

TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI
17. DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU
2024-2026

TMMOB ÇEVRE MUHENDİSLERİ ODASI

ADRES

Hatay 2 Sokak No:24/17 Kızılay, ÇANKAYA/ANKARA

TEL

0 312 419 80 71

FAKS

0 312 419 80 74

WEB SİTESİ

www.cmo.org.tr

E-POSTA

cmo@cmo.org.tr

tmmob
evre mühendisleri odası

ÇALIŞMA RAPORUNUN HAZIRLANMASINA KATKIDA BULUNANLAR

ADEM YILDIZ
DERYA TAÇYILDIZ CENGİZ
CEM YENİLMEZ

“Mühendislik, ülkemizin kalkınması için hayati bir öneme sahiptir. Bilim ve teknolojiye olan bu bağlılık, ülkemizi aydınlık yarımlara taşımak için en önemli adımlardan biridir.”

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Değerli meslektaşlarımız,

Doğanın, emeğin ve bilimin kuşatma altında olduğu, iklim krizinin etkilerini her geçen gün daha sert hissettirdiği kritik bir eşikte, Odamızın 2024 – 2026 yıllarını kapsayan TMMOB Çevre Mühendisleri Odası 17. Dönem Yönetim Kurulu olarak görev süremizi tamamlamış bulunuyoruz.

Geride bıraktığımız iki yıllık görev süremizde; mesleğimizin, meslektaşlarımızın ve ülkemizin sorunlarını dert eden, bu sorunlara demokratik, katılımcı bir anlayışla çözüm önerileri sunan, bilimden, emekten beslenen, kamu yararı gözeten, mesleğin ve meslektaşların gelişimini sağlayan ÇMO'nun daha da güçlenmesi için 11 Şubemiz, 2 Bölge Temsilciliğimiz ve 5 İl Temsilciliğimiz olmak üzere toplam 17 birimimizle birlikte Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ilke ve devrimlerini sahiplenerek çalıştık.

Odamızın 17. çalışma dönemi, ülke ve dünya gündeminin çok yoğun olduğu, ülkemizde yerel seçimlerin yapıldığı, ekonomik krizin kendini piyasalarda gösterdiği, iklim değişikliğinin kendini en somut şekilde hissettirdiği ve doğal afetlerin ve maden kazalarının yaşandığı bir dönem olmuştur. Tüm bu yaşananların içinde birçok olumsuzluğa rağmen ÇMO ailesi olarak dirayetli ve dik durarak; mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarına çözüm üretmeye, toplum ve çalışma hayatı içerisinde mesleğimizin yerini koruyup geliştirmeye çalıştık.

17. Dönemde, mesleğimizin çalışma alanlarını oluşturan sektörlerde mevzuat değişikliklerine tanık olduk. Bu mevzuat değişikliklerinde mesleki haklarımızı korumaya, önceki yıllarda elimizden alınan mesleki haklarımızı yeniden kazanmaya çalışarak, belirleyici ve yönlendirici rol oynadık. 17. Dönemde Kanun ve yönetmeliklere dair görüşlerimizi bilimsel veriler ışığında ilgili tüm kişilere, kurumlar, meslektaşlarımız ve kamuoyu ile paylaştık. Birçok yönetmelik değişikliğinde kamu kurumları ile birlikte çalıştık.

Başta Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla, mesleki hak ve sorumluluklarımızı korumaya ve geliştirmeye yönelik diyalog temelli iletişim süreçlerini yoğun bir şekilde yürüttük. Mesleğin ve meslektaşların haklarının korunması, mesleğin temsiliyeti noktasında kurumların düzenlediği tüm etkinliklerde yer aldık, çalışma gruplarında bulunduk, çalıştay ve panellere katılım sağladık, bürokrasiyle meslektaşların, mesleğin ve Odamızın haklarını gözeten ilkeli iletişimi esas aldık. İletişim çabalarımıza rağmen taleplerimiz hayata geçmediğinde ise hukuki süreçleri yürütmekten, eleştirmekten ve eleştirilerimizi kamuoyu ile paylaşmaktan geri durmadık.

Çevre sorunlarını gündeme getirmeye, bu sorunların çözümündeki asıl meslek grubunun çevre mühendisliği olduğunu, istihdamın hem özel sektörde hem de kamuda artırılması gerekliliğini her platformda dile getirdik.

İzmir Körfezi Kirliliği Koordinasyon Toplantısı gibi organizasyonlarda ilgili birimlerimiz ile odamızı temsil ederek, artık sahada muhattap alınan bir oda örgütlülüğü olduğumuzu kanıtladık.

16. Ulusal 4. Uluslararası Çevre Mühendisliği Kongremizi “Sürdürülebilirlik 5.0: Sistem Yaklaşımı İle Dünyamızı Yeniden Tanımak” temasıyla, 15-17 Ekim 2025 tarihlerinde, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü ile birlikte ÇMO Samsun Şubemizin sekreteryasında Samsun'da düzenledik. Odamızda, Covid Pandemi süreci ile başlayan online kongre/organizasyon düzenleme süreçlerine uzun bir aradan sonra yüksek katılımlı Uluslararası bir kongre ile son vermiş olduk. Son dönemlerde meslek disiplinimizin yeni

çalışma alanlarından biri olan Sürdürülebilirlik kavramını, 5.0 Sistem Yaklaşımı ile sadece çevresel değil; toplumsal, ekonomik ve teknolojik boyutlarını da kapsayan bütünsel bir yaklaşım ile tüm bileşenlerini kongremizde değerlendirdik. Kongremizde, Çevre mühendislerinin artık sadece "teknik personel" değil; şirketlerin sürdürülebilirlik stratejilerini kuran, ESG (Çevresel, Sosyal ve Yönetişim) raporlamalarını yöneten ve dijital dönüşüm süreçlerine liderlik eden stratejik danışmanlar haline geldiğini vurguladık. Örgütüllüğümüzün en önemli etkinliği olan Kongremizin gerçekleştirilmesine yönelik başta sekreteryayı yürüten ÇMO Samsun Şubemiz olmak üzere, Kongre Düzenleme Kurulumuza, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölüm Başkanlığı'na, akademik destekte bulunan tüm hocalarımıza, maddi manevi destekte bulunan Samsun Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediye Başkanlıklarına, tüm kurum ve kuruluşlar ile tüm katılımcılara teşekkürlerimizi sunarız.

17. Dönemimizde gelecekte meslektaşlarımız olacak öğrencilerimizi de unutmadık. Yönetim Kurulu olarak uzun bir aradan sonra Birimlerimiz ile birlikte sık sık bir araya geldik ve mesleki birikimlerimizi aktardık.

Yönetim Kurulu olarak Odamızı bu dönemde uluslararası platformlarda temsil ettik.

İlk olarak, Kasım 2024'te Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen COP29 zirvesine katılım sağladık. Literatüre "Finans COP'u" olarak geçen zirve, sadece diplomatik bir buluşma olmamış; yeni teknolojilerin finansmanı, karbon piyasalarının standartlaşması ve Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefleri için somut bir teknik yol haritası niteliğinde olduğundan, meslek disiplinimizin ne kadar önemli bir geleceğe sahip olduğunu göstermiştir. Çevre mühendisliği perspektifinden bakıldığında COP29, mesleğin sadece "arıtma ve atık" odaklı teknik bir işten, "karbon ekonomisi ve iklim finansmanı yönetimi" odaklı stratejik bir mühendisliğe evrildiğini tescillemiştir. Bu organizasyonda edindiğimiz tüm bilgi ve tecrübeleri meslektaşlarımız ile katıldığımız her organizasyonda paylaştık.

COP 29 sonrasında, Odamızı yine uluslararası bir organizasyon olan IMCET (Türkiye Uluslararası Madencilik Kongresi ve Sergisi)'te de temsil ettik. TMMOB Maden Mühendisleri Odası tarafından 9. 11-14 Kasım 2025 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen organizasyona, TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın daveti üzere katılım sağladık. Böylelikle birliğimiz çatısı altında diğer meslek disiplinleri ile de bir araya gelme fırsatı bulmuş olduk. IMCET'te, çevresel etkileri en yüksek çalışma alanlarından biri olan Madencilik sektörünün mesleğimiz ile kesişim noktaları olan Sürdürülebilir Madencilik, Maden Atıklarının Yönetimi ve Geri Dönüşümü, Doğal Kaynak Kullanımı, Çevresel Etki Değerlendirme Süreçleri ve Sürdürülebilirlik 5.0 Yaklaşımı ile Dijitalleşme başlıklarında yer alma fırsatı bulduk.

Çalışma Dönemimiz içinde, Çevre mühendisine yer vermeyen mesleğimizle ilgili ihalelere müdahale ettik ve çevre mühendisi istihdamının artmasını sağladık.

17. Dönem, çevre suçlarına karşı bilimin rehberliğinde en ön safta yer aldığımız bir dönem oldu. Erzincan İliç başta olmak üzere maden sahalarında yaşanan felaketlerde, olay anından itibaren sahada yer alarak; bağımsız teknik raporlarımızla kirliliğin boyutlarını ve ihmaller zincirini kamuoyuna açıkladık ve bilimsel verilerimiz ve bilgi birikimimiz ile hazırladığımız açıklamalarımızı halkın hizmetine sunduk. Bu kapsamda TMMOB çatısı altında "TBMM İliç Komisyonu"nda yer aldık ve meslek disiplinimizin gerekliliklerini, yaşanan felaketin yalnızca bir çevre felaketi olmadığını ihmaller zinciri olduğunu dile getirdik.

Çalışma dönemimiz boyunca, açtığımız ve müdahil olduğumuz onlarca dava ile doğanın talanına karşı yargı yoluyla barikat kurduk. Bilimsel temelden yoksun ÇED kararlarını yargıya taşıdık. Bilimin ve teknik gerekliliklerin devre dışı bırakıldığı her düzenlemede, ÇED'in bir "izin

alma aracı" değil, bir "çevre koruma mekanizması" olduğunun altını çizdik. Mesleki yetkilerimizin elimizden alınmasına karşı durarak, çevre mühendisliği diplomasının liyakat ve yetki zeminini korumaya çalıştık ve geleceğimize sahip çıktık.

Çalışma dönemimiz içerisinde 22.04.2009 tarih ve 27208 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği Çevre Mühendisleri Odası Serbest Çevre Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim Ve Asgari Ücret Yönetmeliği" nin (SMM Yönetmeliği) değiştirilmesine yönelik olarak TMMOB'a başvuru gerçekleştirdik. TMMOB onayına sunduğumuz SMM Yönetmeliği değişikliğimiz, sadece bir metin güncellemesi değil; çevre mühendisliğinin geleceğini şekillendirecek "Uzmanlık Haritası" olacaktır. Halen devam eden, SMM Yönetmeliği değişikliği süreci; mesleğimiz açısından meslek sınırlarının çizilmesi ve hak arama mücadelesi olarak bu döneme damga vurmuştur. Devam eden süreç için Diğer meslek odalarının (İnşaat, Kimya, Ziraat, Meteoroloji, Jeoloji vb.) çevre mühendisliği uzmanlık alanlarına müdahale etme girişimlerini, **"Mesleki Disiplinlerarası Sınır Kararlılığı"** ve **"Akademik Liyakat"** çerçevesinde yürütmeye devam etmeliyiz.

17. Dönem çalışmalarımız içerisinde meslektaşlarımız ve üyelerimizden gelen talepler doğrultusunda Sürekli Eğitim Merkezimiz (SÜMER) ile güncel çalışma alanlarımızın tespitini yaparak yeni eğitimler açarak eğitim çeşitliliğimizi arttırdık. Bununla birlikte, eğitmen havuzumuza yeni eğitmenler dahil ederek, eğitimci kadromuzu güçlendirdik. Birimlerimizden gelen eğitim taleplerini büyük bir titizlik ile değerlendirerek, hem yüzyüze hem online eğitimler gerçekleştirdik. Ayrıca 2025 yılında, yeniden Bilirkişilik Eğitimi açma yetkimizi alarak Bilirkişilik eğitimleri düzenledik. Detayları çalışma raporunun SÜMER başlığında inceleyebilirsiniz.

Çalışma Dönemimiz içerisinde, birimlerimizin özverili çalışmaları ile meslektaşlarımızın yararına olacak indirim protokollerine imza attık.

Odamızın kurumsallaşmasına ve dijitalleşmesine yönelik çalışmalara hız verdik. Sürdürülebilir dijitalleşen mesleki pratikleri oda işleyişimizin içerisine alacak çalışmaları başlattık. Dijital Dönüşüm ile oda çalışanlarımızın üzerindeki iş yükünün azaltılması, iş akışlarının kurumsal hafızaya aktarılması ve üye başvuru işlemlerinde gecikmelerin önlenmesini amaçladık. Bu kapsamda; Mobil uygulama hayata geçirdik, üye işlemlerinin mobil uygulama üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik temeller atılmıştır, Belge taleplerine ve Emeklilik bildirimlerine ilişkin online başvuru süreçleri hayata geçirdik. Bu çalışmalar ek olarak online sistemimizin e-devlet entegrasyonu için çalışmaları başlattık.

17. Dönemde, Odamızın idari ve mali olarak kurumsallaşmasını ve güçlenmesini sağlayacak tüm çalışmaları büyük bir özveri ile yürüttük. Dönem boyunca tüm birimlerimizi ziyaret ettik, etkinliklerinde onları yalnız bırakmadık.

17. Dönemde, Odamızın içinde bulunduğu mali zorluklara rağmen, çalışanlarımızın haklarını korumak ve çalışma barışını sağlamak konusunda büyük bir hassasiyet gösterdik. 2024 yılı Temmuz Ayı ve 2026 yılı Şubat Ayı olmak üzere, çalışma dönemimiz içerisinde iki adet Toplu İş Sözleşmesi görüşmesi gerçekleştirdik ve kısa sürede görüşmeleri tamamladık. Yönetim Kurulu olarak oda aidat gelirlerinin büyük bir kısmının, çalışma arkadaşlarımızın olduğu gerçeğiyle maaşlarda ciddi bir iyileştirme yaptık. Toplu İş sözleşmelerinde gösterdiğimiz özenli çalışmalarımız ve çalışma arkadaşlarımızın haklarını teslim etmemiz hem birimlerimiz hem çalışanlarımız hem de sendika temsilcileri tarafından memnuniyetle karşılandı.

Geride bıraktığımız dönemde, çevre mühendisliği mesleğinin sadece teknik bir uygulama alanı olmadığını; yaşamı, kamu yararını ve çevreyi savunmanın en ön safı olduğunu kanıtlamaya ve tüm kamuoyuna göstermeye çalıştık.

Değerli meslektaşlarımız, Bizler 17. Dönemde Oda Yönetim Kurulu'nda görev almış meslektaşlarımız olarak hayatımızdan, ailemizden, işimizden, sevdiklerimizden aldığımız emeği, özveriyi ve zamanı meslek odamıza gönüllü olarak aktardık. Çalışmalarımızın bir kısmı bu raporda bir kısmı ise Odamızın internet sitesinde ve sosyal medya hesaplarında bulunmaktadır. Bizler, sizlerle birlikte adım adım yürürken karanlığın yerini aydınlığa bıraktığımızı, ayrı ayrıyken birleşiverdiğimizizi ve güçlendiğimizi deneyimledik. İşte bu yüzden bu süreçte bize destek olan bütün Oda emekçilerimize, birim yöneticilerimize, Oda kurullarında görev alan meslektaşlarımıza, bizlerden bilimsel bilgi birikimini esirgemeyen değerli akademisyenlerimize, bilimin ve tekniğin yolunda yürürken yanımızda duran mücadele arkadaşlarımıza, daha yolun başındaki öğrenci arkadaşlarımıza ve yanımızda olan tüm kişi ve kurumlara teşekkürlerimizi sunarız.

Oda birimlerimizde ve kurullarımızda görev alacak meslektaşlarımıza şimdiden başarılar diliyor ve saygılarımızı sunuyoruz.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası 17. Dönem Yönetim Kurulu

Güneş Delisi

Akan suyu severim ben

İşildayan karı severim

Bir yeşil yaprak

Bir telli böcek

Yeşeren tohum

Güneşte görsem

Sevinç doldurur içimi

Bir günü

Güzel bir günü

Güneşli bir günü

Hiçbirşeye değişmem

Onun için savaşı sevmem

Onun için zulümü sevmem

Onun için yalanı sevmem

Bilirim yaşamaz güneşte

Bilirim yaşamaz yanyana aşkla

Ne haksızlık

Ne korku

Ne açlık

Necati Cumalı

tmmob
çevre mühendisleri odası

17. DÖNEM KURULLARIMIZ

KURULLARIMIZ

YÖNETİM KURULU

Başkan: Ahmet KIRMIZI

2.Başkan: Mustafa BOYRAZ

Genel Sekreter: Tuğba UÇANKUŞ

Genel Sayman: Ali GÜNER

Üye: Funda DEMİRÖRS İŞLER

Üye: Diren GÜLTEKİN

Üye: Yakup Berkay IŞIK

ONUR KURULU

Sevim KARGACIOĞLU

Orkun GÜMÜŞTEKİN

Şengül YASAN TÜRKÖZ

Metin Caner GÜNSEVER

Olcay TÜM

DENETLEME KURULU

Arda İŞLER

Nuray YEŞİL

Vildan ÖZMEN

Tuğçe ŞAHBAZ

Emrah ÜNAL (03.09.2024 e kadar)

Aysun POLAT (03.09.2024 den itibaren)

TMMOB YÖNETİM KURULU

Cevahir Efe AKÇELİK

TMMOB İL KOODRDİNASYON KURULU (İKK) TEMSİLCİLERİMİZ

ADANA	ASIL	Deniz ORHAN
	YEDEK	Samet GÜLEÇ
ADİYAMAN	ASIL	Abdulgani ADIYAMAN
	YEDEK	Bekir YILDIRIM
ANKARA	ASIL	Mehmet Ali UNVAN
	YEDEK	Uğur Tayfun KAPLAN
ANTALYA	ASIL	GÜRAY DOĞAN
	YEDEK	Ceren ŞAHİN
AYDIN	ASIL	Himmet BAĞ
	YEDEK	Hüseyin AKSAN
BALIKESİR	ASIL	Nagihan DEMİRALP
	YEDEK	Aybüke İPEK
BİNGÖL	ASIL	Canfidal BOLDAŞ
	YEDEK	Zeki DOĞRU
BURSA	ASIL	Semih MESTAN
	YEDEK	Ferhat ATANER
DİYARBAKIR	ASIL	Mehmet Resul ALMASTAŞ
	YEDEK	Fırat GÜNDÜZ
GAZİANTEP	ASIL	Ümit Ziya POLAT
	YEDEK	Yusuf ACAR
İSTANBUL	ASIL	Aysun TUNCER
	YEDEK	Ezgi POLAT
İZMİR	ASIL	Ro Şirin ERDOĞAN
	YEDEK	Ahmet Avni ATAYOL
KAHRAMANMARAŞ	ASIL	Mustafa DEMİRCİLER
	YEDEK	Aydın ARSLAN
KİLİS	ASIL	Fahrettin DOĞANYILMAZ
	YEDEK	---
KOCAELİ	ASIL	İpek UZUNER ŞAYHAN
	YEDEK	Fikriye Barkın BULUCU
KONYA	ASIL	İlker İRİOĞLU
	YEDEK	Hüseyin ÖZTAŞ
MALATYA	ASIL	Cerrah DEMİRCİ
	YEDEK	---
MERSİN	ASIL	Sinan CAN
	YEDEK	Yakup Berkay IŞIK
SAMSUN	ASIL	Ali TULUMEN
	YEDEK	Kübra KÜÇÜK
TRABZON	ASIL	Efkan AYTEKİN
	YEDEK	---
VAN	ASIL	REZAN ORHAN
	YEDEK	---
OSMANİYE	ASIL	Mustafa KIRSEVEN
	YEDEK	Şafak Mert DÖRDÜ

tmmob
evre muhendisleri odası

17. DÖNEM SAYILARLA ÇMO

17. DÖNEM ODA DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI

Toplantı	Tarih	Yer	Katılan Birimler
1.Oda Danışma Kurulu Toplantısı	02.06.2024	Online	Adana Şube Ankara Şube Antalya Şube Bursa Şube İstanbul Şube İzmir Şube Kocaeli Şube Mersin Şube Samsun Şube Muğla İl Temsilciliği
2.Oda Danışma Kurulu Toplantısı	16.11.2024	Ankara	Adana Şube Ankara Şube Antalya Şube Bursa Şube İstanbul Şube İzmir Şube Kocaeli Şube Mersin Şube Samsun Şube Diyarbakır Şube Muğla İl Temsilciliği Trabzon Bölge Temsilciliği
3.Oda Danışma Kurulu Toplantısı	13.07.2025	Online	Ankara Şube Antalya Şube Aydın Şube Bursa Şube İstanbul Şube İzmir Şube Kocaeli Şube
4.Oda Danışma Kurulu Toplantısı	13.12.2025	Ankara	Ankara Şube Antalya Şube İstanbul Şube Samsun Şube

tmmob
çevre mühendisleri odası

DÖNEM İÇİNDE VERİLEN BELGELER

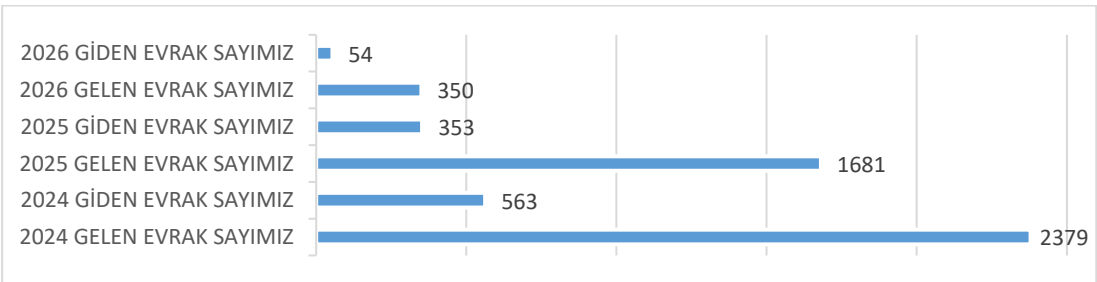
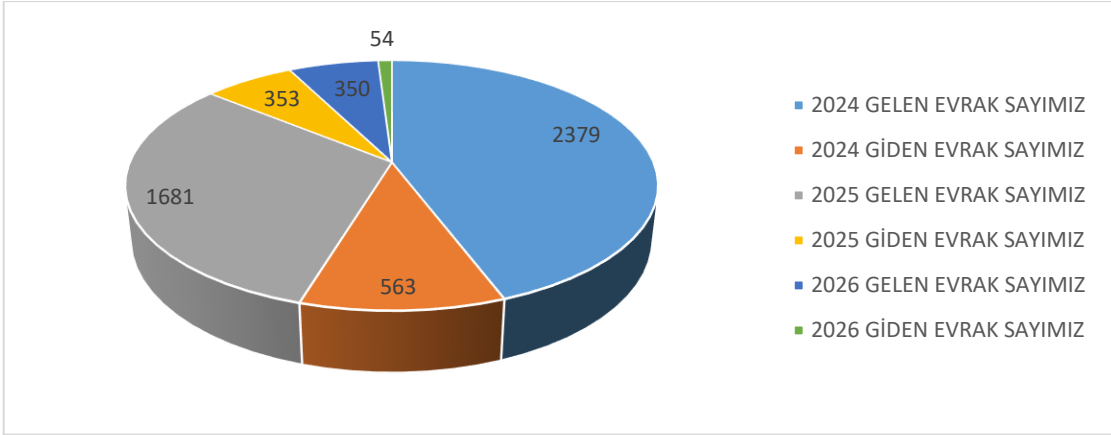
LPG SORUMLU MÜDÜRLÜK BELGESİ	DÖNEM	ADET
	2024 (MART-ARALIK)	610
	2025	850
	2026 (OCAK-MART)	242

BÜRO TESCİL BELGESİ	DÖNEM	İLK TESCİL (ADET)	YENİLEME (ADET)
	2024 (MART-ARALIK)	27	32
	2025	18	131
	2026 (OCAK-MART)	8	111

İŞLENEN EVRAK SAYILARI

2024	GELEN EVRAK SAYIMIZ	2379
	GİDEN EVRAK SAYIMIZ	563
2025	GELEN EVRAK SAYIMIZ	1681
	GİDEN EVRAK SAYIMIZ	353
2026	GELEN EVRAK SAYIMIZ	350
	GİDEN EVRAK SAYIMIZ	54

YILLARA GÖRE EVRAK DAĞILIMI

tmmob
çevre mühendisleri odası

**17. DÖNEM
ÜYE TOPLANTILARI
VE
BİRİM ZİYARETLERİMİZ**

“Çevre Mühendisleri Odası olarak gücümüzü her zaman üyelerimizden ve aramızdaki sarsılmaz dayanışmadan alıyoruz. Bu inançla çıktığımız yolda, mesleki sorunlarımızı yerinde tespit etmek ve çözüm yollarını ortak akılla üretmek amacıyla gerçekleştirdiğimiz birim ziyaretleri ve üye toplantılarımızda sizlerle buluştuk. Her bir meslektaşımızın sesini odamızın yönetim iradesine taşımak için üyelerimizle birlikte olmaktan gurur duyuyoruz.”

Trabzon Bölge Temsilciliğimize ziyarette bulunduk

Genel Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ'un katılımlarıyla Trabzon'da üyelerimiz ile bir araya gelerek; Mesleğimiz ve Meslektaşlarımızın sorunları, 17. Dönemde yapılacaklar ve Oda süreçleri hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Diyarbakır Şubemize ziyarette bulunduk

Meslektaşları ve birimleri ile birlikte daha güçlü bir oda anlayışını benimseyen Genel Merkez Yönetim Kurulumuz, II. Başkan Mustafa Boyraz ve Genel Sayman Ali GÜNER'in katımları ile Diyarbakır Şube Yönetim Kurulu ve üyelerimizi ziyaret ederek odamızın mevcut durumu, faaliyetleri ve geleceğini konuşmuş, meslektaşlarımız ile görüş alışverişinde bulunmuştur.

Adana Şubemize ziyarette bulunduk

II.Başkan Mustafa Boyraz ve Genel Sayman Ali Güner'in katımları ile, Adana Yönetim Kurulu ve üyelerimizi ziyaret ederek Odamızın güncel durumunu, icraatleri ve geleceğini konuşmuş, meslektaşlarımız ile fikir alışverişinde bulunmuştur.

Gaziantep Şubemize ziyarette bulunduk

II.Başkan Mustafa BOYRAZ ve Genel Sayman Ali GÜNER'İN Katımları ile, Gaziantep Şube Yönetim Kurulu ve Üyelerimizi ziyaret ederek Odamızın mevcut durumu, faaliyetleri ve geleceğini konuşmuş, meslektaşlarımız ile görüş alışverişinde bulunmuştur.

Mersin Şubemize ziyarette bulunduk

Genel Merkez Yönetim Kurulumuz, İkinci Başkan Sn. Mustafa Boyraz, Sn. Genel Sayman Ali Güner ve Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Yakup Berkay Işık'ın Katılımları ile, Mersin Şube Yönetim Kurulu ve Üyelerimiz ile Kahvaltı Etkinliğinde Bir Araya Gelerek Odamızın Mevcut Durumu, Faaliyetleri, Meseleli Sorunlar, Mesleğin ve Odamızın Geleceğini Konuşmuş, Meslektaşlarımız ile Görüş Alışverişinde Bulunmuştur.

Trakya Bölge Temsilciliğimize ziyarette bulunduk

Genel Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı ve 2. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz'ın katılımlarıyla Trakya Bölge Temsilciliğimizde üyelerimiz ile bir araya gelerek, Mesleğimiz ve Meslektaşlarımızın sorunları ile Oda süreçlerimiz hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Bursa Şubemize ziyarette bulunduk ve Meslekte Onur Yılı Etkşnliğine Katıldık

ÇMO Bursa Şubesinin düzenlemiş olduğu etkinliğe, Genel Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, 2. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş ile katılım sağlayarak, üyelerimiz ile bir araya geldik. Mesleğimizin ve Meslektaşlarımızın sorunları ve getirilecek çözümler ile Oda süreçlerimiz hakkında fikir alışverişinde bulunduk.

Denizli Temsilciliğimize ziyarette bulunduk

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, 2. Başkanımız Sn. Mustafa BOYRAZ ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ'un katılımlarıyla Denizli'de, Denizli İl Temsilciliği Yönetim Kurulu ve üyelerimiz ile bir araya gelerek; Mesleğimiz ve Meslektaşlarımızın sorunları, Oda süreçlerimiz hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Aydın Temsilciliğimize ziyarette bulunduk

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, 2. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş'un katılımlarıyla Aydın İl Temsilciliği Yönetim Kurulumuz ile bir araya gelerek, Mesleğimiz ve Meslektaşlarımızın sorunları ile Oda süreçlerimiz hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Adana Şubemiz ve Üyelerimiz İle Bir Araya Geldik

Oda Yönetim Kurulumuz ve Adana Şube Yönetim Kurulumuz, Adana Milletvekili Sn. Müzeyyen ŞEVKİN ve Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Zeydan KARALAR ile Adana Şubemizin düzenlediği kahvaltı organizasyonunda bir araya geldi.

Oda Yönetim Kurulumuz, Adana Şubemizin düzenlemiş olduğu Kahvaltı ve Üye Toplantısına katılım sağlamıştır.

***Eskişehir'de Meslektaşlarımız İle
Bir Araya Geldik***

Eskişehir'de meslektaşlarımızla güzel bir kahvaltı organizasyonunda buluştuk. Genel Başkanımız Ahmet Kırmızı ve Şube Yönetim Kurulumuzla birlikte meslektaşlarımıza oda süreçlerini, yapılan çalışmaları ve sektörel gelişmeleri aktardık. Meslektaşlarımızın eleştiri ve taleplerini dinleyip, birlikte daha iyi neler yapabileceğimizi konuştuk.

***Mersin Şubemizin Meslekte Onur Plaket
Törenine Katıldık***

13 Eylül 2025 tarihinde Mersin Şubemiz tarafından düzenlenen bu anlamlı gecede, Oda Yönetim Kurulumuz adına II. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Oda YK üyemiz Sn. Berkay IŞIK bizleri temsil etti.

***Antalya Şubemizin Meslekte Onur Plaket
Törenine Katıldık***

9 Mayıs 2025 tarihinde Antalya Şubemiz tarafından düzenlenen bu anlamlı gecede, Oda Yönetim Kurulumuz adına II. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz, Genel Saymanımız Sn. Ali Güner ve Oda YK üyemiz Sn. diren Gültekin bizleri temsil etti.

***Ankara Şubemizin Meslekte Onur Plaket
Törenine Katıldık***

11 Aralık 2025 tarihinde Ankara Şubemiz tarafından düzenlenen bu anlamlı gecede, Oda Yönetim Kurulu olarak katılım sağlandı.

***Samsun Şubemizin Meslekte Onur Plaket
Törenine Katıldık***

09 Şubat 2025 tarihinde Samsun Şubemiz tarafından düzenlenen Meslekte Onur Plaket Törenine katıldık, mesleğimize yıllarını vermiş üyelerimiz ile bir araya geldik

17. DÖNEM ODA ETKİNLİKLERİMİZ

Anıtkabir Ziyareti

 Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

 E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

 Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

"Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) Heyeti olarak, Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebedi istirahatgahında huzuruna çıkarak saygı duruşunda bulunduk. Atamızın 'Hayatta en hakiki mürşit ilimdir' sözünü rehber edinen bir meslek disiplini olarak; çağdaş bir gelecek inşa etme kararlılığımızı Anıtkabir'de bir kez daha tazeledik. Bilimin ışığında, doğaya saygılı ve yaşanabilir bir gelecek kurma sözümüzü yineledik. Cumhuriyetimizin ilke ve devrimlerinin ışığında, mesleğimizi ve geleceğini savunmaya kararlılıkla devam edeceğiz."

... açtığın aydınlık yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğimize and içeriz...

1. İftar Yemeğimiz

Bürokratlarımızın, Siyasi Partilerin, Sivil Toplum Kuruluşlarının ve Meslektaşlarımızın katılımı ile İftar Yemeğimizi gerçekleştirdik.

Davetimize ÇED ve İzin Denetim Genel Müdürü Sn. Eyüp KARAHAN'a, Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları, İklim Değişikliği Başkanlığı Bürokratları, Eskişehir Çevre Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl Müdürü, Ankara Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, ASKI Genel Müdürlüğü; Anahtar Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Saadet Partisi, Gelecek Partisi, Yeniden Refah Partisi, Zafer Partisinin Değerli siyasetçileri, ÇEVBİR Yönetim Kurulu, CMMDER Yönetim Kurulu, TÜRÇEV Genel Müdürü, İZAYDAŞ Genel Müdürü ve değerli meslektaşlarımız katılım sağladılar.

2. İftar Yemeğimiz

Bürokratlarımızın, Siyasi Partilerin, Sivil Toplum Kuruluşlarının ve Meslektaşlarımızın katılımı ile İftar Yemeğimizi gerçekleştirdik.

Davetimize İklim Değişikliği Başkanı, ASKİ Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısı, ÇED ve İzin Denetim Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları, Ankara Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, ASKİ Genel Müdürlüğü; Anahtar Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Saadet Partisi, Değerli siyasetçileri, ÇEVİR Yönetim Kurulu, CMMDER Yönetim Kurulu, İZAYDAŞ Genel Müdürü ve değerli meslektaşlarımız katılım sağladılar.

İŞ YAŞAMINDA KADIN VE LİDERLİK
08 MART 2024

YÖNETİCİ	LİDER
ÇALIŞANI GÜDER	YOL GÖSTERİR
KORUKU AŞILAR	SEVK UFANDIRIR
'BEN' DİR	'BİZ' DİR
SUÇU BAŞKALARINA ATAR	HATALARI DÜZELTİR
İNSANLARI KULLANIR	İNSANLARI YETİŞTİRİR
ÖVGÜLERİ KENDİNE ALIR	ÖVER
EMREDER	SORAR
'GİT' DİR	'GİDİLİM' DİR
SİSTEM VE YAPININ ODAKLANIR	İNSANA ODAKLANIR
KAR-ZARAR DÜŞÜNÜR	UFKUNU GENİŞTİRİR
KISA VADELİ DÜŞÜNÜR	UZUN VADELİ DÜŞÜNÜR
DEĞİŞİME AÇIK DEĞİLDİR	DEĞİŞİMCİDİR
AMACI İŞLERİ DOĞRU YAPMAKTIR	AMACI DOĞRU İŞLERİ YAPMAKTIR

TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI

8 Mart Dünya Kadınlar Gününde Söyleşi Düzenledik

8 Mart 2024 tarihinde Dünya Emekçi Kadınlar Gününde, ÇMO Antalya Şube Sekreterimiz Sn. Ahu Nur Şahin Tarafından "İş Yaşamında Kadın Ve Liderlik" Konulu Söyleşisi Gerçekleştirildi.

tmmob
çevre mühendisleri odası

17. DÖNEM KURUM KURULUŞ ZİYARETLERİ VE TOPLANTILARIMIZ

 Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

 E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

 Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

"Kurum ve kuruluşlarca düzenlenen toplantı, çalıştay ve panellerde Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) olarak aktif rol aldık. Kurumlara ziyaretler gerçekleştirdik. Katıldığımız tüm platformlarda meslektaşlarımızın taleplerini, sektörde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerimizi kararlılıkla dile getirdik. "

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İle ÇEHKEP Projesi Değerlendirme Toplantıları

Çevre İzin ve Lisans ile ÇED Uygulamalarında Faaliyetlerin Sınıflandırılması Projesi (ÇEHKEP) kapsamında proje raporlarının değerlendirilmesi toplantılarına Oda Yönetim Kurulu olarak katılım sağladık.

Yapılan 3 toplantıda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, ÇED İzin Denetim Genel Müdürlüğü yetkilileri ile bir araya gelerek, meslek alanlarımız, proje çıktıları, sektörel ve mesleki sorunlarımızın çözüm önerileri hakkında görüş alışverişinde bulunduk ve oda olarak proje çıktıları üzerine oluşturduğunuz önerilerimizi sunumlar eşliğinde bakanlık yetkililerine aktardık.

TMMOB Yönetim Kurulu Ziyaretimiz

Yönetim Kurulu Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı ve II. Başkan Sn. Mustafa Boyraz 20 Mayıs 2024 tarihinde TMMOB'yi ziyaret ederek TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Emin Koramaz ve TMMOB Genel Sekreteri Sn. Dersim Gül ile Mesleki ve Oda Genel Süreçlerini Karşılıklı İstişare Ederak, Görüş Alışverişinde Bulunmuşlardır.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcılarına Ziyaretlerde bulunduk

Yönetim Kurulumuz, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Sn. Refik Tuzcuoğlu'nu makamında ziyaret ederek mesleki ve oda süreçlerimiz ile mesleki sorunlarımız ve bakanlıktan mesleki haklarımızın yeniden kazanımına ilişkin taleplerimiz hakkında bilgilendirme yapmış ve istişarede bulunmuşlardır.

Oda Yürütme Kurulumuz, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Bakan Yardımcısı Sn. Fatma VARANK' ı makamında ziyaret ederek mesleki ve oda süreçlerimiz ile ilgili sorunlarımız, mesleğimize ilişkin taleplerimiz ve bakanlığımızla yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgilendirme ve istişarede bulunmuşlardır.

Meslektaşımız Bursa Milletvekili Sn. Emel GÖZÜKARA DURMAZ'ı ziyaret ettik

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, II. Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ, ÇMO'nun 32. Kuruluş Yıldönümünde, Oda üyemiz ve yasama organı ilk temsilcimiz Bursa Milletvekili Sn. Emel GÖZÜKARA DURMAZ'ı makamında ziyaret ederek mesleğimizin gelişimine ve görünürlüğüne katkı sağlayacak çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulundu.

ÇED İzin Denetim Genel Müdürü Sn. Eyyüp KARAHAN'ı ziyaret Ettik

Oda Yönetim Kurulumuz, ÇED İzin Denetim Genel Müdürü olarak görev yaptığı dönemde Sn. Eyyüp Karahan'a bir çok kez ziyarette bulunmuştur.

Ziyaretlerimizde öncelikli olarak mesleki sorunlarımız, sektörlerimizde yaşanan sorunlar, oda süreçlerimiz, ortak yapabileceğimiz çalışmalar ve eğitimler değerlendirilmiştir.

Ayrıca yapılan ziyaretlerde mevzuat çalışmaları, yapılacak yönetmelik değişiklikleri ve mesleğimizin mevzuatlardaki yeri değerlendirilmiştir.

**ÇED İzin Denetim Genel Müdürü
Sn. Fatih EKMEKÇİ'yi ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, değerli bir meslektaşımız olan Sn. Fatih EKMEKÇİ'yi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda bulunduğu hem Genel Müdür Yardımcılığı görevinde hem de Genel Müdür görevinde ziyaret etmiştir.

Ziyaretlerimiz sırasında, Oda yönetim Kurulumuz, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunmuştur.

**Çevre Yönetimi Genel Müdürü
Sn. Fatih TURAN'ı ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, Çevre Yönetimi Genel Müdürü Sn. Fatih TURAN ile Çevre Mevzuatı ve bağlı yönetmelikler ile mesleğimizin mevzuat içerisindeki yeri ve oda çalışmalarımız üzerine görüşme gerçekleştirmiştir.

**Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel
Müdürü Sn. Kasım Yenigün'ü ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürü Sn. Prof Dr Kasım Yenigün'ü makamında ziyaret ederek, çölleşme ile mücadele, karbon yutak alanların yönetimi, meslek disiplinimizin süreçlerdeki yeri ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

**İller Bankası Genel Müdürü
Sn. Eyyüp KARAHAN'ı ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, İller Bankası Genel Müdürü Sn. Eyyüp KARAHAN'ı makamında ziyaret etmiştir. Genel Müdürümüzle yapılan görüşmede, içme suyu ve atıksu arıtma tesisleri projelerinde meslek disiplinimizin olması gerekliliğine vurgu yapılmış ve iklim değişikliği süreçlerine ilişkin değerlendirmede bulunulmuştur.

***ÇED İzin Denetim Genel Müdür Yardımcısı
Sn. Yahya KESİMAL'ı ziyaret Ettik***

Oda Yönetim Kurulumuz, ÇED İzin ve Denetim Genel Müdür Yardımcısı Sn. Yahya KESİMAL'ı makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

***ÇED İzin Denetim Genel Müdür Yardımcısı
Sn. Ömer ALBAYRAK'ı ziyaret Ettik***

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, II. Başkanımız Sn. Mustafa BOYRAZ ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ, Sn. Ömer ALBAYRAK'ı makamında birçok kez ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Yapılan görüşmelerde ayrıca Çevre Mevzuatı ve yapılan yönetmelik değişiklikleri ve dava süreçleri değerlendirilmiştir.

***İklim Değişikliği Başkanı
Sn. Prof. Dr. Halil HASAR'ı ziyaret Ettik***

Oda Yürütme Kurulumuz, İklim Değişikliği Başkanı Sn. Halil HASAR' ı makamında ziyaret ederek sera gazı emisyonları, karbon piyasası, sürdürülebilirlik konularında bilgi alışverişinde bulunmuş, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın süreç içerisindeki yeri değerlendirilmiş ve başkanlığımızla yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine istişarede bulunmuştur.

***İklim Değişikliği Başkan Yardımcısı
Sn. Mehrali ECER'i ziyaret Ettik***

Oda Yürütme Kurulumuz, İklim Değişikliği Başkanlığı Başkan Yardımcısı Sn. Mehrali ECER'i makamında ziyaret ederek sera gazı emisyonları, karbon piyasası, sürdürülebilirlik konularında mesleğimizin ve meslektaşlarımızın yeri ve başkanlığımızla yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine istişarede bulunmuştur.

**Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi
Dairesi Başkanı
Sn. Volkan POLAT'ı ziyaret Ettik**

Oda Yürütme Kurulumuz, Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanı Sn. Volkan POLAT'ı makamında ziyaret ederek sera gazı emisyonları, karbon piyasası, sürdürülebilirlik konularında mesleğimizin ve meslektaşlarımızın yeri, güncel mevzuat çalışmaları ve başkanlığımızla yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine istişarede bulunmuştur.

**Muğla Su Kanalizasyon Genel Müdürü
Sn. Yılmaz ŞENGÜL'ü ziyaret Ettik**

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, 2.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte Muğla Su Kanalizasyon Genel Müdürü üyemiz ve önceki dönem Yönetim Kurulu Üyemiz Sn. Yılmaz Şengül'ü makamında ziyaret ederek, mühendislik çözümleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

**Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı Endüstriyel Yatırımlar ÇED
Dairesi Başkanı
Sn. Fatih Selimoğlu'nu ziyaret Ettik**

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, 2.Başkanımız Sn. Mustafa BOYRAZ ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ, Endüstriyel Yatırımlar ÇED Dairesi Başkanı Sn. Fatih SELİMOĞLU'nu makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunmuştur.

**Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı ÇED İzleme ve Çevre Denetimi
Dairesi Başkanı
Sn. Barış Ecevit AKGÜN'ü ziyaret Ettik**

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, II.Başkanımız Sn. Mustafa BOYRAZ ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ, ÇED İzleme ve Çevre Denetimi Dairesi Başkanı Sn. Barış Ecevit AKGÜN'ü makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunmuştur.

**Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı İzin ve Lisans Daire Başkanı
Sn. Sevgi AYTAŞ'ı ziyaret Ettik**

Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI, II.Başkanımız Sn. Mustafa BOYRAZ ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ, Çevre Yeterlik Hizmetleri Dairesi Başkanı Sn. Sevgi AYTAŞ'ı makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunmuştur.

**Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı İzin ve Lisans Daire Başkanı Sn.
Erhan SARIOĞLU'nu ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, İzin ve Lisans Daire Başkanı Sn. Erhan SARIOĞLU'nu makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve Bakanlığımız ile yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

**Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı Havza Planlama ve Arazi Islahı
Daire Başkanı
Sn. Emre YAVUZ'u ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, Havza Planlama ve Arazi Islahı Daire Başkanı Sn. Emre YAVUZ'u makamında ziyaret ederek, mesleğimiz ve oda süreçlerimiz hakkında bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

**Çevre Referans Laboratuvarı Laboratuvar,
Ölçüm ve izleme Dairesi Başkanı Sn. Soner
Olgun'u ziyaret Ettik**

Oda Yönetim Kurulumuz, Laboratuvar, Ölçüm ve izleme Dairesi Başkanı Sn. Soner Olgun'nu makamında ziyaret ederek, mesleğimiz, oda süreçlerimiz ve yapılabilecek ortak çalışmalar üzerine bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Muğla Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü Sn. Ömer Bolat'ı ziyaret Ettik

Sn. Ahmet Kırmızı, 2.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte Muğla Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü Sn. Ömer Bolat'ı makamında ziyaret ederek, İl Müdürlüğü'nün faaliyetleri, oda çalışmalarımız ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

Muğla Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı Sn. Dr. Cihan Dünder'i ziyaret Ettik

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, II.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte Muğla Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanı üyemiz ve önceki dönemlerde Oda Başkanlığı yapan Sn. Dr. Cihan Dünder'i makamında ziyaret ederek, çevre sorunları, mühendislik çözümleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Antalya Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği Müdürlüğü İl Müdür Vekili
Sn. Ceyhan Öğren Eciş'i ziyaret Ettik***

Antalya Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü İl Müdür Vekili Sn. Ceyhan Öğren Eciş'i TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek sera gazı emisyonları, karbon piyasası, sürdürülebilirlik konularında mesleğimizin yeri ve yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Antalya Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği Müdürlüğü İl Müdür
Yardımcısı Sn. Mehmet Akın'ı ziyaret Ettik***

Antalya Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü İl Müdür Yardımcısı Sn. Mehmet Akın'ı TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek sera gazı emisyonları, karbon piyasası, sürdürülebilirlik konularında mesleğimizin yeri ve yapabileceğimiz ortak çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Denizli Büyükşehir Belediyesi Başkanı
Sn. Bülent Nuri Çavuşoğlu'yu ziyaret Ettik***

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, II.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Denizli İl Temsilcimiz Sn. İbrahim Engin Demirci ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyemiz Sn. Emre Gülşen ile birlikte Denizli Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Bülent Nuri Çavuşoğlu'nu makamında ziyaret ederek, belediye mühendislik çözümleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Muğla Büyükşehir Belediyesi'ni
ziyaret Ettik***

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, II.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikte Muğla Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Sn. Tayfun Yılmaz'ı makamında ziyaret ederek, Muğla İlinin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Samsun Büyükşehir Belediyesi Başkanı
Sn. Halit DOĞAN'ı ziyaret Ettik***

Oda Yönetim Kurulumuz ve Samsun Şube Yönetim Kurulumuz Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Halit DOĞAN'ı makamında ziyaret ederek, Samsun İlimizin çevre sorunları ve mühendislik çözümleri, Odamız ve Büyükşehir Belediyesinin ortak yapabileceği çalışmalar ve 2025 Yılında Samsun'da yapılması planlanan Ulusal ve Uluslararası Çevre Mühendisliği Kongresi üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Mersin Büyükşehir Belediyesi Başkanı
Sn. Vahap SEÇER' i ziyaret Ettik***

Oda Yönetim Kurulumuz ve Mersin Şube Yönetim Kurulumuz Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Vahap SEÇER' i makamında ziyaret ederek, Mersin İlimizin çevre sorunları ve mühendislik çözümleri, Odamız ve Büyükşehir Belediyesinin ortak yapabileceği çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulundu. Nazik kabulleri için belediye başkanımız Sn.Vahap SEÇER'e teşekkür eder, görevinde başarılar dileriz.

***Mersin Mezitli Belediyesi Başkanı
Sn. Serkan TUNCER' i ziyaret Ettik***

Oda Yönetim Kurulumuz ve Mersin Şube Yönetim Kurulumuz Mersin Mezitli Belediye Başkanı Sn. Ahmet Serkan TUNCER'i makamında ziyaret ederek, çevre sorunları ve mühendislik çözümleri, Odamız ve Mezitli Belediyesinin ortak yapabileceği çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Mersin Yenişehir Belediyesi Başkanı
Sn. Abdullah ÖZYİĞİT' i ziyaret Ettik***

Oda Yönetim Kurulumuz ve Mersin Şube Yönetim Kurulumuz Mersin Yenişehir Belediye Başkanı Sn. Abdullah ÖZYİĞİT'i makamında ziyaret ederek, çevre sorunları ve mühendislik çözümleri, Odamız ve Yenişehir Belediyesinin ortak yapabileceği çalışmalar üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Antalya Muratpaşa Belediyesi Başkanı
Sn. Abdullah ÖZYİĞİT' i ziyaret Ettik***

Muratpaşa Belediyesi Başkanı Sn. Ümit Uysal'ı TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek; Antalya ilinin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Denizli Merkezefendi Belediyesi Başkanı
Sn. Şeniz Doğan'ı ziyaret Ettik***

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, II.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Denizli İl Temsilcimiz Sn. İbrahim Engin Demirci ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyemiz Sn. Emre Gülşen ile birlikte Denizli Merkezefendi Belediye Başkanı Sn. Şeniz Doğan'ı makamında ziyaret ederek, belediye mühendislik çözümleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Muğla Bodrum Belediyesi Başkan Vekili
Sn. Hüseyin Cem Köylü'yü ziyaret Ettik***

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, II.Başkanımız Sn. Mustafa Boyraz ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba Uçankuş, Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ve Temsilcilik Yönetim Kurulu üyemiz Sn. Ünsal Kayacan, Belediye Meclis Üyemiz Ali Diken ile birlikte Bodrum Belediye Başkanvekili Hüseyin Cem Köylü'yü makamında ziyaret ederek, Bodrum'un çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulundu.

***Antalya Konyaaltı Belediyesi Başkanı
Sn. Cem Kotan'ı Ziyaret Ettik***

Konyaaltı Belediyesi Başkanı Sn. Cem Kotan'ı TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek; Antalya ilinin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Antalya Konyaaltı Belediyesi
Başkan Yardımcısı Sn. Mehmet Bilgin'i
Ziyaret Ettik***

Konyaaltı Belediyesi Başkan Yardımcısı meslektaşımız ve Oda üyemiz Sn. Mehmet Bilgin'i TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek; Antalya ilinin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Antalya Büyükşehir Belediyesi
Başkan Danışmanı Sn. Lokman Atasoy'u
Ziyaret Ettik***

Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı meslektaşımız ve Oda üyemiz Çevre Yüksek Mühendisi Sn. Lokman Atasoy'u TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Antalya Şube Yönetim Kurulu olarak makamında ziyaret ederek; Antalya ilinin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

***Önceki dönem oda başkanlarımızdan olan
Sn. Dr. Baran BOZOĞLU'nu ziyaret ettik***

Türkiye Çevre Ajansı Başkanı Sn. Prof. Dr. Ferhat PİRİNÇÇİ'yi Ziyaret Ettik

Oda Yönetim Kurulumuz, Türkiye Çevre Ajansı Başkanı Sn. Prof. Dr. Ferhat PİRİNÇÇİ ve Başkan Yardımcıları Sn. Prof. Dr. Mehmet YÜCE ve Sn. Dr. Zübeyir DEDEOĞLU'nu ziyaret ederek, mesleğimiz, oda çalışmalarımız ve Türkiye Çevre Ajansı'nın yürütmekte olduğu projeler üzerine görüşme gerçekleştirmiştir.

Anayasa Mahkemesi Komisyonu'na Katıldık

Maden ve Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanları ve Yönetim Kurulları ile Anayasa Mahkemesinde konuya ilişkin bilgilendirme yapılmış ve oda görüşümüz Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI ve Genel Sekreterimiz Sn. Tuğba UÇANKUŞ tarafından paylaşılmıştır.

3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 17. Maddesinde yer alan "Maden arama faaliyetleri" hükmündeki bazı ifadelerin Anayasaya aykırı olduğuna dair açılan davada sözlü açıklamalarımıza başvurması üzerine

Kamu Gözetimi, Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumu'nu Ziyaret Ettik

Sürdürülebilirlik Denetçiliği sınav duyurusu üzerine meslek disiplinimizin hak kaybı yaşamaması adına KGK Başkanı Sn. Hasan ÖZÇELİK'i ziyaret ederek, sürdürülebilirlik Raporları hazırlanması ve denetlemesi süreçlerinde ana meslek dalı olduğumuzu, denetçilik süreçlerinde yer almamız gerekliliğini aktardık. Açtığımız dava süreçleri üzerine istişarede bulunduk

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası olarak, Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından Cumhuriyetimizin 100. yılında çocuklara armağan edilen Merçan 100. Yıl İklim ve Çevre Bilim Merkezini ziyaret ettik.

Trabzon Akçaabat Belediye Başkanı Sn. Osman Nuri EKİM'i Ziyaret Ettik

Akçaabat Belediye Başkanı Sn. Osman Nuri Ekim'i TMMOB ÇMO Genel Merkez Yönetim Kurulu ve Trabzon Bölge Temsilciliğimiz olarak makamında ziyaret ederek; bölgenin çevre sorunları, çözüm süreçleri ve mesleğimiz üzerine fikir alışverişinde bulunduk.

tmmob
evre muhendisleri odası

17.DÖNEM KATILDIĞIMIZ ÇALIŞTAY VE ORGANİZYONLAR

 Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

 E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

 Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

TÜRKAY'a Katıldık

6-17 Ekim 2024 tarihlerinde Ankara'da "Ekolojik ve Ekonomik Çözüm: Atık Endüstrisi" ana temasıyla gerçekleştirilen 14. TÜRKAY'a Yönetim Kurulu olarak katılım sağladık. Atık Sektörünün tüm paydaşlarını bir araya getiren platformda, sürdürülebilir atık yönetimi ve ekolojik ve ekonomik çözüm yöntemlerine yönelik oturumlar gerçekleştirildi.

Yangın ve Patlamalarda İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları Çalıştayı'na Katıldık

17-18 Ekim 2024 tarihlerinde Kocaeli'de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen "Yangın ve Patlamalarda İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları Çalıştayı"ne Yönetim Kurulu olarak katılım sağladık.

Türkiye Belediyeler Birliği Paneline Katıldık

Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) öncülüğünde 16-18 Aralık 2024 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirilen "Sürdürülebilir Güçlü Gelecek" temalı 6. Uluslararası Dirençlilik Kongresi'nin "Afet Atıklarının Yönetimi" konulu paneline Odamız adına Genel Saymanımız Sn. Ali GÜNER katılım sağlamıştır.

Oda Yönetim Kurulumuz, CHP'nin İklim Kanunu Taslağı Toplantısına katılım sağladı. Meslek Odalarının ve STK ların katılım sağladığı ve CHP Yerel Yönetimler ve Dirençli Kentlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Sn. Gökân ZEYBEK'in başkanlığını ve Parti Meclis Üyesi Sn. Baran BOZOĞLU'nun başkan yardımcılığını yaptığı toplantıda, Odamızın İklim Kanunu Taslağı hakkındaki görüşleri ve sürecin nasıl işletilmesine dair yol planı önerileri Oda Başkanımız ve Genel Sekreterimiz tarafından açıklanmıştır.

İklim Dostu, Akıllı Şehir Uygulamaları Paneline Katıldık

ÇMO Mersin Şubemizin, Mersin Yenişehir Belediyesi ile ortak düzenlediği "İklim Dostu, Akıllı Şehir Uygulamaları Paneli" 07.05.2025 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Panele Oda Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI oturum başkanı olarak katılım sağlamıştır.

Karbon Piyasası Danışma Kurulu Danışma Toplantısına Katıldık

7552 Sayılı İklim Kanunu Kapsamında Önemli Bir Adım olarak 7552 Sayılı İklim Kanunu çerçevesinde oluşturulan Karbon Piyasası Danışma Kurulunun ilk toplantısı, 30 Ekim 2025 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. ÇMO, söz konusu toplantıya Yönetim Kurulu Başkanımız Ahmet Kırmızı tarafından temsil edilmiştir.

Toplantı kapsamında, iklim değişikliğiyle mücadele, karbon piyasasının yapılandırılması, emisyon ticareti sistemine geçiş süreci ve adil dönüşümün desteklenmesi gibi konular ele alınmıştır. Başkanımız, gündem maddeleri doğrultusunda Odamızın teknik ve mesleki değerlendirmelerini kurul üyeleriyle paylaşmış; ayrıca Çevre Mühendisleri Odası'nın yazılı görüş ve önerileri, İklim Değişikliği Başkanlığı ile kurul üyelerine resmî olarak iletilmiştir.

MRV Kapasite Geliştirme Projesi Toplantısına Katıldık

İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından MRV Kapasite Geliştirme Projesi kapsamında düzenlenen “Emisyon Ticaret Sistemine Giden Yolda İzleme, Raporlama ve Doğrulama (IRD) Sisteminin Rolü” konulu Panel Oda Yönetim Kurulumuz katılım sağlamıştır.

CHP Parti Programı Çalıştayı'na Katıldık

CHP tarafından 05.09.2025 tarihinde düzenlenen Parti Programı Çalıştayına Odamız adına Sn. Mustafa Boyraz katılım sağlayarak; Çevre Sorunları ve Çözümleri, İklim Değişikliği, Yeşil Dönüşüm ve Geleceğe Dair Çözüm Önerilerini paylaşmıştır.

Sıfır Atık Şenliğine Katıldık

Bilkent Üniversitesi kampüsünde Bilkent Sıfır Atık Komitesi ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Sıfır Atık Şenliği” programını Oda Yönetim Kurulumuz Muğla İl Temsilcimiz Sn. Ahmet Acar ile ziyaret ettik.

Birliğimizin Kuruluş Yılı Dönümüne Katıldık

TMMOB'un 70. Kuruluş Yılı Dönümü Programına, Oda Yönetim Kurulumuz ve Ankara Şube Yönetim Kurulumuz birlikte katılım sağlamıştır.

Uludağ Çevre Forumuna Katıldık

13-14 Mayıs 2025 tarihlerinde, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası AB Uyum ve Yeşil Mutabakat Konseyi öncülüğünde, Bursa Business School ev sahipliğinde düzenlenen 2. Uludağ Çevre Forumu – Sürdürülebilir Yarınlar için Kolektif Vizyon konulu foruma katıldık. Oda Yönetim Kurulumuz, Onur ve Denetleme Kurullarımız, Bursa Şubemiz Yönetim Kurulu ve meslektaşlarımızla birlikte; sürdürülebilirlik, yeşil dönüşüm,

iklim kriziyle mücadele ve çevresel sorumluluk alanlarında geliştirilen ortak vizyonu dinledik, deneyimlerimizi paylaştık.

KESK YAPI-YOL SEN Ankara Şubesinin düzenlemiş olduğu kahvaltı programına YK Başkanımız Sn. Ahmet KIRMIZI katılmıştır.

Sanayide Yeşil Dönüşüm Tanıtım Toplantısına Katıldık

Oda Yönetim Kurulu olarak, Ankara Şube Yönetim Kurulumuz ile birlikte Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının düzenlediği “Sanayide Yeşil Dönüşüm ve Tanıtım Toplantısı”na katılım sağlayarak, gelişmeleri takip ettik.

EIF Karbon Kongresi'ne katıldık

Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı, 10-11 Ekim 2024 tarihinde İstanbul Expo Center'da gerçekleştirilecek EIF Karbon Kongresi kapsamında “Sürdürülebilirlik Raporlamasının Geleceği” Oturumuna Oturum Yöneticisi ve konuşmacı olarak katılım sağlamıştır.

TBMM İliç Komisyonuna Katıldık

Oda Yönetim Kurulu olarak TBMM İliç Komisyonuna Birliğimiz TMMOB tarafından oluşturulan komisyon içerisinde yer alarak katılım sağladık. İliç Maden Kazasını mesleki açıdan değerlendirerek, kazanın nedenlerini, ihmalleri, sorumluları komisyona aktardık. Bundan sonra böyle bir felaket yaşanmaması adına yapılması gerekenlerle ilişkin önerilerimizi paylaştık .

26-28 Mayıs 2022 tarihlerinde Ankara Kocatepe Kültür Merkezi'nde düzenlenen TMMOB 47. Genel kuruluna katılım sağladık.

İzmir Körfezi Koordinasyon Kurulu toplantısına Katıldık

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn. Murat Kurum ve Bakanlık Bürokratlarının katılımı ile 5 Eylül 2024 Tarihinde İzmir’de gerçekleştirilen İzmir Körfezi Kirlilikle Mücadele Koordinasyon Kurulu Toplantısına, Bakanlık daveti üzerine Oda Başkanımız Sn. Ahmet Kırmızı İzmir Şube Başkanımız Sn. Mustafa Güleş ile birlikte katılım sağladı.

tmmob
çevre mühendisleri odası

**17.DÖNEMDE
ODAMIZI ULUSLARARASI PLATFORMLARDA
TEMSİL ETTİK**

 Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

 E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

 Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

COP29 BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ 29. TARAFLAR KONFERANSI

Meslektaşlarımızı, Odamızı ve Mesleğimizi temsilen 17. Dönem Oda Yönetim Kurulu olarak Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansında, Türkiye başta olmak üzere farklı ülkelerin ve uluslararası organizasyonların düzenlediği panellere, söyleşilere ve toplantılara katılım sağlanmıştır.

olduğundan, meslek disiplinimizin ne kadar önemli bir geleceğe sahip olduğunu göstermiştir. Çevre mühendisliği perspektifinden bakıldığında COP29, mesleğin sadece "arıtma ve atık" odaklı teknik bir işten, "karbon ekonomisi ve iklim finansmanı yönetimi" odaklı stratejik bir mühendisliğe evrildiğini tescillemiştir. Bu organizasyonda edindiğimiz tüm bilgi ve tecrübeleri meslektaşlarımız ile katıldığımız her organizasyonda paylaştık.

Literatüre "Finans COP'u" olarak geçen zirve, sadece diplomatik bir buluşma olmamış; yeni teknolojilerin finansmanı, karbon piyasalarının standartlaşması ve Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefleri için somut bir teknik yol haritası niteliğinde

TÜRKİYE 29. IMCET ULUSLARARASI MADENCİLİK KONGRE VE SERGİSİ

29. IMCET, 11-14 Kasım 2025 tarihlerinde Antalya'da Uluslararası Madencilik Kongre ve Sergisi düzenlenmiştir. Meslek disiplinimizle ilgili çevre sorunları ve risk yönetimi, atık yönetimi ve yeniden kazanımı, maden kapatma ve doğaya yeniden kazandırma ve sosyal onay konularının işlendiği kongrede Oda Yönetim Kurulumuz temsil edilmiştir.

tmmob
evre mühendisleri odası

17.DÖNEM
16. ULUSAL 4. ULUSLARARASI
ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ

Günümüzde sürdürülebilirlik kavramı, sadece çevresel koruma ile sınırlı olmayan, çok daha kapsamlı ve çok boyutlu bir anlayışı gerektirmektedir. Sürdürülebilirlik 5.0, bu ihtiyaca yanıt olarak ortaya çıkan; teknolojik ilerlemelerle entegre edilmiş, insan merkezli, sistem temelli ve gezegensel ölçekte düşünen yeni nesil bir sürdürülebilirlik yaklaşımıdır. Çevre, toplum ve ekonomi üçlüsünü birbirinden ayrı değil, birbirini besleyen sistemler olarak gördüğü için günümüz çevresel problemleri içinde en çözümsel yaklaşımı ifade ettiği bu yaklaşım seçilmiştir.

tmmob
evre muhendisleri odası

**17.DÖNEM
BASIN AÇIKLAMALARIMIZ**

11.03.2024 İLİÇ MADEN FACİASI AÇIKLAMASI

GELİYORUM DİYEN BİR ÇEVRE FELAKETİ! İLİÇ ALTIN MADENİ

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Erzincan İli, İliç İlçesi'nde işletilen öpler Altın Madeni İŞletmesinde, 13.02.2024 tarihinde, altın elde etmek için kullanılan, siyanür ihtiva eden ve farklı kimyasallar ile hazırlanan solüsyonla işlem gören cevherin bulunduğu yığın liç alanında meydana gelen yıkım sonrasında 10 milyon m³'ten fazla solüsyonlu toprak, Sabırlı Deresi boyunca yayılmış ve ciddi bir evre felaketine maruz kalmıştır.

Yaşanan bu felaket sonrası 9 maden emekçisine bir an önce ulaşılmasını temenni ediyor, acılı ailelerine sabırlar diliyoruz.

Felaketin yaşandığı öpler Altın Madeni İŞletmesi, 2022 yılında siyanür içeren kimyasal solüsyonun yığın liç sahasına aktarıldığı boruların patlaması ile solüsyonun doğal zemine yayıldığı haberleri ile de gündeme gelmiştir.

Felaketten sonra 14.02.2024 tarihinde evre, Şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığı yaptığı açıklamada “*nlem olarak maden sahasında yaşanan toprak kayması sırasında akan malzemenin Fırat Nehri'ne ulaŐmasının engellenmesi amacıyla Sabırlı Deresi'nin Fırat Nehri'ne ulaŐtığı menfezin kapakları kapatıldığını, Sonrasında toprak kaymasını önlemek amacıyla menfezlerin önüne de bir sedde yapıldığını, İlk andan itibaren Sabırlı ve öpler Dereleri ve Fırat Nehri boyunca belirlenmiş noktalardan rutin olarak anlık numuneler alınmaya baŐlandığını ve takibinin yapılmakta olduğunu ve Şu an için bir kirlilik tespit edilemediğini*” belirtmiştir.

evre, Şehircilik ve İklım Değişikliği Bakanlığı'na sunulan ÇED raporlarında belirtildiği üzere, maden işletmesinde açık ocak üretim faaliyetleri ile üretilen tüvenan cevher kırma-eleme işlemleri ile boyutlandırılarak yığın haline getirilmekte ve içerisindeki altın cevherini elde etmek amacıyla, siyanürlü solüsyon kullanılarak yığın liçi işlemi ile altın kazanımı gerçekleştirilmektedir.

Çöpler Altın Madeni İŞletmesinde 2008 yılında üretim faaliyetlerine baŐlamıştır. Faaliyete ilişkin yapılan ilk planlama doğrultusunda, **yığın liç alanı depolama kapasitesi 34 milyon ton** olmuştur. Söz konusu maden işletmesinde 2014 ve 2021 yıllarında kapasite artışına gidilerek yeni ÇED Raporları hazırlanmış; üretim kapasitesi ve yığın liç depolama kapasitesi arttırılmıştır. **Yığın liç alanı depolama kapasitesi 2014 yılında 73 milyon tona; 2021 yılında ise 85,3 milyon tona çıkartılmıştır.** İŞletme 2008 yılından bu yana tek bir yığın liç alanında, farkı fazlarda faaliyetlerini devam ettirmektedir. Yaşanılan olay 2014 yılında ÇED Raporu nihai edilen fazda gerçekleŐmiştir.

Yıgın liç uygulamalarının yapılacağı alanın yer seçiminde; mevsimsel koşullar ve yağış rejimi, yağış rejimine bağlı olarak şev duraylılığının sağlanıp sağlanamayacağı ve patlatma ile üretimin yapılan açık ocak alanına yakınlığı, yapılacak patlatmalar ile oluşacak vibrasyonun liç alanını etkileyip etkilemeyeceği hususlarının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte yıgın liç alanına fazla solüsyon verilip duraylılığın kaybolacağı nem oranı seviyesi kontrol edilmeli, liç alanı içerisinde bulunan malzemenin sıvılaşma ile duraylılığının kaybolup kaybolmayacağı araştırılmalıdır.

ÇED süreçlerinde, İnceleme ve Değerlendirme Komisyonunda yer alan tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve izin verme/denetim yetkisi bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na soruyoruz;

- Kapasite artışlarında yıgın liç alanının duraylılığı ve stabilitesine yönelik çalışma yapıldı mı?
- Yıgın liç alanları ve atık barajlarına yönelik yapılan uygulama projeleri kamu kurum/kuruluşları tarafından denetlendi mi?
- Tesiste Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamında güvenlik raporu hazırlandı mı? Bu belgeler izin ve lisans süreçlerinde, Bakanlık tarafından talep edildi mi?
- ÇED raporunda Atık Depolama Tesisinde meydana gelebilecek olası kaza ve afet senaryoları kapsamında yapıldığı belirtilen çalışmalar yıgın liç sahası içinde yapıldı mı?
- Tesisin acil durum eylem planı var mı? Bu plan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarca denetlendi mi? Acil durum eylem planında ve çevresel risk analizinde bu facianın gerçekleşmesi öngörüldü mü?
- İşletmeye resmî kurumlarca yapılan denetimlerde hangi risk potansiyellerine göre kontroller yapıldı?
- Açık ocakta üretime yönelik yapılan patlatmaların yıgın liç alanına etkileri araştırıldı mı? Patlatma titreşimine yönelik ölçümler yapıp raporlandı mı?

Bu tür faaliyetlerin ÇED süreçlerinden başlamak üzere, yatırım başlangıç, inşaat ve işletme aşamalarında, gerekli çevresel izinlerin verilmesi ve denetimlerin yapılması Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın bir görevidir. Hem 2022 yılında yaşanan olay hem de 13.02.2024 tarihinde gerçekleşen felaketin ardından, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından felaketin boyutuna ilişkin yapılan çalışmalar kapsamında alınan numunelerin sonuçlarına ve bu felaketlerin kısa/orta/uzun vadede çevreye olabilecek etkileri üzerine yapılacak çalışmalara ilişkin kamuoyuna ve yöre halkına henüz bir açıklama yapılmamıştır.

13.02.2024 tarihinde yaşanan felaket sonrasında 10 milyon m³'ten fazla siyanürlü solüsyon içeren yıgın liç kütlesi zemin geçirimsizliğinin olmadığı doğal zemine yayılmıştır. Bakanlığın yaptığı açıklamalara göre, akan kütle içerisinde bulunan **siyanür içerikli atıklar**, gerekli önlemlerin alınmaması durumunda, uzun vadede hem yeraltı suları hem de yerüstü suları ile etkileşime girerek doğal ekosistemi ve halk sağlığını tehlike altına sokacaktır. Bu konuda yapılması gereken ilk aksiyon, Maden Atıkları Yönetmeliği kapsamında faciaya sebep olan kütlenin ivedilikle yayıldığı alandan kaldırılıp zemin geçirimsizliği teşkil edilen bir alana taşınması olacaktır.

Ayrıca facia öncesinde ve sonrasında yeraltı ve yerüstü sularından alınan su örneklerinin analizleri şeffaf bir şekilde, karşılaştırmalı olarak kamuoyu ile paylaşılmalıdır. Facianın olduğu alanda siyanürlü solüsyon içeren atıkların taşınacağı ve yeniden depolanacağı alan ivedilikle hazırlanmalı ve bu atıkların taşınması için bir aksiyon planı oluşturularak termin süresi ile kamuoyuna duyurulmalıdır.

Bugüne kadar yaşanan çevresel felaketler bize anlatmıştır ki; Ülkemizdeki ÇED süreçleri nihai bir izin olarak algılanmakta, süreç bitip ÇED kararları alındığında, tüm izin ve denetim işlemlerinin sonuçlandığı düşünülmektedir. ÇED kararları alındıktan sonra faaliyetin başlamasına kadar yapılan izleme çalışmaları yetersiz kalmaktadır. Bu felaket milat olarak değerlendirilip ÇED Yönetmeliği'nin faaliyet öncesi değerlendirme formatından çıkarılması ve faaliyet süresince de kontrole imkân sağlayacak şekilde risk sınıflarına göre yeniden ele alınması gerekmektedir. Bu konuda, kontrol ve denetim mekanizması için uzman kişiler kamuda istihdam edilmeli, ölçme ve değerlendirme denetimlerinin kamu eli ile yapılması sağlanmalı, faaliyet sahipleri faaliyet süresince yeterlilik sahibi kuruluşlara yaptırdığı ölçme ve değerlendirme raporlarını şeffaf bir biçimde kamuoyu ile paylaşmalıdır.

Çevresel felaketlerin önüne geçebilmek ve etkin izleme/denetim çalışmalarında bulunabilmek için Çevre Mevzuatı kapsamında yer alan yönetmelikler yeniden gözden geçirilmeli, mevzuat çalışmalarına TMMOB çatısı altında bulunan teknik meslek odalarının katılımı mutlaka sağlanmalıdır.

Sonuç olarak gelinen noktada, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izinlerini alan ve bu kurumların denetimlerine tabii olmasına rağmen, İliç Altın Madeni İşletmesinin yaşanan felaketler, bölgede ve etki alanında yıllar boyu sürececek çevresel tahribatlara sebep olabilecektir. Bu kapsamda bunun gibi faaliyetler için mevzuat hazırlayan, izinleri veren ve denetlemekle yükümlü olan tüm kamu kurum/kuruluşlarını ve madencilik sektörünü kendi öz eleştirilerini yapmaları gerekmektedir. Yapılacak şeffaf ve tarafsız soruşturma sonrasında felakete sebep olan, görmezden gelen, önlem almayan, halk ve çevre sağlığını hiçe sayarak sermayeyi ön planda tutan tüm sorumluların adalet önünde hesap vermesi gerekmektedir. Kirliliğın kaldırılması ve kirlenen alanın eski haline getirilmesi için yapılacak çalışmalar sonucu yapılan ve yapılacak harcamaların tamamı madeni işleten şirketten alınmalıdır.

Adaletin tarafsız ve herkes için eşit sağlandığı, liyakatli iş anlayışının benimsendiğı, şeffaf ve meslek etiğı çerçevesinde denetimlerin yapıldığı bir ortamda doğrudan veya dolaylı olarak gerçekleşen çevre felaketleri son bulacaktır.

UNUTULMAMALIDIR Kİ EN BÜYÜK KAMU YARARI GELECEK NESİLLERE BIRAKACAĞIMIZ YAŞANILABİLİR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR ÇEVRE OLACAKTIR!

Saygılarımızla.

12.05.2024 İLİÇ AÇIKLAMASI

İLİÇ'DE NELER OLUYOR?

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Erzincan İli, İliç İlçesi'nde işletilen Çöpler Altın Madeni İşletmesinde, 13.02.2024 tarihinde, altın elde etmek için kullanılan, siyanür ihtiva eden ve farklı kimyasallar ile hazırlanan solüsyonla işlem gören cevherin bulunduğu yığın liç alanında meydana gelen yıkım sonrasında 10 milyon m³'ten fazla solüsyonlu toprak, Sabırlı Deresi boyunca yayılmış ve ciddi bir çevre felaketine maruz kalmıştır.

Yaşanan bu felaket sonrası 5 maden emekçisine bir an önce ulaşılmasını temenni ediyor, 9 maden emekçimizin acılı ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyoruz.

Çevre Mühendisleri Odası (ÇMO) olarak yaşanan bu felaketin tekrarlanmaması, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve olayın kamuoyu nezdinde önemini kaybetmemesi adına felaketin üçüncü ayında 12 Mayıs 2024 Pazar günü bugüne kadar yapılan çalışmaların durumu ve gelişmeler hakkında bilgi almak, yerinde tespit ve inceleme yapmak için felaketin yaşandığı Çöpler Altın Madeni İşletmesi maden ve işletme sahasına gidilmiştir.

Ziyaret öncesi ÇMO olarak sahanın ziyaret edileceği konusunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Erzincan Valiliği, Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Erzincan İl Afet ve Acil Durum İl Müdürlüğü ve Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. yetkili kurum ve kuruluşlar ile başta Erzincan Gazeteciler Cemiyeti olmak üzere ulusal ve yerel tüm ajanslara bilgi verilmiştir. Ziyarete ilişkin yazı/E-posta gönderilen kurum ve kuruluşlar tarafından olumlu/olumsuz bir cevap verilmemiştir.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu ve ÇMO Ana Yönetmeliği doğrultusunda mesleki odalar ülkemiz genelinde planlama ve üretim konuları kapsamında yapılan uygulama süreçlerinde toplumun ve ülkemizin yararına ve aleyhine olan tüm süreçlerde ülkemiz ve toplumun menfaatlerini savunma ilkesi ile hareket etmektedir. 13 Şubat 2024 tarihinde yaşanan felakete yönelik bu ilke bilinciyle ÇMO olarak olayın ve sürdürülen çalışmaların takipçisi olacağımızı bir kez daha belirtmek isteriz.

12 Mayıs 2024 Pazar günü Yönetim Kurulu Başkanımız Ahmet Kırımızı ve Genel Sekreterimiz Tuğba Uçankuş olayın yaşandığı Çöpler Altın Madeni İşletmesinin olduğu alana giderek sahayı ziyaret etme ve bilgi alma taleplerini Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması güvenlik görevlilerine belirtmişlerdir. Güvenlik görevlileri tarafından işletme sahasına bizleri alamayacakları ve konuyu firma yetkilileri ile görüşmemiz gerektiği bilgileri verilmiştir. Sonrasında Erzincan Valiliği ve Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması yetkilileri ile işletme girişinde yapılan telefon görüşmelerinde sahada bugüne kadar yapılan çalışmaların ve alınan önlemlerin neler olduğunun bir meslek odası gözüyle değerlendirilmesinin kamuoyu nezdinde olumlu karşılanacağı bilgisi verilmiş olup saha ziyaret talebi bir kez daha firma yetkililerine

görüşmede sözlü olarak ifade edilmiştir. Firma yetkilileri talebimize yönelik Erzincan Valiliğinin “**TMMOB ve bağlı odaların sahaya ALINMAMASI yönünde**” talimat verdiği tarafımıza beyan etmişlerdir. Görüşmede ÇMO'nun sahaya alınmamasının, olay sonrası yapılan, yapıldığı beyan edilen ve kamuoyu ile açık ve şeffaf şekilde paylaşılması gereken çalışmalara gölge düşüreceği ve kamuoyunda çalışmalar ile ilgili soru işaretleri oluşturacağı belirtilmiş olup beyan edilen gerekçenin sonraki zamanlarda yapılacak açıklamalarda kullanılacağı bilgisi verilmiş olup gerekçe firma yetkilisince tekrar edilerek ve teyit edilmiştir.

Yapılan görüşmelerde tüm ısrarlarımıza rağmen saha incelemesi için alana girişimize engel olunmuştur. Görüşmeler sonrası ÇMO heyeti tesis girişinde açıklama yaparken, İliç İlçe merkezinde ve geri dönüş yolunda Refaiye ilçesine kadar kim oldukları bilinmeyen sivil kıyafet ve araçlı kişiler tarafından sürekli kontrol ve takip edilmişlerdir.

Burada üzülecek ifade edeceğimiz bir hususta bilgi verilmesine rağmen yerel ve ulusal basının bizleri yalnız bırakmasıdır. Dokuz vatandaşımızın yaşamını yitirdiği ve çevre felaketine sebep olan bir olay sonrası yerinde inceleme yapmak isteyen meslek odamızın saha ziyaretinin haber değerinin olmayışını düşünmeleri konusunda yerel ve ulusal basınımızın da öz eleştiri yapması gerekliliğini buradan ifade ediyoruz.

Ülkemiz doğası ve doğal kaynakların kullanımını adına kamu yararını ön planda tutarak sürdürülebilir bir gelecek için mücadele eden Çevre Mühendisleri olarak kamuoyunun daha şeffaf ve doğru şekilde bilgilendirilmesi için ilgili tüm kurum kuruluşlardan sorularımıza CEVAP istiyoruz!!!

- 1- **Yığın liç uygulamalarının yapılacağı alanın yer seçiminde;**
  - a- **Mevsimsel koşullar ve yağış rejimi dikkate alındı mı?**
  - b- **Yağış rejimine bağlı olarak şev duraylılığının sağlanıp sağlanamayacağı hesapları yapıldı mı? Faaliyet esnasında kontrolleri yapılmış mı?**

Alınan duyumlar ve bölgeden gelen bilgilere göre;

1. **Üretim proseslerinin (Liç Alanları) patlama ile malzeme çıkarılan açık ocak alanına yakınlığı değerlendirilmiş mi?**
2. **Olaydan birkaç saat öncesi ocakta patlatma yapıldı mı? Yapıldı ise patlatmanın paterni nedir?**
3. **Olay öncesi Yığın liç alanına mevsimsel yağışlar ile birlikte fazla solüsyon verilerek duraylılığın GEORADAR sistemlerinde alarm durum verildi mi? Sistem kayıtları tutuluyor mu?**
4. **GEORADAR harici LİÇ alanlarında nem oranı seviyesini kontrol eden ... kuyular var mı?**
5. **Yapılan patlatmalar ile oluşacak vibrasyonun liç alanlarını etkileyip etkilemediği, olası mikro ve makro çatlakların kontrolleri yapılmış mı?**
6. **Liç alanı içerisinde bulunan malzemenin sıvılaşıma ile duraylılığının takip edildiğine dair kayıtlar var mı?**
7. **Kapasite artışlarında yığın liç alanının duraylılığı ve stabilitesine yönelik çalışma yapıldı mı?**

8. Yığın liç alanları ve atık barajlarına yönelik yapılan uygulama projeleri kamu kurum/kuruluşları tarafından denetlendi mi?
9. Tesiste Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamında güvenlik raporu hazırlandı mı? Bu belgeler izin ve lisans süreçlerinde talep edildi mi? Ayrıca ilgili kurum/kuruluşlarca denetlemeleri ve kabuller yapıldı mı?
10. ÇED raporunda Atık Depolama Tesisinde meydana gelebilecek olası kaza ve afet senaryoları kapsamında yapıldığı belirtilen çalışmalar yığın liç sahası içinde yapıldı mı?
11. Tesisin acil durum eylem planı var mı? Bu plan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarca denetlendi mi? Acil durum eylem planında ve çevresel risk analizinde bu facianın gerçekleşmesi öngörüldü mü?
12. İşletmeye resmî kurumlarca yapılan denetimlerde hangi risk potansiyellerine göre kontroller yapıldı?
13. Açık ocakta üretime yönelik yapılan patlatmaların yığın liç alanına etkileri araştırıldı mı? Patlatma titreşimine yönelik ölçümler yapıp raporlandı mı?
14. Yaşanılan felaket sonrası faaliyetin ÇED süreçlerinden başlamak üzere, yatırım başlangıç, inşaat ve işletme aşamalarında doğrudan ve dolaylı sorumluluğu olan kuruluşlar arasındaki koordinasyon sağlandı mı?
15. Kazada 10 milyon m³'ten fazla siyanürlü solüsyon içeren yığın liç kütlesi zemin geçirimsizliğinin olmadığı doğal zemine yayılması sonucu yer altı ve yerüstü sularına etkileşimini önlemeye yönelik alınan tedbirler var mı? Varsa nedir?
16. Alınan tedbirler doğrultusunda su kaynaklarında siyanür ve tehlikeli kimyasallara ait numuneler, numune alma periyotları ve sonuçları nedir?
17. Felaketin uzun vade etkilerine yönelik takip ve kontrol planlaması yapıldı mı? Yapıldıysa Plan kamuoyu ile paylaşılacak mı?
18. Doğrudan ve dolaylı sorumluluğu olan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Erzincan Valiliği olarak kaza öncesi ve sonrası yapılan çalışmalara yönelik Kamuoyundan gizlenen konular var mı? Yoksa TMMOB ve Bağlı Mesleki Odalar neden felaketin yaşandığı alana alınmıyor?
19. Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren 20 ye yakın Altın Madeni sahalarında mevcut durum nedir?
20. Buna benzer olası kazaların tekrarlanmaması adına alınan ve alınacak aksiyon kararları nelerdir?

Yukarıdaki sorular ışığında; Çevresel felaketlerin önüne geçebilmek ve etkin izleme/denetim çalışmalarında bulunabilmek için yukarıda belirtilen sorumluluğu olan kurum/kuruluşlara ait mevzuat kapsamında yer alan kanun ve yönetmelikler yeniden gözden geçirilmeli, sorumluluk alanları belirlenerek kurumlar arası koordinasyon ve iletişim planlanarak açık ve anlaşılabilir şekilde ortaya konulmalı ve bu çalışmalara TMMOB çatısı altında bulunan teknik meslek odalarının katılımı mutlaka sağlanmalıdır.

Saygılarımızla.

17.07.2024 İZMİR KONAK ALTYAPI KAYNAKLI ÖLÜMLÜ KAZA AÇIKLAMASI

BİR ÜLKEYİ TANIMAK İÇİN, O ÜLKEDE İNSANLARIN NASIL ÖLDÜĞÜNE BAKIN!

12 Temmuz 2024 tarihinde İzmir ili, Konak ilçesinde yaşanan trajik olayla ilgili olarak büyük bir üzüntü içindeyiz. Sağanak yağışların yol açtığı yağmur suyu birikintilerinde meydana gelen elektrik akımı kazası sonucunda hayatını kaybeden vatandaşlarımızın acısını derinden hissetmekteyiz. Bu olay, şehirlerimizdeki altyapı sorunlarının vurgulanması gerekliliğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Ülkemiz genelinde şehirlerimizde yağışlar sonrası yetersiz ve düzensiz alt yapılar sebebi ile yaşanan can ve mal kayıpları, oluşan çevre kirliliği ve insan sağlığına yönelik tehditler bu çağda kabul edilebilir bir durum değildir.

Şehirlerimizdeki yağmur suyu ve atıksu alt yapılarının durumu, yeterliliği ve yapımları sırasında liyakat, kontrol ve denetim mekanizmalarının etkinliği konularında ciddi endişelerimiz bulunmaktadır. Özellikle şu konular üzerinde durmak istiyoruz:

Altyapı Yetersizliği ve Riskler: Yağmur suyu ve atıksu alt yapılarının planlanması, yapımı ve bakımı süreçlerinde uluslararası standartlara uygunluğun sağlanması konusunda daha sıkı denetimlerin yapılması gereklidir. Altyapı yetersizlikleri ve bunun sonucu oluşan risklerin azaltılması için acil eylem planları oluşturulmalıdır.

Eğitim ve Liyakat: Altyapı projelerinde çalışan mühendislerin ve teknik personelin yeterlilikleri, güncel teknik bilgiye sahip olmaları ve mesleki etik kurallara bağlılıkları takip ve kontrol edilmelidir. Liyakat esas alınarak personel seçimi ve görevlendirmeleri yapılmalıdır. Proje ve yapım aşamasında Çevre Mühendislerinin sorumluluğu ve ilgili ihale vb. süreçlerde bu durum göz ardı edilmeden istenen şartlar arasında zorunlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Şehir Planlaması ve İklim Değişikliği Uyum Çalışmaları: İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında şehir planlamalarının yeniden gözden geçirilerek yağmur suyu yönetimi, yeşil altyapı kullanımı ve sürdürülebilir su kaynakları yönetimi konularına daha fazla odaklanılmalıdır.

Denetim ve Şeffaflık: Altyapı projelerinde denetim süreçlerinin şeffaf bir şekilde yürütülmesi ve kamuoyuyla paylaşılması önemlidir. Vatandaşların ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği çatısı altında ilgili meslek odalarının projeler hakkında bilgilendirilmesi ve katılımının sağlanması, şehirlerimizin daha güvenli ve yaşanabilir hale gelmesine katkı sağlayacaktır.

İklim krizinin beraberinde getirdiği şiddetli yağışlar ve olası etkileri Çevre Mühendisleri tarafından yıllardır dile getirilmektedir. İklim krizi katsayıları hesaplamaya katılmadan projelendirilen alt yapı tesisleri günümüz ihtiyaçlarını karşılamamaktadır. Taşkın çalışmalarında 100 yıllık tekerrür süreleri dikkate alınsa da

iklim krizi gerçeği kabullenilmedikçe sonuçları ağır olacaktır. İklim krizi göz önünde bulundurulmadan hazırlanan tüm acil eylem planları geçersizdir. Acilen revize edilerek aksiyon planları oluşturulmalıdır.

Yaşanan bu üzücü olayın tekrarlanmaması ve benzer sorunların çözülmesi için gerekli adımların atılmasını talep ediyoruz. Seçim kaygısı içeren “Altyapıya yapılan yatırım ölü yatırımdır” zihniyetinden derhal vazgeçilmesini, bölgesel nüfus artışı, değişen iklim, çevreci yeni uygulamalar göz önünde bulundurularak altyapıların tesis/revizyon edilmesini ve kamu kurumları/yerel yönetimlerin bu konuda daha etkin ve proaktif bir rol üstlenmelerini bekliyoruz.

Saygılarımızla.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DENETÇİLİĞİ SINAVI AÇIKLAMAMIZ

MESLEĞİMİZİN MESLEK ALANLARIMIZDA YOK SAYILMASINI KABUL ETMİYORUZ!

Kamu Gözetimi ve Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 17 Temmuz 2024 tarihli "Sürdürülebilirlik Denetçiliği Sınav İlanı" konulu duyuruda ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ başta olmak üzere ilgili mühendislik disiplinleri yok sayılmıştır. Fakat ilgili kurum Sürdürülebilir Denetçilik kapsamında gerekçelerini ve hedeflerini anlattığı 26.05.2023 tarihli duyurusunda günümüzde yaşanan küresel ısınma ve doğal kaynakların azalması konularına atıfta bulunarak hedeflenen denetimlerde işletmelerin çevresel, sosyal ve yönetsimsel açıdan sebep oldukları cari ve potansiyel etkilerinin değerlendirileceğini açıkça ifade etmiştir. Ayrıca 29.04.2024 ve 28.06.2024 tarihli "SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DENETÇİLİĞİ SINAV KONULARI" konulu duyurularında sınav konularının incelenmesinde, Modül I'deki 12 konu başlığının ve takip eden alt başlıkların tamamının ana temasının İKLİM olduğu Modül II'deki 3 konu başlığının yoğunluğunun ise finansla ilgili olduğu görülmektedir.

Yukarıda verilen bilgiler kapsamında Mühendislik disiplinleri açısından endişe verici olan nokta ise, sınav konularının büyük ölçüde iklim odaklı olması ve bu konuda yetkinlik sağlayan mühendislik dallarının (özellikle çevre mühendisliği gibi) yok sayılarak sınava girecek meslek disiplinleri arasında yer almamasıdır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği çatısı altındaki ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ve ilgili mühendislik disiplinlerinin Sürdürülebilirlik Denetçiliği alanında yok sayılması kabul edilebilir bir durum değildir.

ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ ve ilgili Mühendislik disiplinlerinin sürdürülebilirlik denetçiliği alanında öncelikli meslek grupları olarak yer alması, uzmanlıkları ile bahse konu süreçlerin kontrolü, düzenlemesi ve denetimi konularına katkı sağlayabilecekleri bir ortamın oluşturulması genel sürdürülebilirlik hedefleri açısından büyük önem arz etmektedir.

Mesleğimizin mesleki alanlarımızda yok sayıldığı konu ile ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı oda yönetimlerine bilgi verilerek Birlik olarak mesleklerimize sahip çıkılması konusunda destek talep edilmiştir.

Ayrıca Kamu Gözetimi ve Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu'na konu ile ilgili endişelerimizi ve gerekli düzenlemeler konusunda taleplerimizi ve mesleki haklarımızın korunması için hukuki haklarımızın kullanılacağını belirtir resmi yazı yazılmıştır.

Çevre Mühendisleri ve Odamız olarak konunun takipçisi olacağımızı, mesleğimizin ve mesleki uzmanlık alanlarımızın savunulması için her platformda mücadele edeceğimizin bilinmesini kamuoyuna arz ederiz.

Saygılarımızla.

12 AĞUSTOS 2024 ZONGULDAK MADEN KAZASI AÇIKLAMAMIZ

ZONGULDAK/ EREĞLİ ve ÜLKEMİZ MADEN SAHALARINDA NELER OLUYOR!

Zonguldak İli, Ereğli İlçesinde Borcam Madencilik A.Ş. tarafından işletildiği söylenen Borcam Kuvars Maden Sahası'nda 05 Ağustos 2024 tarihinde yaşanan çökme olayı sonrası bölgeden gelen bilgiler çevre ve halk sağlığı açısından ciddi endişelere yol açmaktadır. Bu olay sonucunda maden sahası kaynaklı atıkların çevreye yayıldığı ve bu atıkların bölgede bulunan Alacağzı Plajı'ndan denize döküldüğü iddialarının yanında bu çökme olayının maden sahasında yaşanan ilk kaza olmadığı, ayrıca faaliyet esnasında yoğun şekilde tozumanın oluştuğu ve çevresel ve insan sağlığına etkilerin ciddi şekilde hissedildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, bölgede yürütülen orman gençleştirme çalışmaları altında ağaç kesiminin yapıldığı ve bu çalışmaların yeni maden sahalarına yer açmak amacıyla gerçekleştirildiği yönündeki iddialar da dikkate değerdir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu olay ve ülkemiz genelinde bulunan maden sahaları ile ilgili ciddi endişelerimizi kamuoyuna duyurmak istiyor ve ilgili kurumları konuyla ilgili sorumluluklarını yerine getirmeye çağırıyoruz.

Bu bağlamda, aşağıdaki hususların açıklığa kavuşturulması için gerekli adımların atılmasını talep ediyoruz:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na: Borcam Kuvars Maden Sahası'nda yaşanan çökme olayının çevre üzerindeki etkileri, atıkların kontrol ve bertaraf yöntemleri, olay sonrası alınan önlemler ve olay sonucu 2872 sayılı Çevre Kanunu 20. Maddesi uyarınca ilgili kuruluşa idari yaptırım ve Türk Ceza Kanunu uyarınca adli makamlara bildirim yapılıp yapılmadığı hakkında detaylı bilgi talep ediyoruz. Ayrıca, geçmişte Giresun/Şebinkarahisar, Erzincan/İliç ve Zonguldak/Ereğli bölgelerinde yaşanan benzer olayların ülkemiz geneli maden sahalarında gelecekte yaşanmaması için alınan ve alınması planlanan ek güvenlik tedbirlerinin ve bu tedbirler doğrultusunda ülkemiz doğal kaynaklarının kullanımının ülkemiz ve milletimiz menfaatlerini, çevre ve insanımız sağlığını göz önünde bulundurularak planlanmasına yönelik yapılacak mevzuat değişikliklerinin açıklanmasını bekliyoruz. Ayrıca, maden sahalarında yürütülen faaliyetlerin çevre ve halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini minimize etmek amacıyla hangi önlemlerin alındığını öğrenmek istiyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığı'na: Bölgedeki ve ülkemizde orman gençleştirme çalışmalarının kapsamı, gerekçesi ve bu çalışmaların maden sahalarına yer açmak amacıyla yapılıp yapılmadığı konularında bilgi talep ediyoruz. Ormanların korunması ve sürdürülebilir kullanımına ilişkin mevcut politika ve uygulamaların şeffaf bir şekilde paylaşılmasını bekliyoruz.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na: Borcam Kuvars Maden Sahası ve ülkemiz genelinde maden işletmeciliği sırasında yaşanan kazalar ile ilgili detaylı bir inceleme yapılmasını ve bu incelemenin sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını talep ediyoruz. Ayrıca, maden sahasında yürütülen faaliyetlerin halk sağlığı ve güvenliği

üzerindeki olumsuz etkilerini minimize etmek amacıyla İş Kanunu ve iş güvenliği mevzuatı doğrultusunda yapılan işlemleri ve hangi önlemlerin alındığını öğrenmek istiyoruz.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı/Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'ne: Borcam Kuvars Maden Sahası ve ülkemiz genelinde ruhsatlandırma çalışmalarının nasıl ve ne şekilde yapıldığı, ruhsatlandırılan sahalarda kullanımın kontrolü ve denetimlerinin nasıl ve hangi periyotla yapıldığı ve Maden Kanunu ve bağlı mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılan işlemler ile ilgili bilgi talep ediyoruz. Maden sahaları için ilk izin niteliği taşıyan arama ruhsatlandırmaları ile ilgili ülkemiz doğal kaynaklarının kullanımına yönelik çevre ve halk menfaatlerini göz önünde bulunduran bir planlamanın olup olmadığını öğrenmek istiyoruz.

Yaşanılan Maden kazalarının etkileri, çevre ve insan sağlığı üzerindeki potansiyel riskler ve bu risklerin yönetilmesine yönelik alınacak tedbirler hakkında kamuoyunun doğru ve güncel bilgiye ulaşabilmesi için ilgili tüm kurumların şeffaf ve hızlı bir şekilde bilgi paylaşımında bulunmalarını önemle rica ediyoruz.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, halkımızın sağlığı ve çevremizin korunması konusundaki hassasiyetimizi sürdürmeye ve bu süreçte gerekli sorgulama ve takipleri yapmaya devam edeceğiz.

Saygılarımızla.

**13 AĞUSTOS 2024 TARİHİNDE MESLEKTAŞIMIZ CENGİZ ÖCALA'NIN
TUZLA İŞ KAZASINDA HAYATINI KAYBETMESİNE DAİR
AÇIKLAMAMIZ**

**KAMUOYUNUN VE SORUMLU KURUM/KURULUŞLARIN
DİKKATİNE!**

11 Ağustos 2024 tarihinde İstanbul İli, Tuzla İlçesi, Tepeören Mahallesi, Akbaşak Sokak adresindeki bir binanın alt yapı çalışmaları sırasında meydana gelen göçük sonucu, değerli meslektaşımız Cengiz ÖCALAN ve işçi Salih İĞNE'nin hayatını kaybetmesi tüm Çevre Mühendisleri ve altyapı sektörü için büyük bir üzüntü kaynağı olmuştur. Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu trajik olay nedeniyle başta meslektaşımız ve işçimizin aileleri olmak üzere tüm ilgili taraflara başsağlığı diliyoruz.

Bu üzücü olayın ardından, yaşananların sebeplerini ve sorumlularını belirlemek adına gerekli incelemelerin ve soruşturmaların hızlı ve şeffaf şekilde yapılmasını talep etmekteyiz. İlgili makamlar ve yüklenici firma tarafından alınması gereken önlemlerle ilgili aşağıdaki hususlara dikkat edilmesini ve değerlendirilmesini rica ediyoruz.

Alınmayan Güvenlik Önlemleri: Göçük öncesinde gerekli güvenlik önlemlerinin alınıp alınmadığı, uygun malzeme ve yöntemlerin kullanılıp kullanılmadığı incelenmelidir. İlgili şantiyede güvenlik standartlarının yeterli olup olmadığı sorgulanmalıdır.

Risk Analizleri ve Denetimler: Çalışmalar başlamadan önce risk analizlerinin yapılıp yapılmadığı, düzenli denetimlerin ve güvenlik kontrollerinin gerçekleştirip gerçekleştirilmediği araştırılmalıdır. Bu bağlamda, ilgili bakanlık ve belediyelerin denetim süreçlerinin ne denli etkili olduğu sorgulanmalıdır.

Sorumluluk ve İkmal: Yüklenici firmanın, iş sağlığı ve güvenliği konusundaki yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği, iş güvenliği eğitimi ve koruyucu ekipmanların temin edilip edilmediği tespit edilmelidir. Bu süreçte sorumlulukların net bir şekilde belirlenmesi önem arz etmektedir.

İlgili Kurumların Sorumlulukları: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Tuzla Belediye Başkanlığı'nın bu olayla ilgili sorumlulukları ve gerçekleştirmeleri gereken denetimler gözden geçirilmelidir.

Bu konudaki gelişmeleri dikkatle takip edeceğimizi ve gereken desteği sağlayacağımızı belirtmek isteriz. Olayın sebep olduğu acının hafifletilmesi ve benzer olayların önlenmesi adına gerekli tüm önlemlerin alınması gerektiğini vurgulamak isteriz.

Konu ile ilgili olarak en kısa sürede detaylı bir rapor hazırlanmasını ve sonuçların kamuoyuyla paylaşılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

31 AĞUSTOS 2024 AKBELEN AÇIKLAMAMIZ

ÖNCELİĞİMİZ ve DİRDİMİZ İNSANIMIZ VE DOĞAL ÇEVREMİZ! #AKBELENYUVAMIZ

Muğla'nın Milas ilçesine bağlı İzikköy Mahallesi'nde YK Enerji tarafından işletilen Yatağan, Kemerköy ve Yeniköy termik santralleri için hammadde olarak kullanılan linyit kömürü maden sahasının genişleme çalışmaları, hukuk ve çevre bilincinin yerle bir olduğu bir dönemde, koca bir ormanın ve doğal yapının yok edilmesine yol açmıştır. Bu projelerin, sadece çevresel değil, aynı zamanda insan hakları açısından da ne denli büyük bir felakete neden olduğu, yaşanan olaylar ve yöre halkının acı verici deneyimleriyle bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Sermayenin ve bürokrasinin ezici baskısı altında, yöre halkı herhangi bir alternatif sunulmadan kamulaştırma adı altında yerlerinden edilmiştir. 20.08.2024 tarihinde Çevre Mühendisleri Odası tarafından yapılan incelemelerde ve yöre halkı ile gerçekleştirilen görüşmelerde, bu baskının boyutları açıkça ortaya konmuştur. Köylerinden zorla ayrılan halk, doğal yaşam alanlarından ve köklerinden koparılmış, mecburiyet ve çaresizlik içinde dört duvar arasına hapsedilmiştir.

Açık ocak maden işletmesinin bölgenin hava kalitesine zararları Çevre Mühendisleri Odası tarafından Muğla Temsilciliği koordinasyonunda hazırlanan Hava Kalitesi Raporu ile teknik olarak ortaya konulmuş, bölgede yaşayan halkın büyük kısmı kamulaştırma ile yerlerinden edilmiş, köylerinden başka yerde yaşamak istemeyen halk ise maden işletmesinin sınırlarının dibinde yaşamak zorunda bırakılmıştır. Bölgede yaşayan halk yaşam alanlarını ve geçmişlerini korumak için büyük bir mücadele vermektedir. Yöre halkının, şehre uyum sağlayamadan, köylerinden uzaklaştırılarak yaşadıkları trajedi, göz ardı edilemeyecek büyük bir acıdır. Rızaları olmadan yerlerinden edilen yöre halkının büyük bir kısmı topraklarını ve yaşam alanlarını kaybetmenin yaşattığı travma ile hayatlarına devam etmek zorunda bırakılmıştır.

Bu noktada, yöre halkının yaşadığı acılar, sadece kişisel trajediler değil, aynı zamanda resmi kurumların ve sermayenin toplum üzerindeki baskısının ve adaletsizliğinin de bir yansımasıdır. Ormanların yok edilmesi, yerel halkın zorla göç ettirilmesi ve bu süreçte yaşanan insan hakları ihlalleri, bu projelerin sadece ekonomik kazanç hedeflerini değil, aynı zamanda insani değerlere ve ekolojik dengeye verdiği zararı da gözler önüne sermektedir.

Bu çarpıcı gerçekler, çevre ve insan hakları konusunda yapılan tüm uyarıların ve çağrılarının ne kadar yerinde olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak görünen o ki, sermaye ve bürokrasinin gücü karşısında insan hayatının ve doğanın korunması ikinci plana atılmaktadır. Bu durum, sadece ekosistemlerimizi değil, insanların doğal yaşam alanlarını da yok eden bir yaklaşımı temsil etmektedir.

Sonuç olarak, Muğla İzikköy'de yaşanan bu acı ve adaletsizlik, sadece bir bölgenin değil, tüm toplumun vicdanını sarsan bir olaydır. Şirketlerin ve bürokrasinin, insan hakları ve çevre koruma konusundaki sorumluluklarını yerine getirmesi, halkın yaşam hakkını ve doğanın korunmasını sağlamak için acilen adımlar atması gerekmektedir. Bu dramın sona erdirilmesi, sadece mağdurların değil, tüm toplumun ortak sorumluluğudur.

Saygılarımızla.

1 EYLÜL 2024 DÜNYA BARIŞ GÜNÜ AÇIKLAMAMIZ

YURTTA BARIŞ, CİHANDA BARIŞ.

1 Eylül Dünya Barış Günü, tüm dünyada barışın ve huzurun önemini vurgulamak ve özellikle günümüzün karmaşık ve acı veren durumlarına dikkat çekmek için bir fırsat sunar. Filistin ve Gazze'de yaşanan insani kriz başta olmak üzere dünya genelindeki savaşlar ve diğer şiddet olayları, sadece insan hayatını değil, aynı zamanda doğal yaşamı ve çevreyi de derinden etkilemektedir. Bu anlamlı günde, Atamız Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" sözü, barışın hem ulusal hem de uluslararası düzeyde sağlanmasının ne denli kritik olduğunu hatırlatmaktadır.

Savaş ve şiddet olaylarının doğal yaşam ve çevre üzerindeki etkileri genellikle göz ardı edilir. Ancak, savaşların doğal yaşam çevre üzerindeki yıkıcı etkileri oldukça geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Bombalamalar, askerî hareketlilik ve diğer savaş faaliyetleri, toprakların, su kaynaklarının ve hava kalitesinin ciddi şekilde zarar görmesine neden olmaktadır. Kirlenen su kaynakları, tahrip olan tarım arazileri ve yok olan ormanlar, hem mevcut ekosistemleri hem de bölge halkının yaşam koşullarını olumsuz etkiler.

Filistin ve Gazze'de yaşanan trajedi, bu bölgedeki doğal kaynakların ve çevrenin aşırı şekilde tahrip edilmesine yol açmıştır. Toprakların kirlenmesi, su kaynaklarının yok olması ve çevresel altyapının bozulması, bölge halkının yaşadığı insani krizi daha da derinleştirmektedir. Savaşın yarattığı bu çevresel yıkım, sürdürülebilir yaşamı zorlaştırmakta ve gelecekteki nesillerin bu kaynaklardan faydalanma şansını azaltmaktadır.

Bu tür çevresel yıkımlar, sadece savaşın etkilediği bölgeyle sınırlı kalmaz; etkileri tüm dünya genelinde hissedilir. Savaşların yol açtığı çevre kirliliği, iklim değişikliği ve biyoçeşitliliğin kaybı gibi sorunlar, tüm gezegenin sürdürülebilirliğini tehdit eder. Bu durum, savaş ve şiddet olaylarının sadece insani değil, aynı zamanda ekolojik boyutlarının da ciddiyetle ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Dünya genelindeki savaşların ve şiddet olaylarının önüne geçmek, sadece insani açıdan değil, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirlik açısından da hayati önem taşımaktadır. Kirlenen su kaynakları, yok olan tarım arazileri ve tahrip olan doğal alanlar, hem mevcut ekosistemleri hem de bölge halkının yaşam koşullarını ağır şekilde etkilemektedir. Barış içinde yaşamak, doğal kaynakların korunması ve çevresel bozulmaların önlenmesi için temel bir koşuldur. Bu bağlamda, savaşların ve şiddet olaylarının sona erdirilmesi, çevresel zararın minimize edilmesi ve sürdürülebilir bir gelecek için ortak çaba gösterilmesi gerekmektedir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" anlayışı, yalnızca siyasi ve sosyal barışı değil, aynı zamanda çevresel barışı da kapsar. Barışın sağlanması, doğal kaynakların korunması ve çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması için temel bir gerekliliktir. Savaşların ve şiddet olaylarının sona erdirilmesi, çevre kirliliğinin azaltılması ve doğal kaynakların korunması için uluslararası iş birliği ve dayanışma büyük önem taşır.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde, savaşların ve şiddet olaylarının çevresel etkilerine dikkat çekiyor ve barışçı çözümlerle doğal kaynakların korunmasını destekliyoruz. Hep birlikte "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesini benimseyerek, doğanın ve insanların huzurunu korumak için barışçıl çözümler ve sürdürülebilir yaklaşımlar geliştirmek, hepimizin ortak sorumluluğudur. Temiz ve sağlıklı bir doğal yaşam ve çevre, barış içinde bir dünya ile mümkündür.

Saygılarımızla

12 EYLÜL 2024'TE ARTVİN CANKURTARAN'DA HAYATINI KAYBEDEN YURTTAŞIMIZ İÇİN YAPILAN BASIN AÇIKLAMAMIZ

ARTVİN CANKURTARANDA CAN KURTARAMADIK. KAMUOYUNUN VE YETKİLİLERİNİN DİKKATİNE!

Artvin İli, Borçka İlçesi, Çifteköprü Köyü, Cankurtaran Mevkiinde 3 Eylül 2024 tarihinde meydana gelen trajik olay, çevre koruma, halk sağlığı ve yöre halkının hakları açısından son derece endişe verici bir tabloyu gözler önüne sermektedir. Bu olayda Reşit Kibar isimli bir vatandaşımızın hayatını kaybetmesi ve iki vatandaşımızın yaralanması, bölgedeki doğal yaşam alanlarının korunması gerektiğine dair önemli bir uyarıdır.

Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından ihale edilen ve Borçka İlçesi, Çifteköprü Köyü, Cankurtaran Mevkisinde yapılması planlanan "Borçka Cankurtaran Konaklamalı Orman Parkı-Mesire Alanı Projesi" kapsamında 17,27 hektarlık bir orman alanında çeşitli yapılar ve eğlence tesisleri inşa edilecektir. Bu projede; kır lokantası, kır evleri, yöresel ürün satış yeri, çocuk oyun alanı, amfi tiyatro, büfe, kameriyeler, macera parkı, seyir terası, yürüyüş yolları, spor tesisleri, çadır kamp alanı ve karavan alanı gibi unsurlar yer almaktadır.

Projeye alan açmak amacıyla ağaç kesimi yapılmak üzere bölgeye giden ihale firmasının yetkilileri, yöre halkının bu işlemi durdurma ve doğal yaşam alanlarını koruma mücadelesine ateşli silahlarla karşılık vermiştir. Bu vahim olayda, bir vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve iki vatandaşımız yaralanmıştır. Yöre halkının bu projeye karşı yaptığı itiraz ve şikâyet dilekçeleri dikkate alınmamış, olay esnasında kolluk kuvvetlerinin herhangi bir müdahalede bulunmamış olduğu iddiaları gündeme gelmiştir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, olayın derinlemesine incelenmesini, sorumluluğu olan kişi ve kurumlar hakkında etkili soruşturmalar yapılmasını ve gerekli yaptırımların uygulanmasını talep ediyoruz. Ayrıca, olayın kamuoyuna açık ve şeffaf bir şekilde paylaşılması gerektiğini vurguluyoruz.

Bu olay, bölge halkının doğal yaşam alanlarını koruma mücadelesinin ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Yapılması planlanan projelerde, yerel halkın rızasının alınması, bölge insanımızın ve ülkemizin menfaatlerinin gözetilmesi gerekmektedir. Projeler, çevresel ve sosyal etkiler dikkate alınarak, tüm paydaşlarla birlikte planlanmalı ve uygulanmalıdır.

Sonuç olarak, bu trajik olayın ardından gerekli adımların atılması, halkın güvenliğinin ve doğal yaşam alanlarının korunmasının sağlanması elzemdir. Çevre Mühendisleri Odası olarak, olayın takipçisi olacağımızı ve sürecin şeffaf bir şekilde yürütülmesi için gerekli tüm çabayı göstereceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz.

Saygılarımızla.

23 EYLÜL 2024 TARİHİNDE ODA EMEKÇİLERİMİZİN SENDİKA SÜRECİNE YÖNELİK AÇIKLAMAMIZ

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

Her yıl temmuz ayında, üyelerimizi temsilen Oda Yönetim Kurulumuz ve Oda çalışanlarımızı temsilen TEZ KOOP-İŞ Sendikası yetkilileriyle Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. Bu yılki görüşmelerde, Oda Yönetim Kurulumuz, odamızın mali durumu, çalışanlarımızın özlük hakları ve yaşam koşulları ile 24.02.2024 tarihinde yapılan 17. Dönem Genel Kurulunda alınan kararları dikkate alarak çalışmalara yön vermiştir. Odamız, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'ne bağlı diğer meslek odaları arasında en iyi teklifi sunarak çalışanlarımızın emeğine gereken önemi vermektedir.

Ancak, yapılan TİS görüşmelerinde mali konularda anlaşmaya varılamamış ve bu durum arabuluculuk sürecine taşınmıştır. Oda Yönetim Kurulumuz, bu süreçte çalışanlarımıza ve sendika yetkililerine Odamızın durumu ile sürdürülebilirliğini açık ve şeffaf bir şekilde ifade etmiştir. Bu tutum, Sendika yetkilileri tarafından da desteklenmiştir.

Anlaşma sağlanamaması sonrası, Oda çalışanlarımız demokratik hakları çerçevesinde durumu sosyal medya platformlarına taşıyarak açıklamalar ve görseller paylaşmıştır. Bu bağlamda, görüşmelerde sunulan teklifler ve sürecin son durumu hakkında bilgi vermek amacıyla, mevcut TİS ve taraflarca sunulan teklifleri tablo halinde temsil ettiğimiz üyelerimizle paylaşarak olası yanlış veya yanılgıların önüne geçmeyi ve Odamız iç süreçlerinin üyelerimiz tarafından doğru bir şekilde değerlendirilmesini amaçlıyoruz.

17. Dönem Yönetim Kurulu olarak, çalışanlarımıza ve odamız süreçlerinin şeffaf ve açık bir şekilde üyelerimizle paylaşılmasına büyük önem verdiğimizizi belirtmek isteriz.

Saygılarımızla.

14 EKİM 2024 TARİHLİ ÇEVRE DANIŞMANLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK HAKSIZ İDDALARLA İLGİLİ BASIN AÇIKLAMAMIZ

ÇEVRE DANIŞMANLIK SEKTÖRÜNE YÖNELİK HAKSIZ İDDIALAR VE YANLIŞ BİLGİLENDİRME ÜZERİNE AÇIKLAMA

Cumhuriyet Gazetesi'nde 09 Ekim 2024 tarihinde yayımlanan Aytunç ÜRKMEZ imzalı "AYM: Çevre denetimi özelleştirilemez" başlıklı haberde, çevre danışmanlık sektöründe hizmet veren meslektaşlarımızı haksız yere töhmet altında bırakacak ifadeler kullanılmış ve kamuoyunda yanlış algıların oluşmasına neden olunmuştur. Bu haber, Anayasa Mahkemesi'nin (AYM) kararını çarpıtarak, çevre denetimlerinin özel tüzel kişilere devredilebileceği yönünde yanlışlara yol açmaktadır.

AYM'nin 08.10.2024 tarihli 32686 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2024/124 numaralı kararında, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda yapılan değişiklikler ışığında "**Çevre Danışmanlık Firması**" tanımının *hukuki belirlilik* ilkesi gereği **açık ve net bir şekilde ifade edilmesi gerektiği belirtilmiştir**. Ancak çevre yönetim hizmetlerinin yalnızca Çevre Mühendisleri tarafından gerçekleştirileceği zorunluluğu teyit edilerek, ilgili iptal talepleri reddedilmiştir. Dolayısıyla, çevre denetimlerinin herhangi bir özel tüzel kişiye devredilmesi söz konusu değildir.

AYM'nin kararı, çevre yönetim hizmetlerinin sadece bir değerlendirme süreci olduğunu ve denetim yetkilerinin Bakanlıkta olduğunu vurgulamaktadır. Kanun hükümlerine göre çevre yönetimi hizmetleri, yalnızca belirli yetkili kurumlar tarafından yürütülmekte olup, bu hizmetlerin denetleme ve yaptırım uygulama yetkileri kesinlikle başka tüzel kişiliklere devredilemez.

Haberin içeriğinde, **çevre danışmanlık firmalarının işlevleri konusunda yanıltıcı bir anlatım bulunmaktadır**. 10.06.2022 tarihli 7410 sayılı Çevre Kanunu ile yapılan düzenlemelere göre, **çevre danışmanlık firmaları, çevre yönetimi hizmetlerini mevzuata uygun bir şekilde yürütmekle yükümlüdür**. Ancak, bu firmaların denetim yetkileri bulunmamaktadır; bu yetki yalnızca ilgili Bakanlık ve belirli kamu kurumlarına aittir. Bu durum, AYM'nin kararıyla da net bir şekilde ortaya konulmuştur.

Bu yanlış bilgilendirmelerin, çevre mühendisleri ve danışmanlık sektöründeki meslektaşlarımızın emeklerini lekeleyen bir etki yaratmasını kabul etmiyoruz. Meslektaşlarımız, ülkemizin, doğamızın ve çevremizin korunması adına büyük bir özveriyle çalışmaktadır. Bu çerçevede, **gazetecilik mesleğinin etik ilkelerine uygun olarak, araştırmadan ve meslek mensuplarından bilgi almadan yapılan bu tür haberlere karşı durulmasını talep ediyoruz**.

Kamuoyunu bilgilendirme sorumluluğunun bilincinde olarak, konunun daha dikkatli bir şekilde ele alınmasını bekliyoruz. Gazetecilik, tarafsız ve doğru bilgiye dayanan bir meslek olmalıdır. Bu bağlamda, yanlış ve yanıltıcı haber yapan kurum ve kişilerden, temsil ettikleri meslek ve kurum adına bir özür bekliyoruz. Çevre Mühendisleri ve Odası olarak, meslektaşlarımızın haklarının korunması ve doğru bilgilendirme adına her türlü mücadelenin içinde olacağımızı belirtiriz.

Meslektaşlarımıza ve kamuoyuna saygılarımızla.

24 EKİM 2024 TARİHLİ “TERÖRÜ LANETLİYORUZ” AÇIKLAMAMIZ

TERÖRÜ LANETLİYORUZ

23 Ekim 2024 tarihinde Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş. (TUSAŞ) tesislerinde gerçekleşen ve beş vatandaşımızın hayatını kaybetmesine, yirmi iki vatandaşımızın yaralanmasına neden olan terör saldırısı, ülkemiz için derin bir kayıp ve acı vericidir.

TUSAŞ, stratejik öneme sahip bir kuruluş olarak, ulusal savunma ve teknolojik gelişim açısından hayati bir rol oynamaktadır.

Bu menfur saldırı, sadece bir terör eylemi olmanın ötesinde, ülkemizin savunma sanayine yönelik bir tehdit olarak da değerlendirilmelidir. Saldırının gerçekleştiği tesisin güvenlik önlemlerinin yetersizliği, ulusal güvenliğimiz açısından son derece kaygı vericidir. Bu tür stratejik tesislerin güvenliğinin artırılması ve gerekli önlemlerin alınması için derhal adımlar atılmalıdır.

Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine sabır ve başsağlığı diliyoruz. Yaralılarımıza acil şifalar temenni ediyoruz.

Bu saldırıyı en sert şekilde kınıyor ve lanetliyoruz. Terörün hiçbir inanç veya gerekçesi olamaz; bu tür eylemler, toplumumuzu daha da kenetlemeli, birlik ve dayanışmamızı güçlendirmelidir. Güvenlik güçlerimizin bu tür saldırılara karşı daha etkin ve kararlı bir tutum sergilemesi gerektiğinin altını çiziyoruz.

Ulusal güvenliğimizin sağlanması adına gereken önlemlerin bir an önce alınmasını ve benzer olayların bir daha yaşanmaması için gerekli tüm adımların atılmasını talep ediyoruz. Bu acı olay, ülkemizin birlik ve beraberlik içinde daha güçlü bir duruş sergilemesi gerektiğini bir kez daha hatırlatmaktadır.

Saygılarımızla

2 ARALIK TARİHLİ ODAMIZIN BAKÜ'DE DÜZENLENEN COP 29 BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TARAFLAR KONFERANSI KATILIMINA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN COP 29 KONFERANSINA KATILIMI HAKKINDA BİLGİLENDİRME

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi uyarınca her yıl düzenlenen Taraflar Konferansı'nın (COP) 29. oturumu, bu yıl 11-22 Kasım 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilmiştir. Konferans, dünyanın, ülkemizin ve doğal kaynaklarımızın geleceğini ilgilendiren çok önemli kararların alındığı, taahhütlerin verildiği ve planlamaların yapıldığı bir platformdur.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu tür organizasyonlarda meslektaşlarımızın ve odamızın temsiliyetine her zaman büyük önem veriyoruz. COP 29 konferansı da mesleğimizi ve geleceğimizi doğrudan ilgilendiren bir etkinlik olup, iklim değişikliği alanlarındaki gelişmeleri takip etme adına oldukça önemli bir platformdur. Bu bağlamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı/İklim Değişikliği Başkanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmelerde, konferansa Çevre Mühendisleri Odası olarak katılım sağlanmasının gerekliliği vurgulanmış ve ülkemiz kontenjanına Odamızın dahil edilmesi sağlanmıştır.

Konferansa katılım konusunda kamuoyunda bazı algılar oluşmuş ve üyelerimizden gelen en yaygın soru organizasyon masraflarının nasıl karşılanacağı olmuştur. Odamız, mali ve idari durumunu her zaman açık ve şeffaf bir şekilde üyeleriyle paylaşmaktadır. Odamızın mevcut mali durumu göz önüne alındığında, organizasyon masraflarının (ulaşım, konaklama vb.) Odamız bütçesinden karşılanması mümkün olmamıştır. Bu nedenle, Yönetim Kurulu toplantılarında alınan karar doğrultusunda, COP 29 konferansına katılacak Yönetim Kurulu üyelerinin organizasyona ait masrafları kendileri tarafından karşılamıştır.

Bu kapsamda, COP 29 Taraflar Konferansı'na 17. Dönem Yönetim Kurulu üyelerimizden Mustafa Boyraz (II. Başkan), Tuğba Uçankuş (Genel Sekreter) ve Funda Demirörs İşler (SÜMER Başkanı) katılım sağlamış olup, tüm ulaşım, konaklama ve diğer harcamalar kendileri tarafından karşılanmış, Odamız bütçesinden herhangi bir ödeme yapılmamıştır.

Odamız, her zaman olduğu gibi, mesleğimizin ve çevremizin korunması adına önemli buluşmalara katılmayı sürdürmekte ve bu tür organizasyonların şeffaf, hesap verebilir bir şekilde yürütülmesini sağlamaktadır.

Saygılarımızla.

2 ARALIK TARİHLİ ODAMIZIN BAKÜ'DE DÜZENLENEN COP 29 BİRLEŞMİŞ MİLLETLER TARAFLAR KONFERANSINA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

COP29 BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ 29. TARAFLAR KONFERANSI ÜZERİNE GENEL DEĞERLENDİRME

Meslektaşlarımızı, Odamızı ve Mesleğimizi temsilen 17. Dönem Oda Yönetim Kurulu olarak Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansında, Türkiye başta olmak üzere farklı ülkelerin ve organizasyonların düzenlediği panellere, söyleşilere ve toplantılara katılım sağlanmıştır.

Geçtiğimiz yıl Dubai'de düzenlenen COP28 zirvesinde “iklim değişikliğine eylem” parolasını ön planda tutan birçok karar alınmıştır. COP28'de 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarının %40'lar mertebesine, 2035 yılında ise %60'lar mertebesinde azaltılması ile ilgili kararlar alınmıştır. COP28'de Sera gazı emisyonu miktarının düşürülmesi bağlamında kayıp ve zarar fonunun devreye alınmasını ve fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye geçişle ilgili birçok karar alınmıştır. COP28'de sonuç bildirgesinde iklim finansmanı hedefinin benimsenmesi ve finans zorluklarının kollektif yaklaşımla aşılması gibi önemli konu başlıklarını COP29'a bırakmıştır. COP29'da (NCQG) Yeni Kollektif Sayısallaştırılmış Hedefle ilgili olarak, gelişmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere yıllık 100 milyar dolar iklim finansmanı sağlanması hedefinin iklim kriziyle gelişebilecek etkileri için mücadelede çok yetersiz kalacağı öngörüsü ile girilmiştir. Bu finansmanın küçük ada ülkeleri ve geliştirmekte olan ülkelere yetersiz olacağı oturumlarda bu ülkeler tarafından sıklıkla dile getirilmiştir. Bazı uzman ve girişimlere göre bu finansman desteğinin yıllık 1,3 trilyon dolar olması gerektiği vurgulanmasına rağmen, COP29'da sonuç bildirgesinde iklim finansmanına gelişmiş ülkelerin yıllık 300 milyar dolar vereceğini taahhüt etmesi geliştirmekte olan ülkeleri tatmin etmemiştir. Ayrıca ABD başkanlık seçimleri sonuçlarına göre yeni seçilen başkanın Paris İklim Anlaşmasından çekilmesi olasılığı, geliştirmekte olan ülkelere iklim finansmanı sağlama konusundaki çekingen bir tutum içine gireceği beklentisi ve diğer gelişmiş ülkelerin ABD'nin ödemesi gereken tutarın kendilerine yansıtılacağı gerilimi daha yüksek miktarlarda olması gereken finansal desteğin bu mertebede kalmasının başlıca sebebi olarak görülmektedir.

COP29'da değerlendirilen diğer bir başlık ise gelişmiş ve geliştirmekte olan ülkelerin fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye geçiş konusu olmuştur. Tüm dünyada iklim değişikliğinin en büyük sebebi olarak görülen sera gazı emisyonlarının yaklaşık %73'ü fosil yakıtlardan enerji üretiminden kaynaklanmaktadır. Egemen ve fosil yakıt üreten devletlerin birçoğu her ne kadar fosil yakıtlardan yenilenebilir enerjiye geçiş ile ilgili ulusal hedeflerini belirlese de mevcut şartlar devam ettiği müddetçe 2050 yılında ulaşılması planlanan “net sıfır” hedefinden ve küresel ölçekte sıcaklık artışının +1,5o ile sınırlandırılmasından bir hayli uzak görünmektedir. İklim değişikliği ile mücadelede uluslararası müzakerelerin devam etmesi bu konuda egemen devletlerin yapacaklarının

vaatlerle sınırlı kalması dünyanın içinde bulunduğu iklim krizini doğal afetlerle derinden hisseden dünyamız için derinleştirmektedir. Sürdürülebilir enerji kaynaklarına adil geçişin küresel ölçekte tartışılıp bu konu ile ilgili aksiyon alınması gerekirken enerji güvenliği gerekçesi ile alınması gereken kararlar her iklim zirvesinde bir sonraki iklim zirvesinin konusu haline gelmektedir.

COP29'da Türkiye'nin uzun vadeli iklim yol haritası Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı tarafından açıklanmıştır. Türkiye'nin iklim hedeflerini içeren 2053 Uzun Vadeli İklim yol haritası kapsamında, enerji, sanayi, binalar, ulaşım, tarım, atık yönetimi ve arazi kullanımı dahil 18 sektörde 89 strateji oluşturulduğunu ifade etmiştir. Bu stratejilerin azaltım, uyum ve bu iki konu başlığı ile ilgili olarak yatay kesen konular olmak üzere üç ana başlık altında toplandığını ifade etmiştir. 2053'e kadar birincil enerji kullanımında yenilenebilir enerji oranının yüzde 17'den yüzde 50'ye çıkarılması da Türkiye'nin koyduğu başka bir hedef olarak gözükmemektedir. Bakan Murat Kurum 2053 yılına kadar sanayi, binalar ve ulaşım sektörlerinde emisyonları sıfıra yaklaştırma çalışmaları yapılacağını, sektörel bazda ise çimentoda yüzde 93, demir-çelikte yüzde 99, alüminyumda yüzde 75 ve binalarda sıfır emisyona ulaşma hedeflerinden bahsedilmiştir.

Bakanın sunumunda Türkiye'nin 2025 yılında, İklim Kanunu'nun meclise sunulup kanunlaşması, Yeşil Taksonomi Yönetmeliği'nin yayımlanacağını ve Karbon Fiyatlandırma ile Emisyon Ticaret Sisteminin dünyadaki gelişmelere paralel olarak devreye alınacağını açıklamıştır.

Bunun yanında Ülkemizin uzun vadeli iklim yol haritası yeni ağaçlandırma planları ile karbon yutak alanlarının genişletilmesi, demiryolu taşımacılığı ve elektrikli araç kullanımı ile ilgili teşvik mekanizmasının oluşturulması, tarım alanlarının %10'unun organik tarıma açılması, hayvancılıkta biyogaz tesislerini yaygınlaştırıp karbondioksit dışı emisyonların azaltılmasının planlandığı ve sıfır atık sistemi ile geri dönüştürme oranının %70'e çıkarılması planlandığı belirtilmiştir.

Ancak Bakan Murat Kurumun açıkladığı nükleer enerji ile ilgili 2053 yılında birincil elektrik tüketiminde %30'a çıkarılması hususu Dünya'nın büyük bir bölümü daha risksiz ve sonuçları öngörülebilir enerji kaynaklarına yönelirken akıllarda soru işaretleri yaratmaktadır. Nükleer enerji santrallerinde gerçekleşebilecek bir kaza sonrası alıcı ortamın ve doğal çevrenin geri dönüşü olmayan felaketlere sebep olacağı unutulmamalıdır. Bunun haricinde Dünya kömürle çalışan termik santralleri birer birer kapatırken ülkemizin kömür kullanımından çıkışı ile ilgili hiçbir detay paylaşılmamıştır. Ülkemizde son yıllarda kömür termik santrallerinin sebep olduğu çevresel ve sosyal yıkım teknik raporlara da yansımışken bu konunun uzun vadeli iklim yol haritasında yer almaması şaşırtıcıdır. Her ne kadar 2025 yılında İklim Kanununun meclisten çıkarılması öngörülse de ülkemizin 2053 iklim hedeflerini gerçekleştirmek için gereken yasal-mevzuat altyapısı konusunda büyük eksiklikleri görülmektedir. Mevzuat eksiklikleri giderilip iklim değişikliği ile mücadele yasal bir zemine oturulmadan sürecin sağlıklı ve şeffaf bir biçimde yürütülmesi mümkün görünmemektedir. Bunun yanında iklim değişikliği ile mücadelede yeşil dönüşümün hangi finansman kaynakları ile yapılacağı ile ilgili detaylar kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Tüm dünyada iklim krizinin etkilerinin derinden hissedildiği bu dönemde meslek disiplinimizin önemi iklim değişikliği ile mücadelede bir kez daha anlaşılmaktadır. İklim değişikliği ile mücadelede ele alınan konuların üniversitelerin çevre mühendisliği bölümleri müfredatlarında yer alması, iklim krizi ile ilgili çıkacak mevzuatlarda ise kamunun üniversiteler, teknik meslek odaları ve yetkin sivil toplum kuruluşlarının görüşleri dikkate alınması hayati önem taşımaktadır. Çevre Mühendisleri Odası olarak mesleğimizi ve meslektaşlarımızı ilgilendiren her konuda ve her platformda bulunmaya devam edeceğiz. Konu ile ilgili çıkacak tüm mevzuatlar ve alınacak her aksiyonu dikkatle takip edeceğiz.

Tüm dünyada iklim değişikliği ile mücadelede ön plana çıkan “yeşil dönüşüm” kavramındaki” yeşilin” doların yeşili olarak kabul edilmediği, egemen toplulukların insanlığı sömürmek adına iklim krizini bir aparat olarak kullanmadığı sürdürülebilir bir dünya için, meslek disiplinimizin iklim değişikliği ile mücadelede en önemli yapı taşlarından birisi olduğu bilinci ile çalışmaya devam edeceğiz.

Saygılarımızla.

4 OCAK 2025 TARİHLİ BALIKESİR'DEKİ PATLAYICI DEPOSUNDA MEYDANA GELEN PATLAMAYA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

İNSANIMIZ-ÇALIŞANIMIZ-IŞÇİMİZ-EMEĞİMİZ İÇİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

24 Aralık 2024 Salı günü sabahı Balıkesir'in Karesi ilçesi, Kavaklı Mahallesi'nde faaliyet gösteren patlayıcı üretimi yapan bir fabrikada, kapsül üretimi bölümünde meydana gelen patlama ve çökme sonucu, 11 işçimiz hayatını kaybetmiş, 5 işçimiz ise yaralanmıştır. Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu vahim olayı derin bir üzüntüyle öğrenmiş ve hayatını kaybeden işçilerimizin ailelerine başsağlığı, yaralı çalışanlarımıza ise acil şifalar diliyoruz.

Bu acı olay, ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusunda yaşanan çok ciddi ihlallerin ve ihmallerin bir yansımasıdır. İSG uygulamalarının önemsizleşmesi, denetim eksiklikleri, İSG hizmetlerinin kalitesizleşmesi ve denetimsizlik gibi sorunlar, bu tür kazaların artmasına yol açmaktadır.

Çevre mühendisleri olarak, yaşanan kazayı bir uyarı olarak görmekte ve ülke genelinde benzer trajedilerin yaşanmaması adına gereken tüm önlemlerin bir an önce alınmasını talep ediyoruz.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (İSG) UYGULAMALARININ CİDDİYETSİZLEŞTİRİLMESİ

İSG, iş yerlerinde çalışanların güvenliğini ve sağlığını koruyan temel bir uygulama olup, her işyerinde öncelikli olarak ele alınması gereken bir konudur.

Ancak ülkemizde, özellikle tehlikeli sektörlerde çalışan işçilerin güvenliği sıklıkla göz ardı edilmekte, İSG uygulamaları ve denetimleri yeterince ciddiye alınmamaktadır.

Bu kazanın yaşanmasının sebeplerinden biri de, İSG uygulamalarının genellikle sadece yasal bir zorunluluk olarak görülmesi ve ciddiyetle uygulanmamasıdır.

İSG, yalnızca mevzuata uygunluk değil, aynı zamanda çalışanların güvenli bir ortamda çalışabilmesini temin etme sorumluluğudur.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

DENETİM EKSİKLİKLERİ VE KAMU KURUMLARININ YETERSİZLİĞİ

Bu tür kazaların önüne geçilmesinin en önemli yollarından biri etkili **denetimlerdir**.

Ancak ülkemizde **İSG denetimlerinin büyük oranda yetersiz olduğu, sık yapılan denetimlerin ise yüzeysel kaldığı bir gerçektir**.

İlgili kamu kurumlarının bu denetimleri artırması ve etkin şekilde uygulamaları şarttır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı başta olmak üzere tüm ilgili kamu kurumları, İSG denetimlerinin kapsamını genişletmeli, bu denetimlerin sonuçlarını raporlamalı ve uygulamaların etkinliğini sürekli izlemelidir.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

İSG HİZMETLERİNİN KALİTESİZLEŞMESİ VE DENETİMSİZLİK

İSG hizmeti veren kuruluşlar, sağladıkları hizmetlerin kalitesini artırmak ve etkin denetimler yapmak yerine, genellikle düşük ücretlerle hizmet sunmaktadır. Bu durum, İSG hizmetlerinin etkinliğini doğrudan etkileyen bir faktördür.

Ayrıca, bu hizmetlerin denetimsiz bir şekilde sunulması, iş sağlığı ve güvenliğini tehdit eden bir başka büyük sorundur.

İSG hizmeti sağlayan kuruluşların denetimi daha sıkı hale getirilmeli, bu hizmetlerin sunulmasında asgari fiyat uygulaması getirilerek kalitesiz hizmetlerin önüne geçilmelidir.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

MEVZUAT EKSİKLİKLERİ VE SORUMLULUKLARIN YERİNE GETİRİLMEMESİ

İSG ile ilgili mevzuat, yetersiz kalmakta ve uygulamada eksikliklere neden olmaktadır. Mevzuatın daha sıkı bir şekilde gözden geçirilmesi ve gerekli güncellemelerin yapılması gerekmektedir.

İSG sorumluluklarının yerine getirilmemesi, hem işverenlerin hem de devletin yükümlülüklerini yerine getirmemesi, bu tür kazaların yaşanmasına sebep olmaktadır.

Çalışanların güvenliği için mevzuatın katı bir şekilde uygulanması, bu tür olayların tekrar yaşanmaması adına büyük önem taşımaktadır.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

İSG'NİN ÇEVRE YÖNETİM HİZMETLERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI VE ÖNEMSİZLEŞTİRİLMESİ

İSG hizmetlerinin **Çevre Yönetim Hizmetleri ile birlikte değerlendirilmesi ve pazarlık konusu edilmesi, bu alandaki en ciddi sorunlardan biridir.**

İSG, çevre yönetim hizmetlerinden daha az öncelikli bir alan değildir.

Her iki hizmet de kendi başına önem taşır ve birbirinin alternatifi olamaz.

Çalışanların güvenliğini ve sağlığını koruma sorumluluğu, çevre yönetimi ve diğer alanlardan ayrı tutulmalıdır.

Bu sorunun bir an önce çözülmesi ve İSG hizmetlerinin ayrı bir önemle ele alınması gerekmektedir.

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

SONUÇ VE TALEPLERİMİZ

Bu üzücü kaza, iş sağlığı ve güvenliği konusundaki eksikliklerin bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tür kazaların tekrar yaşanmaması için aşağıdaki önlemlerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir:

- İSG Uygulamalarının Ciddiyetle Uygulanması:** İş sağlığı ve güvenliği uygulamaları, sadece yasal bir zorunluluk olarak değil, çalışanların sağlığını ve güvenliğini temin etmek için en üst düzeyde ciddiyetle uygulanmalıdır.
- Etkin Denetimler ve İSG Kurumlarının Güçlendirilmesi:** Kamu kurumlarının İSG denetimlerini artırması, hizmet sağlayıcılarının etkin denetlenmesi ve gerektiğinde ceza yaptırımlarının uygulanması sağlanmalıdır.
- İSG Hizmetlerinin Kalitesinin Yükseltilmesi:** Asgari fiyat uygulaması ile kaliteli İSG hizmetleri sağlanmalı, denetimsiz ve düşük kaliteli hizmetlerin önüne geçilmelidir.
- Mevzuatın Yeniden Düzenlenmesi:** İSG mevzuatının güncel koşullara göre yeniden düzenlenmesi ve etkin bir şekilde uygulanması sağlanmalıdır.
- İSG'nin Çevre Yönetimi Hizmetlerinden Ayrılması:** İSG ve çevre yönetim hizmetleri birbirinin alternatifi değil, her biri kendi başına önem taşıyan alanlardır. İSG öncelikli bir alan olarak ayrı tutulmalıdır.

Bu acı olay, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki eksikliklerin giderilmesi için acilen harekete geçilmesi gerektiğini bir kez daha göstermektedir. Ülkemizde benzer kazaların tekrarrının önlenmesi için tüm kamu ve özel kurumların işbirliği yaparak, iş sağlığı ve güvenliğini her şeyin önünde tutmaları gerekmektedir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu kazanın sorumlularının belirlenmesini ve gerekli yaptırımların bir an önce uygulanmasını talep ediyoruz ve tekrar hayatını kaybeden işçilerin ailelerine başsağlığı, yaralı çalışanlara ise acil şifalar dileriz. Ayrıca, bu tür olayların tekrar yaşanmaması için gerekli tüm önlemlerin ivedilikle alınması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

24 OCAK 2025 TARİHLİ BOLU KARTALKAYA'DA YAŞANAN YANGIN FACİASINA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

“Önlenebilir ve Öngörülebilir” olan kaza değil, CİNAYETTİR!

Bolu ili Kartalkaya Kayak Merkezi'nde, 25 Ocak 2025 tarihinde yaşanan ve 76 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine, 51 vatandaşımızın ise yaralanmasına sebep olan yangın olayı, ülkemizdeki güvenlik ve denetim sistemlerinin ne denli yetersiz olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu tür felaketler, sadece birer istisna değil, sistemsel eksikliklerin, ihmallerin ve sorumluluk duygusundan yoksunlukların acı sonuçlarıdır.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, başta Kültür ve Turizm Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Bolu Belediyesi ve tüm ilgili kamu kurumlarının derhal sorumluluklarını yerine getirip bu felakete neden olan faktörlerin en ince detayına kadar araştırılmasını talep ediyoruz.

Yangının meydana geldiği Grand Kartal Oteli, gerekli izinlerin ve belgelerin alınarak faaliyete geçmiş olmasına rağmen, mevcut mevzuatlar doğrultusunda güvenlik, yangın öncesi tedbirler, denetimler ve yangına müdahale kapasitesinin yetersizliği söz konusu olmuştur. Otel yönetimi ve ilgili kamu kurumları, hem yangından korunma önlemleri hem iş sağlığı ve güvenliği önlemleri, hem de çevreye duyarlı yönetim anlayışı konularında üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmemiştir.

Yangın güvenliği, sadece bir otel işletmesinin değil, aynı zamanda tüm kamu kurumlarının bir arada hareket etmesi gereken bir sorumluluktur. Ne yazık ki, bu olayda tüm taraflar yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Bu felaket, bir kez daha göstermektedir ki, ülkemizdeki denetim ve yönetim mekanizmaları, insanların hayatını korumak için yeterli değildir. Denetimlerin yalnızca formalite yerine getirilmesi, gerçek güvenliği sağlayan etkin ve disiplinli bir sistemin yerleştirilmemesi büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu tür olayların tekrar yaşanmaması adına yapılacak tüm soruşturma ve incelemelerin titizlikle yürütülmesini talep ediyoruz. Sadece sorumluların cezalandırılması değil, aynı zamanda önleyici tedbirlerin alınması, mevzuatın daha etkin ve gerçekçi bir şekilde uygulanması gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyoruz.

Bu tür büyük felaketlerin yaşanmaması için mühendislik, güvenlik, yangın yönetimi, iş sağlığı ve güvenliği alanlarında kapsamlı reformların yapılması, eğitimlerin ve denetimlerin güçlendirilmesi zorunludur. Bir daha böyle acı kayıpların yaşanmaması için, tüm kamu ve özel sektör aktörlerinin üzerine düşen sorumluluğu tam olarak yerine getirmeleri gerektiğini belirtir, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza başsağlığı, yaralılara ise acil şifalar dileriz.

Saygılarımızla.

6 ŞUBAT 2025 TARİHLİ 6 ŞUBAT 2023 DEPREMLERİ YILDÖNÜMÜ AÇIKLAMAMIZ

Bugün, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli yaşanan ve 11 ilimizi büyük bir yıkıma uğratan, on binlerce canın kaybedilmesine, yüzbinlerce insanın evsiz kalmasına yol açan depremin üzerinden iki yıl geçti. Bir yandan bu acıyı ve kayıpları anıyor, bir yandan da afet sonrası yaşanan çevresel etkiler, atık yönetimi sorunları, altyapı eksiklikleri ve çevre kirliliği ile ilgili yapılmayanları sorguluyoruz.

Çevreyi Unutmak, Geleceği Tehdit Etmek demektir!

Çevre Mühendisleri Odası olarak, depremin yarattığı felaketi hafızalarımızda taze tutarken, bu felaketin ardından çevre mühendisliği disiplininin rolünün, gerekliliğinin ve öneminin ne kadar göz ardı edildiğini üzülen gözlemliyoruz. Afet sonrası süreçte en başta yapılması gereken, çevre sağlığı ve ekosistemin korunmasıydı. Ancak, ne yazık ki; enkaz kaldırma ve inşaat atıkları yönetimi, bu kadar kritik bir dönemde bile çoğu zaman ikinci plana atıldı.

Afet Sonrası Atık Yönetimi: Geriye Kalan Yalnızca Kirlilik

Depremler sonrası oluşan inşaat ve yıkıntı atıkları, yaklaşık 200 milyon tonluk bir kirlilik yükü oluşturdu. Bu atıkların çevreye olan olumsuz etkisi, yalnızca bugünü değil, geleceği de tehdit ederken, atık yönetimine yönelik somut bir çözüm geliştirilmemiştir. Çevre mühendisliği alanında daha etkin bir müdahale ile, bu atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı için adımlar atılabilirdi. Ancak, afet sonrası süreçte bu konuda büyük bir eksiklik yaşanmış, atıkların taşınması ve depolanması süreci çevreye zarar verir hale gelmiştir.

Altyapı Sorunları ve Yeniden İnşa: Çevre Göz Ardı Edildi

Afet sonrası, şehirlerin yeniden inşası için başlatılan projeler hızla ilerlemeye çalıştı. Ancak, bu süreçlerin büyük bir kısmında çevresel etkiler göz ardı edilmiştir. Sadece "hızlı çözüm" odaklı bir yaklaşım benimsenmiş, uzun vadede çevreye zarar verecek yanlış altyapı ve yerleşim planlamaları yapılmıştır. Sadece yapısal değil, çevresel sürdürülebilirlik açısından da büyük eksiklikler bulunmaktadır.

Depremin ardından deprem bölgesine yapılan yardım ve yeniden inşa çalışmalarının hızla gerçekleştirilmesi gerektiği elbette doğrudur. Ancak, bu çalışmaların planlama aşamasında çevresel faktörlerin göz önünde bulundurulmamış olması, olası çevre felaketlerinin de önünü açmıştır. Yer altı su kaynaklarının etkilenmesi, hava kirliliği, yıkıntılardan sızan zehirli maddeler ve yeniden inşa edilen binaların çevre dostu olmaması, göz ardı edilen başlıca çevresel tehditlerdir.

Sürdürülebilirlik ve Çevre Dostu Politikalar: Neden Yok?

Sürekli dile getirilen "sürdürülebilir kalkınma" ilkesine rağmen, bu ilkelerin afet sonrası yeniden inşa süreçlerinde hayata geçirilmediğini üzülenek görmekteyiz. Çevre mühendisliği açısından, afet sonrası yapılan tüm planlamaların sadece yerleşim alanlarının inşa edilmesi ve altyapı sorunlarının çözülmesiyle sınırlı kalması büyük bir hata olmuştur. Oysaki, binaların enerji verimliliği, su yönetimi, geri dönüşüm ve doğal kaynakların korunması gibi çevre dostu projelerin hayata geçirilmesi çok daha kritik ve uzun vadede çok daha etkili olabilirdi.

Yanlış Planlamalar ve Hatalı Uygulamalar

Afet sonrası yapılan çalışmalarla ilgili en büyük eleştirimiz, acil müdahale ve kalıcı çözüm planlamalarının eksiklikleri ve yanlış yönlendirmelerdir. Çevre mühendislerinin dahil edilmediği, çevresel etkiler göz ardı edilen yeniden yapılandırma süreçleri, yalnızca bugünün değil, yarının da sorunlarını beraberinde getirmektedir. Altyapıdaki eksiklikler, ormanların ve doğal alanların tahribatı, su kaynaklarının kirlenmesi gibi çevresel tehlikeler, afet sonrası yeniden inşa sürecinin hatalı ve plansız bir şekilde ilerlemesinin sonuçlarıdır.

Sonuç: Daha Fazla Sözde Kalmasın, Gerçek Adımlar Atılsın

Bugün, 6 Şubat 2023 depreminin ikinci yıl dönümünde hem kaybettiklerimizi anıyor hem de afet sonrası yaşanan çevresel etkileri daha dikkatli bir şekilde sorguluyoruz. Çevre mühendisleri olarak, afet sonrası yönetim süreçlerinde çevresel duyarlılığın eksikliği, atık yönetimi ve altyapı yeniden inşasında yaşanan ihmal ve hataların, sadece birer kısa vadeli sorun yaratmakla kalmadığını, aynı zamanda geleceğimizi tehdit ettiğini bir kez daha hatırlatıyoruz.

Çevreyi savunmak, sadece doğayı değil, tüm insanlık için sürdürülebilir bir gelecek yaratmaktır. Çevre mühendisleri olarak, bu tür felaketlerin ardından yaşanan çevresel tahribatın önlenmesi, toplum sağlığının korunması ve sürdürülebilir bir gelecek için acil önlemler alınmasını talep ediyoruz. Bu noktada tüm yetkililerin sorumluluklarını yerine getirmelerini, daha bilinçli ve sürdürülebilir bir kalkınma modelinin bir an önce hayata geçirilmesini bekliyoruz.

Saygılarımızla.

8 MART 2025 TARİHLİ DÜNYA KADINLAR GÜNÜNE İLİŞKİN YAPTIĞIMIZ AÇIKLAMAMIZ

Kadınların Yaşam Hakkını Savunmak, Hepimizin Sorumluluğudur

8 Mart, her yıl dünya genelinde kadınların sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi başarılarını kutlamak için bir araya gelinen bir gün. Ancak bu yıl, Türkiye'deki kadınların yaşadığı acı gerçekler, kutlamaların çok ötesinde bir durumu işaret ediyor. 8 Mart 2024 ile 8 Mart 2025 tarihleri arasında, ülkemizde meydana gelen kadın cinayetleri, tecavüz, taciz ve mobbing olayları, kadınların hayatlarının ne denli tehlikede olduğunu gözler önüne seriyor.

Son bir yılda, Türkiye'de 300'den fazla kadın cinayeti işlendi. Bu kadınların birçoğu, erkek şiddetine maruz kalarak hayatını kaybetti. İçinde bulunduğumuz toplumda, kadınların güvenliği her geçen gün daha da tehlikeli hale geliyor. Kadınların yaşam hakkı, temel bir insan hakkıdır; ancak bu hak, maalesef birçok kadın için sadece bir hayal olmaktan öteye geçemiyor.

Mobbing uygulanan kadınların sayısı da kaygı verici bir şekilde artış göstermekte. İş yerinde yaşanan cinsiyet temelli ayrımcılık ve psikolojik şiddet, kadınların iş yaşamında var olmalarını zorlaştırıyor. Ayrıca, tecavüz ve taciz olayları, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanamadığını gösteren çarpıcı bir başka gerçek. Yalnızca son bir yıl içinde, binlerce kadın cinsel şiddete maruz kaldı ve bu olayların çoğu, toplumun karanlık köşelerinde saklı kalmaya devam ediyor.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bizler çevrenin korunması için mücadele ederken, insan hayatının en temel unsurlarından birinin de kadınların güvenliği olduğunu unutmamalıyız. Kadınların maruz kaldığı şiddet, sadece bireysel bir sorun değil, toplumsal bir yara. Bu nedenle, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamak yerine, bu acı gerçekler üzerinde durmak ve çözüm arayışlarına katkı sunmak çok daha önemli bir sorumluluk.

Kadınlarımızın yaşadığı bu olumsuzluklar, sadece onların değil, toplumun her kesiminin sorunudur. Şiddet, cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılık gibi meselelerle mücadele etmeden, sağlıklı bir toplum inşa edilemeyeceği açıktır. Bizler, bu sorunlara dikkat çekmek ve çözüm yollarını tartışmak amacıyla 8 Mart'ı bir kutlama değil, bir farkındalık günü olarak değerlendirmeliyiz.

Sonuç olarak, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutlamayacak olmamız, bu yıl yaşanan kadın cinayetleri ve şiddet olayları karşısında bir protesto biçimi olacaktır. Kadınların güvenliği, eşitliği ve hakları için sesimizi yükseltmek, bu günü bir kutlama yerine bir mücadele alanı haline getirmek zorundayız. Kadınların yaşam hakkını savunmak, hepimizin sorumluluğudur.

Saygılarımızla

29 MART 2025 TARİHLİ GÖZ ALTINA ALINAN ÖĞRENCİLER İLE İLGİLİ YAPILAN AÇIKLAMAMIZ

KAMUOYUNUN DİKKATİNE!

Ülkemizde son günlerde, muhalefet belediyelerinde yaşandığı iddia edilen yolsuzluklarla ilgili başlatılan soruşturmalar ve tutuklamalar, toplumsal adalet, eşitlik ve demokrasi taleplerini yeniden gündeme getirmiştir. Ancak bu süreç, adaletin sadece bir tarafı cezalandırmaya yönelik değil, herkes için eşit şekilde sağlanması gerektiğini hatırlatmaktadır. Bugün yaşananlar, toplumsal huzursuzluğa, adaletsizliğe ve eşitsizliğe karşı bir ses yükseltilmesine neden olmuştur.

Yolsuzluklar elbette araştırılmalı ve sorumlular hesap vermelidir. Ancak, adaletin ve hukukun sadece belirli bir kesime uygulanması, toplumda ciddi bir adaletsizlik duygusuna yol açmaktadır. İktidar ve muhalefet belediyelerindeki yolsuzluklar arasında ayırım yapılmadan, her iki tarafın da adil bir şekilde denetlenmesi, gerçek anlamda hukukun üstünlüğünü sağlayacaktır. Ne yazık ki, geçmişte benzer iddialara karşı sessizlik, bugünkü tepkilerin daha da büyümesine sebep olmuştur. Eğer adaletin varlığından söz ediyorsak, bu adaletin tarafsız ve eşit bir şekilde tüm siyasi partilere uygulanması gerekmektedir.

Bununla birlikte, özgürlük, demokrasi ve ifade hürriyetinin temel taşları olan protesto ve eylem haklarını kullanan üniversite öğrencilerinin ve masum vatandaşların gözaltına alınması, demokratik bir toplumda kabul edilemez bir durumdur. Kimse, yalnızca düşüncelerini ifade ettiği, adaletin ve eşitliğin sağlanması için sesini yükselttiği için mağdur edilmemelidir. İnsanların özgürce düşüncelerini dile getirmeleri, demokrasinin işleyişi için ne kadar kıymetliyse, bu hakkın ihlali de aynı ölçüde tehlikelidir.

Tüm siyasi liderlere, iktidar ve muhalefet partilerine çağrımız şudur: Ülkemizin geleceği, kişisel hırslar ve siyasetçi kariyer planlarından bağımsız olarak, adalet, şeffaflık ve eşitlik ilkeleri üzerinden şekillenmelidir. Bir ülkenin gerçek anlamda demokratik ve çağdaş olabilmesi için, tüm vatandaşlarına eşit muamelede bulunulması gerekmektedir. Bu bağlamda, siyasi görüş veya kimlik ayrımı gözetmeksizin, tüm vatandaşların hakları korunmalı ve güvence altına alınmalıdır.

Bugün hem hukukun hem de insan haklarının en temel ilkelerini savunma günüdür. Gözaltına alınan öğrencilerimizin derhal serbest bırakılmasını ve adaletin her bireye eşit şekilde uygulanmasını talep ediyoruz.

Ramazan Bayramı vesilesiyle, tüm halkımıza barış, huzur ve adalet dolu bir bayram diler, tüm vatandaşlarımızın demokratik haklarının güvencede olduğu bir gelecekte buluşmayı temenni ederiz.

Saygılarımızla.

11 NİSAN 2025 TARİHLİ İKLİM KANUNU TASLAĞINA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

Türkiye, 2009 ve 2021 yıllarında taraf olduğu Kyoto Protokolü ve Paris İklim Anlaşmaları kapsamında, net sıfır emisyon ve sıfır atık hedeflerine ulaşmayı taahhüt etmiştir. Bu hedefler doğrultusunda, iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik ulusal politikaların şekillendirilmesi ve etkili uygulamalar geliştirilmesi gerekliliği her geçen gün artmaktadır. Ancak, 20 Şubat 2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan İklim Kanunu Taslağı, ele alınan bu hassas konuya ilişkin önemli eksiklikler ve belirsizlikler içermektedir. Çevre Mühendisleri Odası başta olmak üzere meslek odaları, ilgili sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ve yetkili bakanlıkların merkezi ve taşra teşkilatlarının süreçlere dahil edilmediği bir ortamda hazırlanan bu taslak, iklim değişikliği ile mücadelede gerekli adımları atmada yetersiz kalmaktadır. Kanunun Genel Durumu ve Eleştiriler 1. Hızlı ve Aceleyle Hazırlanmış Bir Kanun Taslağı İklim Kanunu Taslağı, yeterince derinlemesine bir analiz ve danışmanlık sürecinden geçmeden, acele bir şekilde hazırlanmış gibi görünmektedir. Bu durum, kanunun uzun vadeli etkililiğini ve toplumsal katılımı zayıflatmaktadır. İklim değişikliği gibi küresel bir sorunun çözümü için geniş bir konsensüs ve katılımcı yaklaşım gerekmektedir. Ancak, ilgili paydaşların süreçlere dahil edilmemesi, taslağın güvenilirliğini ve kabul edilebilirliğini sorgulatmaktadır. 2. Amacın ve Kapsamın Belirsizliği Kanunun amacı iklim değişikliği ile mücadele etmek ve sera gazı emisyonlarını azaltmak olmasına karşın, bu hedeflere ulaşmak için gereken somut adımlar net bir şekilde belirlenmemiştir. Sadece genel ifadelerle hedef belirlenmesi, uygulamada karşılaşılabilecek zorlukları göz ardı etmektedir. Özellikle iklim değişikliğine uyum faaliyetlerinin hangi mekanizmalarla hayata geçirileceği, hangi araçların kullanılacağı ve bu araçların ne şekilde denetleneceği konularına yeterince odaklanılmamıştır. 3. İlgili Kurum ve Kuruluşların Yetersiz Katılımı Kanun taslağı hazırlık çalışmalarında, Çevre Mühendisleri Odası başta olmak üzere meslek odaları, STK'lar ve teklif sahibi Bakanlıkların merkezi ve taşra teşkilatlarının sürece dahil edilmediği bilinmektedir. Bu durum, karar alma süreçlerinde uzman görüşlerinin dikkate alınmadığını ve sektör temsilcilerinin dışlandığını göstermektedir. Ayrıca, şimdiye kadar sürece dahil edilmeyen taşra teşkilatlarına sorumluluk verilmesi, yerel düzeydeki uygulamaların yönetilmesi açısından belirsizlik yaratmakta ve etkili bir koordinasyon sağlanamayacağı düşünülmektedir. 4. Denetim, Takip ve Kontrol Süreçlerinin Belirsizliği Kanun taslağı, uygulama ve denetim süreçlerini yeterince açıklamamakta ve bu süreçlerin nasıl işleneceği konusunda bir çerçeve sunmamaktadır. Bu eksiklik, uygulama aşamasında denetim eksikliklerine yol açabilir ve iklim değişikliği ile mücadelede etkinliğin azalmasına sebep olabilir. Hangi kurumların denetim yapacağı ve nasıl bir izleme mekanizması kurulacağına dair net bir düzenleme bulunmamaktadır.

Uygulama ve Karar Süreçlerinde Katılımcılığın Eksikliği Kanun taslağı, karar süreçlerinde meslek odalarının, STK'ların ve sektör temsilcilerinin dışlanmasından dolayı, geniş bir toplum katılımı sağlamaktan uzak kalmaktadır. İklim değişikliği ile mücadele, sadece devletin değil, aynı zamanda toplumun da ortak çabası ile başarılabilir. Ancak, taslakta bu ortaklık anlayışı eksik kalmaktadır. Bu durum, taslağın sosyal ve çevresel etkilerini göz önünde bulundurmadığı gibi, uygulama sırasında

karşılaşılabilecek zorlukları da göz ardı etmektedir. 6. Ekonomik Yararlar ve Yaptırımlar Konusunda Belirsizlik İklim değişikliği ile mücadelede yapılacaklar konusu genel ifadelerle geçiştirilmiş ve sorumlular için ilgili kamu kurum ve kuruluşları şeklinde belirsiz ifadeler kullanılmış olup sorumluluklar ve zorunluluklar net ortaya konulmamıştır. Ancak, ekonomik kazanç getirecek uygulamalar ve yaptırımlar konusunda taslakta açık ve net düzenlemelere değinilmişse de bahsedilen hususların nasıl ve ne şekilde uygulanacağı konuları yer almamaktadır. Sadece pilot uygulamalarla sınırlı kalan ve 5 yıla kadar uzayan bazı geçiş dönemleri, bu konuda yeterince etkin ve kapsamlı bir çözüm sunmamaktadır. Ayrıca, iklim değişikliği başkanlığının bu konuda geniş yetkilerle donatılması, karar alma süreçlerinin şeffaflığını tehlikeye atmaktadır. 7. Mevzuat Uyuşmazlıkları Kanun taslağı, mevcut çevre mevzuatına paralel olarak, özellikle mera, zeytin, orman ve maden ve benzeri kanunlar ile hali hazırda koruma altına alınamayan ya da geliştirilemeyen alanlarda ciddi belirsizlikler yaratmaktadır. Mevcut yasal çerçeveyi genişletmek ve sınırların belirlenmesi ile uyumlu olmayan bu düzenlemeler, iklim değişikliği ile mücadele açısından önemli eksiklikler doğurabilir. Bu noktada, ilgili yasal düzenlemelerin birbiriyle çelişmemesi ve daha zorlayıcı ve korumacı hale getirilmesi gerekmektedir. Sonuç ve Öneriler Mevcut İklim Kanunu Taslağı, iklim değişikliği ile mücadelede gerekli adımları atmaya yönelik bir çaba olarak görülse de, içeriğinde ciddi eksiklikler, belirsizlikler ve uygulama mekanizmalarına dair yetersizlikler barındırmaktadır. Kanunun yalnızca genel çerçeve sunan bir metin olmaktan çıkarılması, somut hedefler ve uygulanabilir denetim mekanizmalarıyla desteklenmesi şarttır. Bu noktada, sürecin meslek odaları, STK'lar ve ilgili kamu kurumları tarafından şeffaf bir biçimde yönetilmesi ve katılımcı bir anlayışla şekillendirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, yasa kâğıt üzerinde kalmaya mahkûm olacak, uygulanabilirliği ve sahadaki etkisi son derece sınırlı olacaktır. Ayrıca, kanunun denetim, izleme ve uygulama süreçlerinin netleştirilmesi, ekonomik teşvikler ve yaptırımlar konusunda daha ayrıntılı düzenlemeler yapılması elzemdir. Mevcut çevre mevzuatları ile tam uyum sağlanmadan ve sektörel farklılıklar gözetilmeden hazırlanan bir kanunun başarılı olması beklenemez. İklim değişikliği ile mücadele, yalnızca ulusal düzeyde değil, aynı zamanda yerel düzeyde de etkili ve sürdürülebilir bir yaklaşım gerektirir. Bu nedenle, kanunun kapsamının genişletilmesi ve detaylandırılması, ülkemizin iklim değişikliği ile mücadelede daha etkin ve başarılı olmasına katkı sağlayacaktır.

Son yıllarda, küresel ve yerel düzeyde sürdürülebilirlik alanında önemli adımlar atılmaktadır. Bu çerçevede, İklim Kanunu'nun çıkarılması, emisyon ticaret sisteminin hayata geçirilmesi ve taksonomi ile ilgili uygulamaların başlatılması, sürdürülebilirlik çalışmalarının hızlandığını ve bu alandaki kurumsal yapıların yeniden şekillendirildiğini göstermektedir. Ancak, bu alandaki çabaların etkinliğini artırmak ve sürdürülebilirlik politikalarının kapsamını genişletmek adına, yeni kurumsal düzenlemeler ve veri yönetim sistemlerinin devreye girmesi gerekmektedir. → Taşra Teşkilatlarının Süreçlere Dahil Edilmesi ve Yeni Bir Müdürlük Kurulması Sürdürülebilirlik ile ilgili daha etkili bir yönetim yapısının oluşturulması adına, il müdürlüklerinde Sürdürülebilirlik Şube Müdürlüğü'nün kurulması gerektiği düşünülmektedir. Özellikle ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) ve çevre izinleriyle ilgili mevcut şube müdürlüklerinin yanı sıra, emisyon ticaret sisteminin uygulanmaya başlanması ile birlikte, sera gazı emisyonlarının, karbon ayak izinin ve taksonomi süreçlerinin yönetilmesi ve denetim mekanizmasının etkin bir şekilde yönetilmesi için

ayrı bir şube müdürlüğü kurulması önemli bir ihtiyaçtır. Bu, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın yalnızca merkezi bir otorite olarak kalmamasını, aynı zamanda yerel düzeydeki yönetim birimleriyle iş birliği yaparak daha etkin bir şekilde faaliyet göstermesini sağlayacaktır. – Karbon Ayak İzi ve Sera Gazı Emisyonları ile İlgili Veri Toplama ve Yönetim Sistemi Ülkemizdeki sanayi sektörü ve diğer üretim faaliyetlerinin iklim değişikliği ile mücadeledeki etkisi, oldukça önemlidir. Ancak, sanayilerin karbon salımlarına dair mevcut veri toplama sistemleri yetersizdir. Örneğin, endüstriyel atık yönetim planları gibi zorunlu düzenlemelerle, atıkların ve çevresel etkilerinin izlenmesi sağlanırken, karbon salımına dair benzer bir veri tabanı oluşturulmamıştır. Bu bağlamda, Paris İklim Anlaşması çerçevesinde belirlenen ulusal katkı beyanlarına ulaşılabilmesi için, sanayi tesislerinin hangi illerde, hangi sektörlerde ve hangi faaliyetlerde ne kadar sera gazı saldığına dair bir veri tabanının oluşturulması önem arz etmektedir. Bu tür bir veri yönetimi, iklim hedeflerine ulaşılmasında önemli bir adım olacaktır. – Karbon Ayak İzi Raporlamasının Zorunlu Hale Getirilmesi Günümüzde, sanayi kuruluşlarının endüstriyel atık yönetim planları hazırlamaları zorunlu kılınmışken, benzer şekilde karbon ayak izi hesaplamalarının da zorunlu hale getirilmesi gerektiği düşünülüp değerlendirilmelidir. Bu, şirketlerin çevresel etkilerini daha iyi değerlendirmelerini ve bu etkileri minimize etmek için stratejiler geliştirmelerini sağlayacaktır. Ayrıca, İklim Kanunu çerçevesinde belirlenen hedeflere ulaşılması için sektör bazında yapılacak düzenlemeler ve karbon ayak izi raporlamaları, ülke çapında bir karbon düzenlemesinin altyapısını oluşturacaktır.

Ulusal Veri Tabanı ve Karbon Hesaplama Faktörlerinin Yayınlanması İklim Değişikliği Başkanlığı'nın, ülkemiz genelinde kullanılan tüm sektörleri kapsayan bir veri tabanı yayınlaması gerekliliği oldukça önemlidir. Bu tür bir sistem, İngiltere'deki DEFRA veya Amerika'daki EPA gibi kurumların geliştirdiği sistemler ile benzer bir yapıda olabilir. Bu veri tabanının amacı, sanayilerdeki emisyonların düzenli bir şekilde izlenmesi ve raporlanmasıdır. Mevcut durumda, ülkemizde karbon hesaplamalarında genellikle İngiltere ve Amerika'nın veri tabanları kullanılmaktadır. Ancak, bu veriler, ülkemizin gerçek verilerini tam anlamıyla yansıtmamaktadır. Bu nedenle, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın, ülkemizin özgün koşullarına uygun hesaplama faktörlerini oluşturması ve bunları ilgili sektörlerle duyurması büyük önem taşımaktadır. Yukarıda belirtilen adımlar, sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmak, ulusal katkı beyanlarını yerine getirmek ve iklim değişikliği ile mücadelede etkin bir strateji oluşturmak için kritik öneme sahiptir. Bu çabaların, çevre mühendislerinin katkılarıyla daha sağlıklı ve sürdürülebilir bir çevre için önemli bir temel oluşturacağına inanıyoruz.

Saygılarımızla.

22 NİSAN TARİHLİ 22 NİSAN DÜNYA GÜNÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

22 Nisan Dünya Gününde Kaybettiğimiz Yeşil ve Kazanmamız Gereken Farkındalık

1

Bugün, 22 Nisan Dünya Günü. Her yıl olduğu gibi bugün de doğanın eşsiz güzelliğini, kırılganlığını ve yaşamımız için vazgeçilmez önemini hatırlıyoruz. Ancak ne yazık ki, bu hatırlayış çoğu zaman bir iç hesaplaşmaya dönüşüyor. Çünkü biliyoruz ki, her geçen yıl doğaya verdiğimiz tahribat artıyor, biyoçeşitlilik azalıyor ve iklim krizi daha da derinleşiyor.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu Dünya Günü'nde mevcut çevre sorunlarımızın aciliyetine dikkat çekmek ve çözüm önerilerimizi bir kez daha kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz. Maalesef, ülkemizde ve dünyada çevre sorunları giderek artan bir ivmeyle yaşamımızı tehdit etmeye devam ediyor.

Mevcut Durumun Acı Veren Örnekleri

2

Su Kıtlığı ve Kuraklık: Son yıllarda yaşadığımız kuraklık, su kaynaklarımızın ne denli kritik bir eşikte olduğunu gözler önüne seriyor. Barajlardaki doluluk oranlarının düşmesi, tarımsal üretimdeki kayıplar ve şehirlerdeki su kesintileri, yanlış su politikalarının ve iklim değişikliğinin somut sonuçlarıdır. Örneğin, Ankara'da geçtiğimiz yaz yaşanan su sıkıntıları, gelecekte daha büyük sorunlarla karşılaşma olasılığımızın bir göstergesidir.

Mevcut Durumun Acı Veren Örnekleri

3

Orman Yangınları: Akdeniz ve Ege bölgelerimizde her yaz yaşadığımız orman yangınları, sadece doğal güzelliklerimizi yok etmekle kalmıyor, aynı zamanda canlı türlerinin yaşam alanlarını tahrip ediyor ve atmosfere salınan karbon miktarıyla iklim krizini derinleştiriyor. Geçtiğimiz yıllarda Manavgat ve Marmaris'te yaşanan büyük yangınlar, bu acı gerçeğin en yakın tanığıdır.

Mevcut Durumun Acı Veren Örnekleri

4

Hava Kirliliği: Özellikle büyük şehirlerimizde soluduğumuz hava, sağlığımızı tehdit eden kirlenmelerle dolu. Sanayi tesislerinden, trafikten ve ısınma kaynaklarından yayılan partikül maddeler ve gazlar, solunum yolu hastalıklarından kalp rahatsızlıklarına kadar pek çok sağlık sorununa yol açıyor. Şehirlerimizde kış aylarında artan hava kirliliği, bu sorunun ne kadar yaygın olduğunu gösteriyor.

Mevcut Durumun Acı Veren Örnekleri

5

Atık Yönetimi Sorunları: Artan nüfus ve tüketim alışkanlıkları, atık miktarını da sürekli artırıyor. Düzenli depolama alanlarının yetersizliği, geri dönüşüm oranlarının düşüklüğü ve kaçak dökümler, toprak ve su kirliliğine neden oluyor. Ankara'nın Mamak çöplüğünde yaşanan patlama ve çevresine verdiği zarar, plansız atık yönetiminin olası sonuçlarını acı bir şekilde hatırlatmıştır.

Mevcut Durumun Acı Veren Örnekleri

6

Deniz Kirliliği ve Biyoçeşitlilik Kaybı: Denizlerimize atılan plastik atıklar, deniz canlılarının yaşamını tehdit ediyor ve besin zincirine karışarak insan sağlığını da olumsuz etkiliyor. Marmara Denizi'nde geçtiğimiz yıllarda yaşanan müsilaj sorunu, deniz ekosistemimizin ne kadar hassas olduğunu ve kirlilik baskısı altında olduğunu açıkça ortaya koymuştur.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

7

Çevre sorunlarının bu denli derinleşmesinde, sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin yeterince benimsenmemesi, kısa vadeli ekonomik çıkarların uzun vadeli çevresel etkilerin önüne geçirilmesi ve çevre politikalarının katılımcı ve şeffaf bir şekilde yürütülmemesi önemli rol oynamaktadır.

Bu bağlamda, Çevre Mühendisleri Odası olarak aşağıdaki önerilerimizi bir kez daha vurgulamak istiyoruz

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

8

Bütüncül ve Uzun Vadeli Çevre Politikaları: Çevre sorunları, birbirinden bağımsız ele alınamaz. Su, hava, toprak, orman ve deniz ekosistemlerini bir bütün olarak değerlendiren, uzun vadeli ve sürdürülebilir politikalar oluşturulmalıdır.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

9

Katılımcı ve Şeffaf Yönetim Anlayışı: Çevre politikalarının hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra, meslek örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerin etkin katılımı sağlanmalıdır. Karar alma süreçleri şeffaf olmalı ve kamuoyu düzenli olarak bilgilendirilmelidir.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

10

Bilimsel Temelli Kararlar: Çevre sorunlarına yönelik çözüm önerileri ve politikalar, bilimsel verilere ve uzman görüşlerine dayanmalıdır. Popülist yaklaşımlardan ve kısa vadeli siyasi çıkarlardan uzak durulmalıdır.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

11

Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları:

Çevre bilincinin artırılması, sürdürülebilir yaşam tarzlarının benimsenmesi ve çevreye duyarlı nesillerin yetiştirilmesi için eğitim müfredatlarında çevre konularına daha fazla yer verilmeli ve kamu spotları aracılığıyla farkındalık çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

12

Denetim ve Yaptırımların

Etkinleştirilmesi: Çevre mevzuatına aykırı davranışlarda bulunanlara yönelik caydırıcı yaptırımlar uygulanmalı ve denetim mekanizmaları etkinleştirilmelidir.

Eleştirilerimiz ve Önerilerimiz

13

Yeşil Ekonomi ve Sürdürülebilir

Üretim: Doğal kaynakların verimli kullanıldığı, atık üretiminin minimize edildiği ve çevre dostu teknolojilerin desteklendiği bir yeşil ekonomi modeline geçiş için gerekli adımlar atılmalıdır. Sürdürülebilir üretim ve tüketim alışkanlıkları teşvik edilmelidir.

Mücadelemiz

14

22 Nisan Dünya Günü'nde en büyük mücadelemiz, çevre sorunlarına karşı duyarlılığın artması, somut adımlar atılması ve gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma sorumluluğumuzun bilincine varılmasıdır. Umuyoruz ki, bu anlamlı gün, çevre sorunlarının çözümü için yeni bir başlangıç olur ve hep birlikte daha yeşil, daha temiz ve daha adil bir gelecek inşa edebiliriz.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, çevre sorunlarının çözümü için her türlü çabayı göstermeye devam edeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Saygılarımızla

24 NİSAN 2025 TARİHLİ “MARMARA DEPREMİ VE DEPREM VE AFETLERE KARŞI HAZIRLIKSIZLIĞIMIZ” AÇIKLAMAMIZ

BASINA VE KAMUOYUNA

Marmara Denizi'nde Yaşanan Deprem ve Afetlere Karşı Hazırlıksızlığımız

Bugün (23 Nisan 2025) Marmara Denizi'nde İstanbul Silivri açıklarında meydana gelen deprem, ülkemizin ve özellikle İstanbul ve çevresinin deprem ve benzeri doğal afetlere karşı ne denli hazırlıksız olduğunu bir kez daha acı bir şekilde gözler önüne sermiştir. Öncelikle depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyor, can kaybı yaşanmamış olmasının teselli kaynağımız olduğunu belirtmek istiyoruz.

Ancak bu deprem, yıllardır dile getirdiğimiz ve bilimsel verilerle desteklediğimiz uyarılarımızın ne yazık ki dikkate alınmadığını bir kez daha teyit etmiştir. Ülkemizin deprem kuşağında yer aldığı gerçeği ve özellikle Marmara Bölgesi'nin yüksek deprem riski taşıdığı bilimsel çevrelerce defalarca vurgulanmıştır. Buna rağmen, merkezi ve yerel yönetimlerin plansız kentleşme, kaçak yapılaşma, zemin etütlerine gereken önemin verilmemesi ve mevcut yapı stokunun iyileştirilmesine yönelik yetersiz çalışmalar gibi kontrolsüz ve kısa vadeli çıkarlar doğrultusundaki uygulamaları, olası büyük bir afetin sonuçlarını katlanılmaz hale getirecek potansiyel taşımaktadır.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, yıllardır ısrarla karşı çıktığımız Kanal İstanbul projesi gibi mega projelerin, deprem ve diğer doğal afetler üzerindeki olası olumsuz etkilerine dikkat çekmek isteriz. Bilimsel dayanağı olmayan, ekolojik dengeyi bozacak ve bölgenin jeolojik yapısını olumsuz etkileyecek bu tür projeler, olası bir depremde yıkıcı sonuçları daha da artırabilecektir. Kanal İstanbul gibi projeler yerine, önceliğimizin mevcut yapı stokunun güçlendirilmesi, sağlıklı ve planlı kentleşmenin sağlanması, afet risklerini azaltacak altyapı yatırımlarının yapılması ve halkımızın afet bilincinin artırılması olması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, yetkililere ve kamuoyuna aşağıdaki eleştiri, öneri ve taleplerimizi iletmek istiyoruz:

Afetlere Hazırlık Önceliği: Merkezi ve yerel yönetimler, deprem başta olmak üzere tüm olası afetlere karşı hazırlık çalışmalarını en üst öncelik olarak belirlemeli ve bu konuda somut, şeffaf ve denetlenebilir adımlar atmalıdır.

Bilimsel Yaklaşım: Afet risk yönetimi ve kentsel planlama süreçlerinde bilimsel veriler ve uzman görüşleri esas alınmalı, popülist ve rant odaklı uygulamalardan vazgeçilmelidir.

Kentsel Dönüşüm ve Yapı Stokunun İyileştirilmesi: Mevcut yapı stokunun depreme dayanıklı hale getirilmesi için kapsamlı ve hızlı bir kentsel dönüşüm programı uygulanmalı, bu süreçte vatandaşların mağduriyeti önlenmeli ve çevreye duyarlı yöntemler benimsenmelidir.

Zemin Etütleri ve Denetim: Yeni yapılaşmalarda zemin etütlerinin titizlikle yapılması ve yapı denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde işlemesi sağlanmalıdır.

Altyapı Güçlendirilmesi: Ulaşım, enerji, iletişim ve su altyapıları gibi kritik sistemlerin afetlere karşı dayanıklılığı artırılmalıdır.

Afet Bilinci ve Eğitimi: Toplumun tüm kesimlerinde afet bilincinin artırılmasına yönelik yaygın ve sürekli eğitim çalışmaları yapılmalıdır.

Kanal İstanbul ve Benzeri Projelerden Vazgeçilmesi: Deprem riski taşıyan bölgelerde ekolojik dengeyi bozacak ve jeolojik yapıyı olumsuz etkileyecek Kanal İstanbul v.b. projelerden derhal vazgeçilmelidir.

Çevre Mühendislerinin Katılımı: Afet risk yönetimi, kentsel planlama ve çevre düzenlemesi süreçlerinde Çevre Mühendisleri Odası ve diğer ilgili meslek örgütlerinin etkin katılımı sağlanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, doğal afetler engellenemez ancak alınacak doğru önlemler ve yapılacak bilinçli çalışmalar ile afetlerin yıkıcı etkileri en aza indirilebilir. Çevre Mühendisleri Odası olarak, ülkemizin ve halkımızın güvenliği için her türlü iş birliğine hazır olduğumuzu bir kez daha kamuoyuna saygıyla duyururuz.

Saygılarımızla.

26 NİSAN 2025 TARİHLİ ÇERNOBİL KAZASI VE AKKUYU NÜKLEER SANTRALİNE İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

YETKİLLERİ VE KAMUOYUNU UYARIYORUZ! Çernobil'den Ders Alınmalı, Akkuyu'daki Gizlilik Perdesi Aralanmalıdır!

Bugün, insanlık tarihinin en karanlık nükleer felaketlerinden biri olan Çernobil Faciası'nın üzerinden tam 39 yıl geçti. 26 Nisan 1986'da Sovyetler Birliği'nin Ukrayna topraklarında yaşanan bu korkunç olay, sadece Pripyat ve çevresini değil, tüm Avrupa'yı radyoaktif bir kabusla sarmalamış, on binlerce insanın hayatını doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemiştir. Aradan geçen onca yıla rağmen, Çernobil'in acı hatırası ve etkileri hala tazedir. Toprak hala zehirlidir, insanlar hala sağlık sorunlarıyla boğuşmaktadır ve bir zamanlar canlı bir şehir olan Pripyat, hayalet bir kasaba olarak hafızalarımıza kazınmıştır.

Ancak ne yazık ki, bu acı tecrübeden yeterince ders çıkarılmadığı açıkça görülmektedir. Ülkemizde, Mersin'in incisi Gülnar'da, adeta bir oldu bittiye getirilerek inşaatı sürdürülen Akkuyu Nükleer Santrali projesi, Çernobil'in dehşet verici mirası gölgesinde, kamuoyundan ısrarla gizlenen süreçlerle ilerlemektedir. Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu şeffaflıktan uzak tutumun ve olası vahim sonuçlarının derin endişesini taşımaktayız.

Akkuyu Nükleer Santrali ile ilgili yürütülen süreç, en başından beri soru işaretleriyle doludur. Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporlarının hazırlanma ve onaylanma süreçlerindeki muğlaklıklar, bölge halkının ve bilim çevrelerinin kaygılarını artırmaktadır. Santralin seçilen konumu, deprem riski taşıyan bir bölgede bulunması ve Akdeniz'in hassas ekosistemine potansiyel etkileri göz ardı edilmektedir.

Çernobil Faciası, nükleer santrallerde yaşanabilecek en küçük bir hatanın dahi nasıl onarılamaz çevresel ve insani felaketlere yol açabileceğini acı bir şekilde göstermiştir. Akkuyu Nükleer Santrali'nde yaşanabilecek olası bir kaza senaryosu, sadece Mersin ve çevresini değil, tüm Akdeniz havzasını ve ülkemizi geri dönülmez bir şekilde etkileyecektir. Radyoaktif sızıntılar, tarım alanlarının ve su kaynaklarının kirlenmesi, deniz canlılarının zarar görmesi ve halk sağlığı üzerindeki uzun vadeli olumsuz etkiler, hayal bile etmek istemediğimiz bir kabustur.

En büyük endişelerimizden biri de santralin işletme döneminde ortaya çıkacak olan nükleer atıkların yönetimidir. Yüksek düzeyde radyoaktif içeren bu atıkların binlerce yıl boyunca güvenli bir şekilde depolanması gerekmektedir. Ülkemizin henüz bu konuda uluslararası standartlara uygun, güvenli ve kalıcı bir çözüm üretmemiş olması, gelecek nesillerimiz için telafisi mümkün olmayan bir çevre sorununa davetiye çıkarmaktır. Çernobil ve Fukuşima gibi faciaların ardından oluşan radyoaktif kirliliğin uzun yıllar boyunca nasıl bir tehdit oluşturduğu ortadayken, nükleer atıkların depolanması konusundaki belirsizlik kabul edilemez.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, Akkuyu Nükleer Santrali projesinin başından beri yürütülen gizli ve şeffaflıktan uzak politikaları şiddetle kınıyoruz. Halkın sağlığı ve çevrenin korunması gibi hayati konularda kamuoyunun doğru ve eksiksiz bilgilendirilmesi en temel haktır. Yetkilileri, Çernobil'in acı derslerinden çıkararak, Akkuyu projesiyle ilgili tüm süreçleri derhal kamuoyu ile paylaşmaya, bağımsız bilimsel kuruluşların ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla şeffaf bir değerlendirme yapmaya çağırıyoruz.

Unutulmamalıdır ki, enerji ihtiyacı bahanesiyle gelecek nesillerin yaşam alanlarını ve sağlığını tehlikeye atmak kabul edilemez bir yaklaşımdır. Temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmak, ülkemizin ve bölgemizin geleceği için tek gerçek çözümdür. Akkuyu'da ısrar etmek yerine, güneş, rüzgâr ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının potansiyelini değerlendirmek, hem çevremizi koruyacak hem de enerji bağımsızlığımızı güçlendirecektir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak, bu hayati konuda kamuoyunu bilgilendirmeye ve mücadelemizi kararlılıkla sürdürmeye devam edeceğiz. Çernobil'in kara gölgesi üzerimizdeyken, Akkuyu'da aynı hataların tekrarlanmasına asla izin vermeyeceğiz!

Saygılarımızla.

9 MAYIS 2025 TARİHLİ KADINA ŞİDDETE YÖNELİK AÇIKLAMAMIZ

KAMUOYUNUN DİKKATİNE

Bahar Aksu'nun Katledilmesini Kınıyoruz: Kadına Yönelik Şiddet Durmalıdır

05 Mayıs 2025 tarihinde İstanbul Şişli'de işe gitmekte olan Bahar Aksu, kamuoyunun gözleri önünde eski eşi tarafından organize edilen bir saldırı sonucu vahşice katledildi. Araca bindirilmemek için gösterdiği direniş, kadınların yıllardır verdiği yaşam mücadelesinin bir yansımasıdır. Ne yazık ki, Bahar'ın haykırışı da duyulmadı. Hayat hakkı elinden alınan Bahar Aksu'nun yaşadığı bu trajik olay, kadına yönelik şiddetin geldiği vahim boyutu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak bu menfur saldırıyı ve kadına yönelik her türlü şiddeti en sert biçimde kınıyoruz. Bizler, bu vahşeti sadece lanetlemekle yetinmiyor, yaşananların faillerinin sadece tetiği çeken değil, sistemi işleten herkes olduğunu haykırıyoruz. Kadınların toplumda güvenle yaşama, çalışma, üretme ve var olma hakkı tartışmaya açık değildir. Şiddetin hiçbir gerekçesi olamaz.

Artık Yeter! Her kadın cinayetinin ardından aynı cümleleri kurmak zorunda kalmaktan yorulduk. Bahar'ı da Emine'yi de Pınar'ı da Münevver'i de, Özgecan'ı da koruyamadık.

Kadına yönelik şiddet bir "özel alan meselesi" değil, toplumsal bir yara ve açık bir insan hakları ihlalidir ve hiçbir gerekçeyle mazur görülemez. Bu ülkede kadınlar, her gün hayatta kalmak için mücadele ediyor.

Bu şiddetin kaynağında yatan toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ayrımcılık ve ataerkil zihniyetle kararlı bir şekilde mücadele etmek zorundayız. Yasal düzenlemelerin etkin bir şekilde uygulanması, caydırıcı cezaların verilmesi ve toplumsal farkındalığın artırılması hayati önem taşımaktadır.

Buradan açıkça çağrıda bulunuyoruz:

- 6284 sayılı yasa tavizsiz uygulanmalıdır.
- Kadın cinayetlerinde iyi hal ve tahrik indirimi uygulanmasına son verilmelidir.
- Kadına yönelik şiddet ve cinayet suçlarında faillerin hak ettikleri en ağır cezaları almaları sağlanmalıdır.
- Eğitim müfredatında toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına saygı konularına daha fazla yer verilmeli, medya ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla bilinçlendirme çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve ayrımcılığın temelinde yatan erkek egemen zihniyetle her alanda mücadele edilmelidir.
- Her kurum, her meslek odası, her yurttaş bu konuda sorumluluk almalı, şiddeti önleyici toplumsal farkındalık kampanyaları hızla başlatılmalıdır.

Bizler, Çevre Mühendisleri Odası olarak, kadına yönelik şiddete karşı mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Unutmayalım ki, sessiz kalmak suça ortak olmaktır. Hep birlikte sesimizi yükselterek, daha adil, eşitlikçi ve güvenli bir toplum inşa etmek için çalışmalıyız.

Saygılarımızla.

5 HAZİRAN 2025 DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ “BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ” AÇIKLAMAMIZ

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

1

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde, Çevre Mühendisleri Odası olarak ülkemizin dört bir yanında yaşanan çevre felaketlerini ve bu felaketlerin altında yatan derin sorunları bir kez daha yüksek sesle dile getirmek zorundayız. Türkiye, doğal güzellikleriyle övünen, ancak ekonomik çıkarlar uğruna bu güzelliklerin pervasızca yok edildiği bir coğrafyaya dönüşmüştür. Mevzuatlara uyulmaması, denetimsizlik ve çevre mühendislerinin yetkinliklerinin hiçe sayılması, geleceğimizi ipotek altına almaktadır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

2

Ülkemiz tarım arazilerinden, ormanlara, su kaynaklarından maden sahalarına kadar her alanda büyük bir yıkım yaşamaktadır.

-Sürdürülebilir olmayan ve doğaya saygılı üretim yapmayan maden işletmelerindeki sorumsuz madencilik uygulamaları sadece doğayı değil, insan sağlığını da tehdit etmektedir.

-Ormanlarımız, akciğerlerimizdir. Ancak plansız HES'ler, maden ocakları, yol yapım çalışmaları ve yerleşim alanlarının genişlemesiyle her geçen gün azalmaktadır. Son yangınlarda kaybettiğimiz orman varlığımızın yerine yenisini koymak yerine, kalanları da ranta açma çabaları kabul edilemezdir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

3

-Meralarımız hayvancılığın can damarıyken, imar ve rant baskısı altında hızla yok olmaktadır.

-Zeytin alanlarımız, yüzyıllardır süregelen kültürel mirasımız ve ekolojik dengenin önemli bir parçasıyken, rant projeleri uğruna feda edilmeye çalışılmakta, yasal düzenlemelerde yapılan oldubittilerle de tehdit edilmektedir.

-Tarım arazilerimiz, gıda güvenliğimizin teminatıdır. Ancak sanayileşme, şehirleşme ve plansız yapılaşma nedeniyle verimli tarım topraklarımız beton yığınlarına dönüşmektedir. Gıda ithalatına bağımlı hale gelirken, kendi topraklarımızda üretim yapma kabiliyetimizi kaybediyoruz.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

4

-Şehirleşme adı altında yapılan çarpık yapılaşma, kentlerimizi beton yığınlarına çevirmiş, yeşil alanları yok etmiş ve sel gibi doğal afetlere karşı savunmasız bırakmıştır. Özellikle içme suyu ve atıksu arıtma tesislerinin yetersizliği veya hiç olmayışı, mevcut tesislerin ise yetkinlik ve kapasite bakımından eksiklikleri, bu çarpık yapılaşmanın bir diğer acı yüzüdür. Halk sağlığını doğrudan tehdit eden bu durum, su kaynaklarımızın kirlenmesine ve hastalık riskinin artmasına neden olmaktadır. Mevcut içme suyu ve atıksu altyapılarının eksikliği ve yetersizliği bir yana, bazı bölgelerdeki tehlikeli malzemelerden (asbest vb.) yapılmış boru hatları, sağlığımız için ciddi riskler taşımaktadır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

5

-Sanayileşme, çevreye duyarlı bir şekilde değil, denetimsiz ve kâr odaklı bir yaklaşımla sürdürülmektedir. Atık yönetimi sorunları, hava ve su kirliliği, toprağın zehirlenmesi gibi sorunlar, halk sağlığını doğrudan tehdit etmektedir. Ayrıca, arıtma tesislerinden çıkan arıtma çamurlarının bertarafına yönelik sorunlar da cabasıdır; bu çamurların uygun şekilde yönetilememesi, yeni çevre kirliliği kaynakları yaratmaktadır.

-Su kaynaklarımız, iklim değişikliğinin de etkisiyle hızla tükenirken, mevcut kaynaklarımızın da sanayi ve tarımda bilinçsizce kullanılması, gelecekte büyük bir su krizine yol açma potansiyeli taşımaktadır. İçme suyu şebekelerindeki kayıp-kaçak oranları, su yönetimindeki ciddiyetsizliğin bir göstergesidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

6

Tüm bu felaketlerin en temel nedenlerinden biri, mevzuatlara uyulmaması ve ekonomik gerekçelerin çevrenin önüne konulmasıdır. Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçleri, bilimin ve teknolojinin gerektirdiği ölçüde irdelenmemekte, projeler siyasi ve ekonomik baskılara maruz kalmaktadır. Denetim mekanizmaları ya yetersiz kalmakta ya da göz ardı edilmektedir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

7

Bu noktada, ülkemizin geleceğini kurtaracak ve sürdürülebilirliğini sağlayacak olan Çevre Mühendislerinin yetkinliği ve hakları hiçe sayılmaktadır. Çevre Mühendisleri Odası olarak, yıllardır dile getirdiğimiz üzere, çevre mühendisleri yalnızca kağıt üzerinde var olan "belge mecburiyeti" konumundan çıkarılmalı, karar alma süreçlerinde etkin rol oynamalıdır. Uzmanlıkları göz ardı edilen, hakları verilmeyen çevre mühendisleri, ülkenin en kritik sorunlarından biri olan çevre felaketleriyle mücadelede güçlendirilmelidir. Çevre mevzuatının hazırlanmasından uygulanmasına, denetiminden yaptırımına kadar her aşamada çevre mühendislerinin bilimsel bilgisine ve deneyimine ihtiyaç vardır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

8

İklim değişikliği ve sonuçları, yaşadığımız tüm bu çevre felaketlerinin üstüne eklenerek, durumu daha da vahim bir hale getirmektedir. Kuraklık, seller, aşırı hava olayları gibi iklim değişikliğinin etkileri, yanlış çevre politikalarının bedelini bize ağır bir şekilde ödetmektedir.

Artık sözün bittiği yerdeyiz! Geleceğimizi ipotek altına alan bu pervasız çevre felaketlerine, sorumsuzluğa ve duyarsızlığa dur demek için tüm kamuoyunu, sivil toplum kuruluşlarını ve yetkili mercileri acilen göreve çağırıyoruz. Doğa, bize emanettir ve gelecek nesillere yaşanabilir bir çevre bırakmak hepimizin sorumluluğudur. Unutmayalım ki, bu gezegen bize atalarımızdan miras kalmadı, çocuklarımızdan ödünç aldık!

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

9

Yaşanan çevre felaketlerinin önüne geçmek ve sürdürülebilir bir gelecek inşa etmek için acilen aşağıdaki somut adımların atılması gerekmektedir:

1. Çevre Mevzuatının Güçlendirilmesi ve Tavizsiz Uygulanması:

ÇED süreçleri, siyasi ve ekonomik baskılardan arındırılmalı, bağımsız bilimsel değerlendirmelerle yürütülmelidir. Proje onaylarında çevresel etkiler önceliklendirilmelidir.

Mevcut çevre yasaları ve yönetmelikleri günümüz ihtiyaçlarına göre güncellenmeli, boşluklar doldurulmalı ve yaptırımlar caydırıcı hale getirilmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

10

1. Çevre Mevzuatının Güçlendirilmesi ve Tavizsiz Uygulanması:

Doğal yaşamı koruyan yasalar tavizsiz uygulanmalı, ilgili yönetmeliklerde zayıflatıcı değişikliklere gidilmemelidir.

Maden ve enerji projeleri için verilen izinler, çevresel ve sosyal etki değerlendirmeleri yeniden gözden geçirilerek, halkın katılımıyla şeffaf bir şekilde belirlenmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

11

2. Denetim Mekanizmalarının Etkinleştirilmesi ve Bağımsızlığı

Çevre denetimleri, siyasi ve ekonomik müdahalelerden bağımsız, uzman personel tarafından düzenli ve sıkı bir şekilde yapılmalıdır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın denetim kapasitesi artırılmalı, teknolojik imkanlar kullanılarak uzaktan izleme ve denetim sistemleri geliştirilmelidir.

Çevre suçlarına karşı verilen cezalar artırılmalı ve caydırıcı hale getirilmelidir. Hukuki süreçler hızlandırılmalı, çevre davaları titizlikle takip edilmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

12

3. Çevre Mühendislerinin Yetkinliklerinin Tanınması ve Rollerinin Artırılması:

Çevre Mühendisleri, "belge zorunlulukları" tanımının ötesine geçerek, ÇED süreçlerinde, çevre yönetimi planlamasında, denetim ve uygulama aşamalarında etkin ve yetkin bir şekilde görev almalıdır.

Kamu ve özel sektörde Çevre Mühendislerinin istihdamı artırılmalı, mesleki hakları ve özlük hakları güvence altına alınmalıdır.

Meslek odalarının (Çevre Mühendisleri Odası gibi) karar alma süreçlerindeki rolü güçlendirilmeli, uzman görüşleri dikkate alınmalıdır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

13

4. Doğal Kaynak Yönetiminde Bilimsel ve Bütüncül Yaklaşım:

Su kaynakları yönetimi, havza bazında bütüncül bir yaklaşımla ele alınmalı, su tasarrufu ve verimliliği teşvik edilmelidir.

İçme suyu ve atıksu arıtma tesislerinin kurulması, mevcut olanların kapasite ve yetkinliklerinin artırılması öncelikli olmalıdır. Altyapı eksiklikleri hızla giderilmeli, tehlikeli malzemeler (asbest vb.) içeren boru hatları modern, güvenli alternatiflerle değiştirilmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

14

4. Doğal Kaynak Yönetiminde Bilimsel ve Bütüncül Yaklaşım:

Arıtma çamurlarının çevreye zarar vermeden bertarafına yönelik kalıcı ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmelidir.

Ormanlar, meralar ve tarım arazileri, ekolojik denge ve sürdürülebilir kullanım ilkeleri doğrultusunda korunmalı ve yönetilmelidir. Ağaçlandırma çalışmaları artırılmalı, yangınlara karşı önleyici tedbirler güçlendirilmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

15

4. Doğal Kaynak Yönetiminde Bilimsel ve Bütüncül Yaklaşım:

Atık yönetimi sorununa entegre bir bakış açısıyla yaklaşılmalı, geri dönüşüm ve yeniden kullanım oranları artırılmalıdır. Sanayi atıklarının arıtılması ve bertarafı konusunda sıkı denetimler yapılmalıdır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

16

5. İklim Değişikliğiyle Mücadele ve Uyum Politikaları:

Türkiye, Paris Anlaşması hedeflerine ulaşmak için somut adımlar atmalı, yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş hızlandırılmalı ve enerji verimliliği artırılmalıdır.

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı şehirler, tarım arazileri ve su kaynakları için uyum planları hazırlanmalı ve uygulamaya konulmalıdır.

Toplumun iklim değişikliği ve çevre sorunları konusundaki farkındalığı artırılmalı, eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

17

6. Halkın Katılımı ve Şeffaflık:

Çevre kararlarının alınmasında halkın ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı sağlanmalı, şeffaf bir süreç yürütülmelidir.

Çevreye yönelik bilgiye erişim kolaylaştırılmalı, vatandaşların çevre konularında söz sahibi olması teşvik edilmelidir.

BİR FELAKETİN EŞİĞİNDEYİZ

18

Çevre Mühendisleri Odamızdan Çağrımızdır:

Artık "kutlamak" değil, yüzleşmek; yüzleşmekle kalmayıp harekete geçmek zorundayız. Bilimin ışığında, toplumun ve doğanın çıkarlarını gözeterek politikalar için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu mücadele topyekün bir seferberlik gerektirmektedir. Siyasi iradenin, bürokrasinin, sanayicilerin ve en önemlisi halkımızın desteği olmadan bu felaketin önüne geçmek mümkün değildir. Gelecek nesillere yaşanabilir bir Dünya bırakmak için şimdi harekete geçme zamanıdır!

18 HAZİRAN 2025 TARİHLİ KANUN TEKLİFİNİN GERİ ÇEKİLMESİNE YÖNELİK AÇIKLAMAMIZ

<p>1</p> <p>YATIRIM UĞRUNA DOĞAYI, HUKUKU VE TOPLUMU GÖZDEN ÇIKARAN BU TEKLİF GERİ ÇEKİLMELİDİR!</p> <p>Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" ile çevre koruma, doğal kaynak yönetimi ve kamu yararına ilişkin onlarca yıllık yasal kazanım, yatırım kolaylığı adı altında ortadan kaldırılmak istenmektedir. Söz konusu teklif; 3213 sayılı Maden Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 5403 sayılı Toprak Koruma Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun, 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kanunu ve 3573 sayılı Zeytinliğin İslahı Hakkında Kanun olmak üzere birçok yasal düzenlemeyi değiştirmeyi hedeflemekte, temel düzenlemeleri hedef almakta, idareye sınırsız yetki tanıyarak çevre koruma mekanizmalarını işlevsiz hale getirmektedir. Görünürde yatırım süreçlerinin hızlandırılması amaçlansa da teklifin içeriği, çevre mevzuatının devre dışı bırakılmasını, kamu yararının özel sektör çıkarlarına feda edilmesini ve doğal varlıkların sistematik şekilde yok edilmesini mümkün kılmaktadır.</p> <p></p>	<p>2</p> <p>A- Maden Ruhsatlarında İzin Süreçlerinin Kaldırılması</p> <p>Teklif: Maden işletmeleri, izin süreçleri tamamlanmadan faaliyetlerine başlayabilecek. Kurum görüşleri alınmaksızın ruhsat sahaları genişletilebilecek.</p> <p>Yeni teklif ile madencilik faaliyetlerinin "izin aranmaksızın" başlatılması, kurum görüşlerinin alınmaksızın faaliyet yürütülmesi ve ÇED süreçlerinin yatırım süreciyle paralel yürütülmesi öngörülmektedir. Bu durum, ÇED sürecini işlevsizleştirmekte, halkın katılımını devre dışı bırakmaktadır.</p> <p>Mevcut Durum: 3213 sayılı Maden Kanunu ve 2872 sayılı Çevre Kanunu gereği; orman, tarım, mera ve özel çevre koruma alanlarında madencilik faaliyetlerine başlamadan önce ilgili kurumların izni alınmak zorundadır. Ayrıca ÇED sürecinin tamamlanması ve halkın katılımıyla karar verilmesi gerekmektedir.</p> <p>Risk ve Tehlike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu değişikliklerle, 20 milyon hektarlık ruhsatlı maden sahasının kontrolsüz şekilde kullanımının önü açılacaktır. • ÇED süreci fillen devre dışı kalacak, halkın katılımı ve kamuoyu denetimi yok sayılacaktır. • ÇED kararı alınmadan faaliyete başlanması, çevre koruma ilkeleriyle açıkça çelişmektedir ve geri dönüşü olmayan doğa tahribatlarına neden olacaktır. <p></p>
<p>3</p> <p>B- Tarım ve Orman Alanlarının Tahsisi Kolaylaştırılıyor</p> <p>Teklif: Tarım, orman ve mera alanlarının enerji/maden yatırımlarına tahsisinde artık kamu yararı kararı aranmayacak. Bakanlık ön izniyle tahsis yapılabilecek.</p> <p>Yeni düzenlemeyle, bu alanların yatırım amaçlı tahsisi için izin ve görüş süreçleri ortadan kaldırılmakta, ilgili bakanlıklar yatırım için "ön izin" vermeye yetkili hale getirilmektedir. Ayrıca bu alanlarda yapılaşmanın önünü açacak şekilde mevzuat düzenlemeleri yapılmaktadır.</p> <p>Mevcut Durum: 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na göre bu alanlar korunması gereken stratejik varlıklardır. Her türlü tahsis süreci izin ve kamu yararı şartına bağlıdır.</p> <p>Risk ve Tehlike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Türkiye'nin 1,2 milyon hektarlık tarım alanı tehdit altına girecek. • 2023 itibarıyla 28 milyon hektar orman alanı yatırımlarla parçalanma riski taşıyor. • Karbon yutak alanları ve gıda güvenliği ciddi tehlikeye giriyor. <p></p>	<p>4</p> <p>C- Zeytinliklerin ve Kıyı Alanlarının Yatırıma Açılması</p> <p>Teklif: Teklifte zeytinliklerin, kıyı alanlarının ve sit alanlarının yatırım faaliyetleri için "istisnai" olarak kullanılabilmesi, kamu yararı kararıyla tahsis yapılabileceği ifade edilmektedir.</p> <p>Mevcut Durum: 3573 sayılı Zeytinlik Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu gibi düzenlemeler, bu alanların mutlak korunmasını öngörür. Zeytinliklerde maden işletilmesi yasaktır.</p> <p>Risk ve Tehlike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bu durum, Anayasal bir hak olan sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının açıkça ihlali ve göz ardı edilmesidir. • Zeytinlikler gibi stratejik öneme sahip tarım alanlarının madencilik açılması yalnızca ekosisteme değil, kırsal kalkınmaya da darbe vuracaktır. <p></p>
<p>5</p> <p>D- ÇED ve Planlama Süreçleri Paralel Hale Getiriliyor</p> <p>Teklif: ÇED süreci ile yatırım süreci eş zamanlı yürütülebilecek. Faaliyetler ÇED olumlu kararı beklenmeksizin planlamaya alınabilecek.</p> <p>Mevcut Durum: ÇED süreci, yatırım kararlarından önce tamamlanmalıdır (Çevre Kanunu m.10). Aksi takdirde ÇED sadece formaliteye indirgenir.</p> <p>Risk ve Tehlike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÇED süreci bağımsız, bilimsel ve kamu yararına göre işlemelidir. • Eşzamanlılık, süreçleri "yatırım odaklı" hale getirerek çevresel zararları göz ardı eder. • Yaklaşık 1.800 ÇED gerekli değildir kararının sorgulanabilirliği ortadayken; teklif sonrası bu sayı artabilir. <p></p>	<p>6</p> <p>D- ÇED ve Planlama Süreçleri Paralel Hale Getiriliyor</p> <p>Teklif: ÇED süreci ile yatırım süreci eş zamanlı yürütülebilecek. Faaliyetler ÇED olumlu kararı beklenmeksizin planlamaya alınabilecek.</p> <p>Mevcut Durum: ÇED süreci, yatırım kararlarından önce tamamlanmalıdır (Çevre Kanunu m.10). Aksi takdirde ÇED sadece formaliteye indirgenir.</p> <p>Risk ve Tehlike:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÇED süreci bağımsız, bilimsel ve kamu yararına göre işlemelidir. • Eşzamanlılık, süreçleri "yatırım odaklı" hale getirerek çevresel zararları göz ardı eder. • Yaklaşık 1.800 ÇED gerekli değildir kararının sorgulanabilirliği ortadayken; teklif sonrası bu sayı artabilir. <p></p>

E- İmar ve Kamulaştırma Yetkisinin Genişletilmesi

7

Teklif: Bakanlıklar veya yatırımcı lehine işlemler için taşınmazlara el koyma, kamulaştırma veya plan onayı işlemleri hızlandırılacak, halkın itiraz hakkı sınırlandırılacak.

Teklif ile bakanlıklara ve ilgili kurumlara "izin almadan faaliyet başlatma, tahsis yapma, kamulaştırma kararı alma" gibi geniş yetkiler tanınmakta; imar planı onayı gibi süreçler dışlanmaktadır.

Mevcut Durum: İmar Kanunu ve Kamulaştırma Kanunu halkın katılımını, görüşünü ve yargı denetimini esas alır.

Mevcut hukuk sistemimizde kamu idaresi; Anayasa, idare hukuku, Çevre Kanunu ve imar mevzuatına bağlı olarak işlem yapmakla yükümlüdür. Ruhsatlandırma ve kamulaştırma süreçlerinde yargı denetimi mevcuttur.

Risk ve Tehlike:

- Yetki devri, kuvvetler ayrılığı ilkesini zedelemekte, yargı denetimini zayıflatmakta ve kamu idaresini özel sektör lehine araçsallaştırmaktadır.
- Kamu mülkiyetinin özel yatırımcıya tahsisi kolaylaştırılacak.
- Plan değişiklikleri çevresel etki dikkate alınmadan yapılacaktır.
- Mülkiyet hakkı, yaşam alanları ve ekosistemler tehdit altında.

GENEL RİSK ANALİZİ VE ELEŞTİRİ

8

- İdareye Aşırı Yetki:** Teklif, idareye denetimsiz ve sınırsız yetki tanıyor. Bu durum anayasanın kuvvetler ayrılığı ilkesini zedeliyor ve "hukuki güvenlik" ilkesini ortadan kaldırıyor.
- Halkın Katılımı Yok Sayılıyor:** ÇED, imar ve ruhsat süreçlerinde halkın görüş bildirmesi ve dava açma hakkı işlevsiz hale getiriliyor. Bu, demokratik katılımın askıya alınmasıdır.
- Çevre Hakkı Zarar Görüyor:** 56. madde gereği sağlıklı çevrede yaşama hakkı, bilimsel süreçler ve çevre mühendisliği disiplininin uzak kararlarla ihlal ediliyor.
- İklim Krizi Derinleşecek:** Ormanlar, sulak alanlar ve tarım arazileri üzerindeki baskı artacak; Türkiye'nin karbon yutak kapasitesi düşecek.

SONUÇ VE ÇAĞRI

9

Bu kanun teklifi, çevreyi, hukuku ve halkı görmezden gelen; doğayı yatırım nesnesine indirgeyen bir anlayışın ürünüdür. Doğal kaynakların kullanımında geri dönüşmez tahribatlara neden olacak düzenlemeler içermektedir. Mevcut çevre mevzuatının devre dışı bırakılması, yalnızca bugünü değil, geleceğimizi de tehdit etmektedir.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası olarak uyarıyoruz:

Bu teklif geri çekilmeli, bilimsel, katılımcı, şeffaf ve çevreyi esas alan yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Aksi halde bu düzenleme, **ekolojik çöküşün ve toplumsal adaletsizliğin yasal zemini** olacaktır.

Bilimsel ve teknik hiçbir dayanağı olmayan bu düzenlemenin karşısında olduğumuzu kamuoyuna ilan ederiz. Yasa teklifinin geri çekilmesini, ekolojik ve toplumsal duyarlılığı esas alan katılımcı bir yasa hazırlık sürecinin başlatılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası

**27 EKİM 2025 TARİHLİ “SU KİRLİLİĞİ KONTROLÜ
YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
“HAKKINDA YAPTIĞIMIZ AÇIKLAMAMIZ**

**Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair
Yönetmelik**

(03.10.2025, RG: 33056)

Hakkında Akademik, Teknik ve Hukuki Değerlendirme

03 Ekim 2025 tarih ve 33056 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikler, Anayasa’nın 56. maddesiyle güvence altında olan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun temel ilkelerine açıkça aykırıdır. Yapılan düzenleme ile çevre hukuku alanında yerleşik olan kirleten öder, ihtiyat ilkesi, önleme ilkesi, ekosistem temelli yönetim anlayışı geri plana itilmiş; denizlerimiz ve su kaynaklarımız ticari kazanım ve teknik kolaycılığa terk edilmiştir. İklim değişikliğinin derinleştiği, su stresi ve ekosistem krizlerinin yaşandığı bu dönemde çevre mevzuatında yapılan değişiklikler bilimsel gereklilik ve kamu yararı ekseninde şekillenmelidir. Ne yazık ki yönetmelik değişiklikleri bu hassasiyeti tam olarak taşımamaktadır.

Temel Düzenleme ve Oluşturduğu Riskler

Yönetmeliğin 23. maddesine eklenen (f) bendi ile:

- Denizlerin doğal anoksik tabakasında (derinliği 250 m’den fazla bölgelerde),
- “Tehlikesiz inorganik atıkların” boru hattı ile bertarafına,
- Aynı zamanda karbon depolama amacıyla kullanılmasına

İzin verilmiştir.

- 23. maddeye eklenen hüküm ile denizlerin doğal anoksik tabakasına atık bertarafının mümkün kılınması, hukuken “yasak olanın izinlendirilmesi” anlamına gelir. Deniz tabanı çöp alanı veya karbon deposu değildir. Bu düzenleme deniz ekosisteminin çöküşüne onaydır.
- Sera gazı tutulumu gerekçesiyle karbonun deniz tabanında depolanması, çevre mühendisliği disiplininin reddettiği bir uygulamadır. Uzun dönemli okyanus asitlenmesi, bentik yaşam kaybı ve karbon kaçağı gibi geri dönülmez riskler görmezden gelinmiştir.
- Endüstriyel faaliyetlerin arıtma yükümlülüklerinin esnetilmesi, Su Kütlelerinin Korunması Yönetimi ve Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi ile bağdaşmaz. Bu durum su kalitesinin hiçbir koşulda kötüleşmemesi ilkesinin açık ihlalidir.
- Kirlilik izleme ve yaptırım mekanizmalarının zayıflatılması, çevre denetimini fiilen etkisiz kılmakta, kirleticiyi cesaretlendirmektedir.

Bilimsel değerlendirme ve riskler:

- Anoksik tabaka canlı yaşamının sınırlı olması gerekçe gösterilse de bu bölgelerde kimyasal birikim ve derin suların karışımı sonucu kirliliğin üst katmanlara taşınması mümkündür.
- Boru hatlarında deprem ve korozyon kaynaklı sızıntı riski bulunmaktadır.
- Marmara ve Karadeniz mevcut ekolojik yükleri nedeniyle yüksek kırılabilirliğe sahiptir.
- Bu değişiklik su kalitesinin kötüleşmemesi ilkesi ile çelişmektedir.

“Tehlikesiz İnorganik Atık” Tanımının Belirsizliği

Sanayi kaynaklı atıkların kimyasal içeriği karmaşıktır. Atıkların “tehlikesiz” sınıflandırılması niceliksel ve niteliksel belirsizlikler içermektedir. Bu kapsamda deniz ortamına yönlendirilebilecek örnek atıklar:

- Fosfojips (doğal radyoaktif iz ve ağır metal içerebilir)
- Yüksek tuzluluk içeren endüstriyel atık sular
- Kimyasal reaksiyon atıkları, cüruf ve çökeltiler

Bu atıkların deniz tabanına verilmesi geri dönülemez ekolojik tahribat riski taşır.

Ek Değişiklikler ve Kimyasal Riskler

Tablo 20.7 değişikliği ile deniz ortamına deşarjlarda klorür ve sülfat kısıtlaması aranmayacağı yönündeki düzenleme, tuzluluk ve iyon dengesi üzerinde ekstra baskı oluşturacaktır.

Hukuki Değerlendirme

Yönetmelik değişikliği;

- Anayasa Md. 56
- Çevre Kanunu Md. 3, 8, 11, 12, 15 ve 20
- Uluslararası çevre sözleşmelerindeki yükümlülükler
- Ölçülülük ve kamu yararı ilkesi

İle uyumlu değildir.

İdari yargı kararları gereği, çevresel etkileri öngörülebilir olsa dahi telafisi güç zarar ihtimali bulunan düzenlemelerde daha sıkı koruma esastır.

Toplumsal ve Ekonomik Etkiler

Bu değişiklikler;

- İçme suyu kalitesinin korunması açısından risk oluşturmakta.
- Turizm ve su ürünleri sektörlerini ekonomik zarar riski altına sokmakta.
- Su temin maliyetlerinde artışa neden olabilecektir.

Su kirliliği bir çevre sorunu olmanın ötesinde halk sağlığı ve gıda güvenliği konusudur.

Çevre Mühendisleri Odasının Önerileri

Yönetmeliğin, çevre mühendisliği disiplininin temel ilkeleri çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda:

- Anoksik tabakaya bertaraf ve karbon depolama hükümleri yeniden gözden geçirilmelidir.
- Arıtma yükümlülükleri güçlendirilmeli, ileri arıtma desteklenmelidir.
- İzleme ve raporlama yükümlülükleri şeffaf ve merkezi hale getirilmelidir.
- Meslek odalarının ve akademinin mevzuat süreçlerine etkin katılımı güvence altına alınmalıdır.

Sonuç: Kamu Yararı ve Bilim Açıkça Zedelenmiştir

Bu düzenlemeler **Türkiye'nin su varlıklarına yönelik ağır ve sonuçları belli olmayan müdahalelerdir.**

Su kaynaklarımızın korunması bir tercihten öte hukuki bir zorunluluk ve gelecek nesillere karşı sorumluluğumuzdur. Düzenlemenin kamu yararı ve bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden ele alınması talebimizi kamuoyunun bilgisine sunarız.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

25 KASIM 2025 TARİHLİ 25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI MÜCADELE GÜNÜ'NE İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ

25 KASIM KADINA YÖNELİK ŞİDDETE KARŞI ULUSLARARASI Mücadele günü

Dünya genelinde kadınların yaşam hakkını, güvenliğini, özgürlüğünü ve eşitliğini tehdit eden tüm şiddet biçimleri; en temel insan haklarının ağır bir ihlali ve toplumsal gelişimin önündeki en büyük engellerden biridir. Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü, kadınların maruz bırakıldığı sistematik şiddetin görünür kılındığı, dayanışmanın güçlendiği ve mücadele kararlılığının yeniden hatırlatıldığı önemli bir tarihtir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak biliyoruz ki kadına yönelik şiddet; toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sonucu olan yapısal, sistematik ve politik bir sorundur. Kadınların kamusal ve özel alanda maruz kaldığı fiziksel, psikolojik, ekonomik, dijital ve cinsel şiddet; yalnızca bireysel değil, aynı zamanda toplumsal bir adalet ve demokrasi krizidir.

Bu çerçevede Odamız;

- Kadına yönelik şiddetin tüm biçimlerine karşı sıfır tolerans ilkesini savunur,
- Şiddetin önlenmesi için etkin yasal düzenlemelerin uygulanması, cezasızlıkla mücadelenin güçlendirilmesi gerektiğini vurgular,
- Meslek alanımızda ve tüm toplumsal yaşamda toplumsal cinsiyet eşitliğinin kurumsallaştırılmasını temel bir gereklilik olarak görür,
- Kadın mühendislerin güvenli, eşit, adil ve şiddetten arındırılmış çalışma koşullarına sahip olmasını mesleki bir sorumluluk olarak kabul eder,
- Kadınların hayatlarına kast eden şiddet biçimlerine karşı kamusal, toplumsal ve hukuki mekanizmaların bütüncül biçimde güçlendirilmesini talep eder.

Kadınların yaşam hakkını savunmak; daha adil, daha demokratik, daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmenin ön koşuludur. Kadına yönelik şiddetin hiçbir biçimi kabul edilemez; normalleştirilemez; görmezden gelinemez.

Bugün, şiddete karşı mücadelede yaşamını yitiren tüm kadınları saygıyla anıyor; sesini duyuran, dayanışmayı büyüten ve eşitlik mücadelesini sürdüren tüm kadınların yanında olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz.

Eşitlik ve özgürlük mücadelesi sürüyor. Kadına yönelik şiddetin sona erdiği bir dünya mümkündür ve bu mücadele hepimizin sorumluluğudur.

**16 ARALIK 2025 TARİHLİ ANTALYA İLİ KONYAALTI İLÇESİ ÇAKIRLAR MAHALLESİNDE PLANLANAN TOKİ PROJESİNE İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ
KAMUOYUNUN DİKKATİNE!**

**Antalya İli Konyaaltı İlçesi Çakırlar Mahallesi Planlanan Toki Projesine İlişkin
Bilimsel, Teknik ve Hukuki Değerlendirme**

Antalya ili Konyaaltı ilçesi Çakırlar Mahallesi sınırları içerisinde yer alan ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) tarafından hayata geçirilmesi planlanan toplu konut projesi; bölgenin **içme ve kullanma suyu güvenliği, tarımsal üretim kapasitesi, taşkın riski, ekosistem bütünlüğü ve kentsel altyapı sürdürülebilirliği** açısından ciddi sakıncalar barındırmaktadır.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası olarak yapılan teknik ve bilimsel incelemeler, söz konusu projenin mevcut haliyle **havza bazlı su yönetimi ilkelerine, çevre mühendisliği bilimsel esaslarına, ulusal mevzuata ve kamu yararı ilkesine açıkça aykırı olduğunu** ortaya koymaktadır.

1. İçme Suyu Güvenliği Açısından Ortaya Çıkan Riskler

Konyaaltı ilçesinin içme ve kullanma suyu ihtiyacının önemli bir bölümü, Çakırlar ve çevresindeki **yeraltı suyu havzasından** karşılanmaktadır. Söz konusu havza;

- İklim değişikliğine bağlı olarak azalan beslenme oranları,
- Artan su çekimleri,
- Yüksek geçirgenliğe sahip alüvyon ve karstik jeolojik yapı,
- Kirliliğe karşı son derece hassas akifer özellikleri

nedeniyle hâlihazırda **kırılgan bir denge** içerisinde.

Bu koşullar altında, nüfus ve yapılaşma baskısını artıracak yeni bir toplu konut projesi, **yeraltı suyu miktar ve kalite dengesini bozacak**, uzun vadede Antalya kentinin su güvenliğini telafisi mümkün olmayan biçimde tehlikeye atacaktır.

2. Tarımsal Üretim ve Kırsal Ekonomi Üzerindeki Etkiler

Planlama alanı ve çevresi, Antalya'nın önemli **tarımsal üretim havzalarından biri** olup, bölgedeki tarımsal faaliyetler doğrudan yeraltı suyu varlığına bağlıdır. Suyu erişimin azalması;

- Tarımsal verimde düşüşe,
- Sulama maliyetlerinde artışa,
- Çiftçilerin üretimden çekilmesine,
- Tarım alanlarının âtil kalmasına

neden olacak; bu durum yalnızca çevresel değil aynı zamanda **sosyo-ekonomik bir kayıp** yaratacaktır.

Kuraklık ve su stresi riski altındaki Antalya’da, tarımsal su kaynaklarının korunması **stratejik bir zorunluluktur**.

3. Havza Bazlı Su Yönetimi İlkelerinin Göz Ardı Edilmesi

Ulusal mevzuat, kalkınma planları ve Avrupa Birliği su yönetimi yaklaşımı; su kaynaklarına ilişkin tüm planlama ve tahsis kararlarının **havza ölçeğinde, bütüncül ve bilimsel analizlere dayanarak** yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Ancak söz konusu projede;

- Yeraltı suyu beslenme-çekim dengesi,
- Ekosistem su ihtiyacı,
- Tarımsal su talebi,
- İklim değişikliği senaryoları,
- Havzanın taşıma kapasitesi

gibi temel unsurlar dikkate alınmadan planlama yapıldığı görülmektedir. Bu yaklaşım, çevre mühendisliği disiplininin temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

4. Kalkınma Planları ve Ulusal Politikalara Aykırılık

12. Kalkınma Planı’nda;

- Tarım alanlarının korunması,
- Suyun sürdürülebilir ve etkin kullanımı,
- Kırsal kalkınmanın desteklenmesi,
- Arazi kullanım kararlarında bilimsel temelin esas alınması

açıkça vurgulanmıştır.

Bu çerçevede, tarımsal sulama havzası üzerinde kentsel yerleşim baskısı oluşturacak her türlü girişim, **ulusal planlama politikalarına ve kamu yararına aykırıdır**.

5. İçme Suyu Beslenme Alanı ve Taşkın Riski

5.1 Karstik Akifer Üzerinde Yapılaşma Riski

Proje alanı, Antalya’nın içme suyu kaynakları açısından kritik öneme sahip **karstik beslenme alanları** içerisinde yer almaktadır. Karstik sistemler;

- Kirleticileri çok hızlı ileten,
- Doğal arıtma kapasitesi düşük,

- Kirlendiğinde geri dönüşü son derece zor olan

hidrojeolojik yapılardır. Koruma alanları netleştirilmeden ve bilimsel güvence sağlanmadan yapılacak yoğun yapılaşma, içme suyu kalitesini doğrudan tehdit etmektedir.

5.2 Taşkın Güvenliği Sorunu

DSİ kayıtlarına göre proje alanı ve çevresi **taşkın riski altındadır**. Çandır Çayı'nın taşkın rejimi ve dere ıslah çalışmaları tamamlanmadan yapılacak yapılaşma;

- Can ve mal güvenliği açısından risk oluşturacak,
- Taşkın etkilerini artıracak,
- Afet riskini büyütecektir.

6. Atıksu, Yüzey Akışı ve Drenaj Sorunları

Planlanan yoğun yapılaşma;

- Yüzeysel akış miktarını artıracak,
- Karstik yapı nedeniyle kirleticilerin hızla yeraltı suyuna ulaşmasına neden olacak,
- Mevcut atıksu ve drenaj altyapısının kapasitesini aşacaktır.

Projede, bu riskleri bertaraf edecek **yeterli ve güvenilir çevre mühendisliği çözümleri** ortaya konulmamıştır.

7. Kümülatif Etki Değerlendirmesinin Yapılmamış Olması

Böylesi büyük ölçekli bir projede;

- Yeraltı suyu kalite ve miktar izleme programları,
- Taşkın ve afet risk analizleri,
- Altyapı yeterlilik raporları,
- Kümülatif çevresel etki değerlendirmeleri

zorunlu olmasına rağmen, bu çalışmaların kamuoyu ile paylaşılmadığı görülmektedir. Bu durum, projenin **bilimsel ve hukuki meşruiyetini ortadan kaldırmaktadır**.

SONUÇ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası olarak açıkça ifade ediyoruz ki;

- Havza bazlı su yönetimi esas alınmadan,
- Tarımsal üretim ve kırsal kalkınma göz ardı edilerek,
- İçme suyu koruma alanları netleştirilmeden,
- Taşkın ve afet riskleri giderilmeden,
- Kümülatif çevresel etkiler değerlendirilmeden

bu bölgede herhangi bir yapılaşma ve planlama süreci **bilimsel, teknik ve hukuki açıdan kabul edilemezdir.**

Odamızın Temel Talep ve Önerileri:

- Projenin derhal durdurulması,
- Havza ölçeğinde bilimsel su bütçesi ve taşıma kapasitesi analizlerinin yapılması,
- Tarımsal üretim ve su ihtiyacını esas alan planlama yaklaşımının benimsenmesi,
- Bağımsız ve şeffaf bilimsel raporların kamuoyuna açıklanması,
- Afet ve taşkın riskleri giderilmeden herhangi bir yapılaşmaya izin verilmemesi.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası, **su hakkını, yaşam hakkını ve kamu yararını korumak** adına süreci tüm hukuki boyutlarıyla takip edeceğini ve gerekli yargı yollarına başvuracağını kamuoyuna saygıyla duyurur.

25 ARALIK 2025 TARİHLİ ULUSAL ÇEVRE BİLGİ SİSTEMİNE GEÇİŞ İLE İLGİLİ AÇIKLAMAMIZ

ULUSAL ÇEVRE BİLGİ SİSTEMİ (UÇBS) GEÇİŞ SÜRECİ HAKKINDA KAMUOYU AÇIKLAMASI

Bilindiği üzere, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı** tarafından 22.12.2025 tarihinde Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) üzerinde yapılan güncelleme ile Ulusal Çevre Bilgi Sistemi'ne (UÇBS) geçiş sağlanmıştır.

UÇBS'ye geçiş; **çevre yönetimi süreçlerinin dijitalleşmesi, verilerin bütüncül şekilde izlenmesi ve kamu hizmetlerinin etkinliğinin artırılması açısından önemli bir adım niteliği** taşımaktadır.

Bununla birlikte, sistemin ilk uygulama döneminde sahada görev yapan meslektaşlarımız ve uygulayıcılar tarafından çeşitli teknik ve idari aksaklıklar Çevre Mühendisleri Odası'na iletilmiştir.

Bu süreçte, UÇBS'nin kurulum, teknik altyapı ve sistemsel işleyişine ilişkin sorumluluğun **Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü** tarafından yürütüldüğü bilinmektedir.

Uygulamaya yönelik risklerin, sahadaki yansımaların ve olası aksaklıkların güncelleme öncesinde yapılan değerlendirme ve toplantılarda açık şekilde **ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü** tarafından sorumlu Genel Müdürlük yetkililerine iletildiği görüşmelerimizde ifade edilmiştir.

ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü tarafından;

- Geçiş sürecinde sahada yaşanabilecek teknik sorunların öngörüldüğü,
- Sistemden kaynaklanan gecikme ve aksaklıkların idari ve cezai yaptırımlara konu edilmeyeceği ile ilgili ortak görüşün hâkim olduğu,
- Uygulayıcıların ve tesislerin sistemsel nedenlerle mağdur edilmemesi yönünde idari hassasiyet gösterileceği hususları açık şekilde belirtilmiştir.

Çevre Mühendisleri Odası'na ulaşan geri bildirimler de büyük ölçüde sistemin ilk uygulama dönemine özgü teknik ve entegrasyon kaynaklı sorunlara işaret etmekte olup, bu bildirimler bilgi paylaşımı kapsamında ilgili Bakanlık birimlerine iletilmiştir. Söz konusu hususların, idare tarafından yürütülen değerlendirme ve iyileştirme çalışmalarıyla örtüşmesi ve çözüm odaklı bir yaklaşımla ele alınması memnuniyetle karşılanmaktadır.

UÇBS geçiş sürecinde; çevre yönetimi süreçlerinin sağlıklı şekilde yürütülmesi, sahada görev yapan meslektaşlarımızın hukuki ve idari risklerle karşı karşıya bırakılmaması ve uygulamada birlik sağlanması açısından, Bakanlık birimlerinin koordineli çalışmaları, yönlendirici yaklaşımı ve sürecin açık biçimde ifade edilmesi büyük önem taşımaktadır.

Çevre Mühendisleri Odası; üyelerinden gelen uygulamaya dönük geri bildirimleri ilgili idarelerle paylaşmaya ve meslektaşlarımızın bilgilendirilmesine katkı sunmaya devam edecektir.
Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

21 OCAK 2026 TARİHLİ “YEŞİL PASAPORT HAKKI MÜHENDİSLER İÇİN KAMUSAL BİR GEREKLİLİKTİR” AÇIKLAMAMIZ

KAMUOYUNA, BASINA VE TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NE

Son dönemde milletvekillerince Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan ve Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği'ne bağlı meslek odalarına üye mühendis ve mimarlara hususi damgalı (yeşil) pasaport alma hakkı tanınmasını öngören kanun teklifleri, mesleklerimiz adına önemli, yerinde ve gecikmiş bir düzenleme ihtiyacına işaret etmektedir.

Çevre Mühendisleri Odası olarak bu kanun tekliflerini açık ve güçlü biçimde desteklediğimizi kamuoyuna ilan ediyoruz.

MESLEK ODALARI KAMUSAL BİR GÖREV YÜRÜTMEKTEDİR.

TMMOB ve bağlı odalar, Anayasa'nın 135. maddesi uyarınca **kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır**. Bu çerçevede yürütülen faaliyetler yalnızca meslek mensuplarının hak ve yetkilerini düzenlemekle sınırlı olmayıp;

- kamu yararının korunmasını,
- mesleki denetimin sağlanmasını, bilimsel ve teknik standartların uygulanmasını,
- çevrenin, doğanın, halk sağlığının ve yaşam alanlarının korunmasını doğrudan ilgilendirmektedir.

Bu nedenle **meslek odalarına üyelik**, bir formalite değil; **kamusal sorumluluğun ve mesleki yetkinliğin güvencesidir**. TMMOB'ye bağlı odalara üyelik zorunluluğu, mesleklerin toplum yararına icrası açısından vazgeçilmezdir.

YEŞİL PASAPORT HAKKI EŞİTLİK VE HAKKANİYET MESELESİDİR.

Bugün Türkiye Barolar Birliği'ne bağlı barolara üye avukatlara tanınan yeşil pasaport hakkının,

- kamusal görev yürüten, mesleki faaliyetleri uluslararası düzeyde temsil ve iş birliği gerektiren,
  - kamu adına denetim, raporlama ve sorumluluk üstlenen
- mühendis ve mimarlara tanınmaması **eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır**.

Mühendisler ve mimarlar; çevre, kentleşme, altyapı, enerji, sanayi, afet yönetimi ve iklim krizi gibi alanlarda **ülkenin geleceğini doğrudan etkileyen kamusal görevler** yürütmektedir. Uluslararası toplantılar, bilimsel kongreler, teknik çalıştaylar ve mesleki iş birlikleri bu sorumlulukların doğal bir parçasıdır.

Yeşil pasaport hakkı; bir **ayrıcalık** değil, kamusal hizmetin gerektirdiği **ulaşım ve temsil kolaylığıdır**.

MESLEK ODALARINA ÜYELİĞİ GÜÇLENDİREN BİR DÜZENLEME

Sunulan kanun teklifleri, yalnızca bir seyahat hakkı tanımamakta; aynı zamanda **TMMOB ve bağlı odalara üyeliğin önemini ve gerekliliğini** de güçlendirmektedir. Bu yönüyle düzenleme;

- meslek örgütülüğünü teşvik eden, kamusal denetimi güçlendiren,
- mesleki aidiyet ve sorumluluğu artıran olumlu bir adımdır.

Çevre Mühendisleri Odası olarak;

- TBMM’de grubu bulunan tüm siyasi partileri, milletvekillerini, ilgili komisyonları;

TMMOB’ye bağlı odalara üye mühendis ve mimarlara yeşil pasaport hakkı tanınmasını öngören kanun tekliflerini desteklemeye ve bir an önce yasalaştırmaya davet ediyoruz.

Bu düzenleme;

- meslekler arası eşitliği sağlayacak,
- kamusal hizmetin etkinliğini artıracak, ülkemizin bilimsel, teknik ve çevresel birikiminin uluslararası alanda daha güçlü temsil edilmesine katkı sunacaktır.

Kamu yararı, mesleki sorumluluk ve anayasal eşitlik ilkeleri gereği bu adımın atılması **zorunludur**.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.

23 OCAK 2026 TARİHLİ “TÜRK BAYRAĞI SAHİPSİZ DEĞİLDİR” AÇIKLAMAMIZ

TÜRK BAYRAĞI SAHİPSİZ DEĞİLDİR

20 Ocak 2026 tarihinde, **Mardin İli Nusaybin–Kamışlı sınır hattında** Türk Bayrağımıza yönelik gerçekleştirilen alçakça saldırıyı ve bayrağımızın indirilmesi şeklinde vuku bulan bu provokatif eylemi, **Çevre Mühendisleri Odası** olarak en ağır şekilde kınıyoruz.

Türk Bayrağı; bu ülkenin bağımsızlığının, egemenliğinin, ortak hafızasının ve bir arada yaşama iradesinin en güçlü sembolüdür. Bayrağımıza uzanan her el, halkın ortak değerlerine, anayasal düzene ve toplumsal barışa yönelmiş açık bir saldırıdır. Bu tür eylemler hiçbir şekilde ifade özgürlüğü, protesto hakkı ya da demokratik talep kapsamında değerlendirilemez.

Söz konusu olayda, terör örgütü sempatzanı olduğu iddia edilen kişi ya da kişiler hakkında **gerekli adli ve idari işlemlerin gecikmeksizin başlatılmasını**, sürecin **şeffaflık ilkesi doğrultusunda kamuoyu ile paylaşılmasını** ve benzer provokasyonların tekrarının önlenmesi için **gerekli tedbirlerin** alınmasını talep ediyoruz.

Toplumsal yaşamı, hukuku, kamu düzenini ve ortak değerleri ilgilendiren bu tür olaylar karşısında; kamu yararı adına söz söyleme sorumluluğu bulunduğunu her fırsatta dile getiren kurumların, konu Türk Bayrağına yönelik açık bir saygısızlık olduğunda **sessizliğe bürünmesini** ise anlam veremiyoruz. Toplumsal olaylarda ilkesel tutum aldığını iddia eden kurumların, bu ilkeyi **seçici bir duyarlılıkla** değil, evrensel ve tutarlı bir sorumluluk anlayışıyla ortaya koyması gerektiğine inanıyoruz.

Çevre Mühendisleri Odası olarak bizler; mesleki mücadelemizin yanında, **Cumhuriyetin temel değerlerine**, hukukun üstünlüğüne, laikliğe ve ülkemizin ortak değerlerine yönelik her türlü saldırının karşısında durmaya devam edeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

tmmob
çevre mühendisleri odası

17.DÖNEM HUKUKİ MÜCADELELERİMİZ

i

Muğla 1. İdare Mahkemesi	2024/1208	İDARE	KAPALI	Dava reddedildi, ÇED süreci devam etmektedir	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI////VOYAK TURİZM OTELCİLİK İŞLETMESİ VE İNŞ. SAN. TİC. A.Ş.
Mersin 1. İdare Mahkemesi	2024/1566	İDARE	AÇIK	Davanın reddine karar verildi	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI/AGROMEY GIDA VE YEM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
Mersin 2. İdare Mahkemesi	2024/1572	İDARE	KAPALI	Mersin 1.idare mahkemesi'nin 2024/1566 E. Sayılı dava dosyası ile birleştirildi	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI/AGROMEY GIDA VE YEM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul 19. İdare Mahkemesi	2024/1477	İDARE	AÇIK	Davanın kabulüne karar verildi. DAVALI İSTİNAFA BAŞVURDU. İSTİNAF BAŞVURUSU KABUL EDİLDİ. DOSYA TEMYİZ EDİLDİ	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI*/////BİYOTEKNOLOJİ İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1802	İDARE	KAPALI	dava reddedildi, temyiz edildi, Danıştay onadı	MUĞLA VALİLİĞİ////UNITED BODRUM TURİZM ANONİM ŞİRKETİ////BİRLEŞİK GAYRİMENKUL GELİŞTİRME VE İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1800	İDARE	KAPALI	dava reddedildi, temyiz edildi, Danıştay onadı	MUĞLA VALİLİĞİ////UNITED BODRUM TURİZM ANONİM ŞİRKETİ////BİRLEŞİK GAYRİMENKUL GELİŞTİRME VE İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1804	İDARE	KAPALI	Dilekçe ret kararı verildi. TEMYİZ EDİLDİ. DANIŞTAY ONADI.	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI////BİRLEŞİK GAYRİMENKUL GELİŞTİRME VE İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1803	İDARE	KAPALI	dava reddedildi, temyiz edildi, Danıştay onadı	MUĞLA VALİLİĞİ////UNITED BODRUM TURİZM ANONİM ŞİRKETİ////BİRLEŞİK GAYRİMENKUL GELİŞTİRME VE İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ
Danıştay 13. Daire Başkanlığı	2024/2614	DANIŞTAY İLK DERECE	AÇIK	KARAR BEKLENİYOR.	KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU
Danıştay 8. Daire Başkanlığı	2024/3219	DANIŞTAY İLK DERECE	AÇIK	DAVA KABUL EDİLDİ.	VAHİT ÖZDEMİR
Danıştay 13. Daire Başkanlığı	2024/2451	DANIŞTAY İLK DERECE	AÇIK	KARAR BEKLENİYOR.	KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU
Ankara 35. İş Mahkemesi	2024/201	HUKUK	AÇIK	DAVA DEVAM EDİYOR	GÜL DENİZ DUYAR
Ankara 43. İş Mahkemesi	2024/136	HUKUK	AÇIK	İSTİNAF EDİLDİ, istinaf incelemesinde bekliyor	CANSU CÖMERT AKSOY

 Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

 E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

 Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

Ankara 53. İş Mahkemesi	2024/245	HUKUK	KAPALI	İSTİNAF HARCİ YATIRILMADI FERAGAT EDİLDİ	CEM ŞAHİN
ANKARA 14. İdare Mahkemesi	2024/1377 E.	İDARE	AÇIK	Davanın kabulüne karar verildi, istinaf edildi	MELEK GÜNDOĞDU
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1125 E.	İDARE	AÇIK	DİLEKÇE RET KARARI VERİLDİ	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Muğla 4. İdare Mahkemesi	2024/1382 E.	İDARE	KAPALI	DİLEKÇE RET KARARI VERİLDİ	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Muğla 1. İdare Mahkemesi	2024/915 E.	İDARE	KAPALI	DİLEKÇE RET KARARI VERİLDİ	ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Danıştay 13. Daire Başkanlığı	2025/742 E.	İDARE	AÇIK	DAVA REDDEDİLDİ. TEMYİZ EDİLDİ. DANIŞTAY TEMYİZEN ONADI	KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU
Danıştay 4. Daire Başkanlığı	2025/3825 E.	İDARE	AÇIK	Dilekçe aşamaları devam ediyor	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Danıştay 4. Daire Başkanlığı	2024/3740 E.	İDARE	AÇIK	Dosya Tekemmül etmesi bekleniyor	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI, CUMHURBAŞKANLIĞI
Danıştay 4. Daire Başkanlığı	2025/5461 E.	İDARE	AÇIK	DAVA AÇILDI	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Mersin 1. İdare Mahkemesi	2025/1021 E.	İDARE	AÇIK	DAVA AÇILDI	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
2026/357 Antalya 1. İdare Mahkemesi	2026/357 E.	İDARE	AÇIK	DAVA AÇILDI. DİLEKÇELER AŞAMASINDA (YD ALINDI)	ANTALYA VALİLİĞİ
Antalya 14. Sulh Hukuk Mahkemesi	2025/1410 E.	HUKUK	AÇIK	DAVA DEVAM EDİYOR	BEKİR BEHÇET ÇELİK
Kırşehir İdare Mahkemesi	2026/154 E.	İDARE	AÇIK	DAVAYA MÜDAHALE DİLEKÇESİ GÖNDERİLDİ.	KIRŞEH,RT BELEDİYE BAŞKANLIĞI- ÇEVRE ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

tmmob
çevre mühendisleri odası

**17.DÖNEM
ODA DANIŞMA KURULLARIMIZ**

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

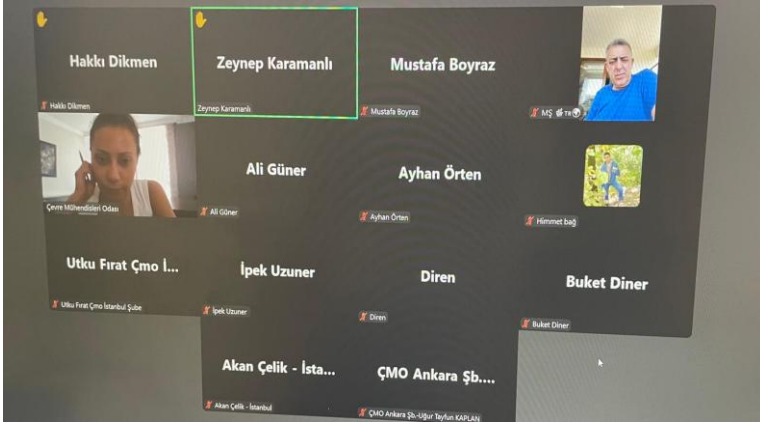
E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

ÇMO olarak 17. Dönem 2. Oda Danışma Kurulunu, birimlerimizin katılımı ile Ankara'da yüz yüze gerçekleştirdik. Birimlerimiz ile Oda süreçlerimizi değerlendirdik.

ÇMO olarak 17. Dönem 3. Oda Danışma Kurulunu, birimlerimizin katılımı ile online olarak gerçekleştirdik. Birimlerimiz ile Oda süreçlerimizi değerlendirdik.

ÇMO olarak 17. Dönem 4. Oda Danışma Kurulunu, birimlerimizin katılımı ile Ankara'da yüz yüze gerçekleştirdik. Birimlerimiz ile Oda süreçlerimizi değerlendirdik.

tmmob
çevre mühendisleri odası

17.DÖNEM TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

Oda Yönetim Kurulu olarak, oda emekçisi arkadaşlarımızın 2026-2027 yılı Toplu İş Sözleşmesini 13.03.2026 tarihinde imzaladık.

Oda Yönetim Kurulu olarak, oda emekçisi arkadaşlarımızın 2024-2026 yılı Toplu İş Sözleşmesini imzaladık.

tmmob
çevre mühendisleri odası

**17.DÖNEM
SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİ ÇALIŞMALARIMIZ**

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

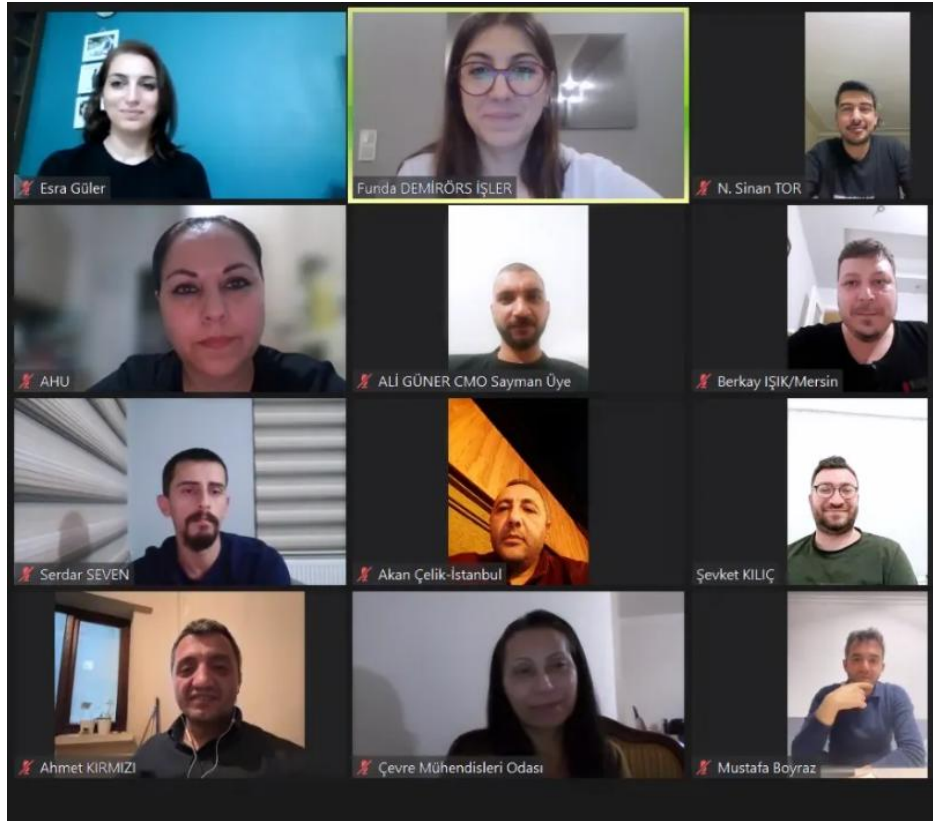
Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

Çevre Mühendisleri Odası bünyesinde faaliyet gösteren Sürekli Eğitim Merkezi (SÜMER), gelişen ve yenilenen meslek alanlarımız ve güncellenen çevre mevzuatı karşısında meslektaşlarımızın yetkinliklerini artırmayı temel hedef edinmiştir. Eğitim programlarımız üyelerimizden gelen talep ile güncellenmiştir.

SÜMER çalışmaları oluşturulan Sümer Danışma ve Yürütme Kurulları ile başlatılmıştır. Birimlerimizde farklı eğitimler düzenlenmiştir. Odamız 17. Dönem Sümer Yürütme ve Danışma Kurulu İlk Toplantısını 01.04.2024 tarihinde Zoom üzerinden yapmış olup Tanışma, Genel İş ve İşleyiş, Hedefler ve Fikir Alışverişi Şeklinde Gerçekleşen İlk Toplantıya Yönetim Kurulumuz da Katılım Sağlamıştır. Toplantımız online olarak gerçekleştirilmiştir.

SÜMER eğitimlerine 17. Dönemde, meslektaşlarımızdan gelen yeni eğitimler eklenmiştir. Bununla birlikte yeni eğitimleri verebilecek yetkinlikte eğitimci havuzuna alınmıştır. Ayrıca Mevzuatsal düzenlemelerden kaynaklı olarak uzun süredir açılmayan eğitimler açılmıştır.

Birimler bazında açılan eğitimler tablo halinde sunulmuştur.

2024-2026 YILLARI ARASI TÜM BİRİMLERİMİZDE DÜZENLENEN EĞİTİMLER AŐAĐIDA SUNULMUŞTUR.

BİRİM ADI	EĞİTİMİN ADI	TARİHİ	ONLİNE / YÜZYÜZE	KATILIM SAYISI
ADANA	Biyosidal rn Uygulayıcı Eğitimi	10-12.04.2025	Yüzyüze	50
ADANA	Bilirkişilik Temel Eğitimi	31.07-03.08.2025	Yüzyüze	16
ADANA	Sera Gazı Ems.Ulusal Mevzuat Kaps.Değerlendirilmesi,hesaplanması ve Rap.	29-30.11.2025	Yüzyüze	11
ADANA	Biyosidal rn Uygulayıcı Eğitimi	27-29.12.2024	Yüzyüze	İleri Tarihe Ertelendi.
ADANA	İso 14046:2014 Su Ayak İzi Bilgilendirme Eğitimi	45341	Online	Yeterli Katılım Sağl.İptal edildi.
ADANA	İso 14064-1:2018 Kurumsal Karbon Ayak İzi Bilgilendirme Eğitimi	20-21.01.2024	Online	Yeterli Katılım Sağl.İptal edildi.
ANKARA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	22-23 MART 2024	YÜZYÜZE	13
ANKARA	ISO 14064-1:2019 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ EĞİTİMİ	13-14-15 EYLÜL 2024	YÜZYÜZE	9
ANKARA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	21-22 EYLÜL 2024	YÜZYÜZE	2
ANKARA	LPG TAŞIMA PERSONELİ EĞİTİMİ	21-22 EYLÜL 2024	YÜZYÜZE	6
ANKARA	ISO 14046 SU AYAK İZİ EĞİTİMİ	12-13 EKİM 2024	YÜZYÜZE	6
ANKARA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	2-3 KASIM 2024	YÜZYÜZE	14
ANKARA	ISO 14064-1:2019 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ EĞİTİMİ	13-14-15 ARALIK 2024	YÜZYÜZE	8
ANKARA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	8-9 ŞUBAT 2025	YÜZYÜZE	9
ANKARA	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA EĞİTİMİ	5-6 NİSAN 2025	YÜZYÜZE	12
ANKARA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	17-18-19-20 TEMMUZ 2025	YÜZYÜZE	12
ANKARA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	4-5-6-7 EYLÜL 2025	YÜZYÜZE	15
ANKARA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	13-14 ARALIK 2025	YÜZYÜZE	25
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	13-15.03.2026	YÜZYÜZE	19
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	19-20.01.2026	YÜZYÜZE	10
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	31.10.2025-02.11.2025	YÜZYÜZE	26

ANTALYA	ISO 14064-1:2018 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ BİLGİLENDİRME EĞİTİMİ	25-26.10.2025	YÜZYÜZE	10
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	04-05.10.2025	YÜZYÜZE	19
ANTALYA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	20-23.10.2025	YÜZYÜZE	16
ANTALYA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	12-15.08.2025	YÜZYÜZE	24
ANTALYA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	01-04-.08.2025	YÜZYÜZE	22
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	26-27.07.2025	YÜZYÜZE	20
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	20-22.06.2025	YÜZYÜZE	40
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	31.05.2025-01.06.2025	YÜZYÜZE	29
ANTALYA	Bağlantı Kalite Kontrolü Ruhsatı ve Teknik Değerlendirme Eğitimi	45761	YÜZYÜZE	141
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	19-20.04.2025	YÜZYÜZE	18
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	14-06.03.2025	YÜZYÜZE	14
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	01-02.03.2025	YÜZYÜZE	17
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	14-15.02.2025	YÜZYÜZE	15
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	27-28.12.2024	YÜZYÜZE	22
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	29.11.2024-01.12.2024	YÜZYÜZE	25
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	18-19.10.2024	YÜZYÜZE	13
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	25-26.07.2024	YÜZYÜZE	19
ANTALYA	SIFIR ATIK UYGULAMARI EĞİTİMİ	45444	ONLINE	11
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	12-14.06.2024	YÜZYÜZE	11
ANTALYA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	30-31.05.2024	YÜZYÜZE	7
ANTALYA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	04-06.04.2024	YÜZYÜZE	190
BURSA	ATIKSU ARITMA TESİSİ İŞLETME PERSONELİ BİLGİLENDİRME EĞİTİMİ	11-12.06.2024	ONLINE	14
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	7-9.08.2024	YÜZYÜZE	16
BURSA	ISO 14064-1:2019 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ EĞİTİMİ	13-15.09.2024	YÜZYÜZE	11
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	6-8.11.2024	YÜZYÜZE	13
BURSA	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ EĞİTİMİ	20-21.11.2024	YÜZYÜZE	7
BURSA	ISO 14064-1:2019 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ EĞİTİMİ	27-29.12.2024	YÜZYÜZE	11

BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	5-7.02.2025	YÜZYÜZE	10
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	7-9.05.2025	YÜZYÜZE	12
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI GÜNCELLEME EĞİTİMİ	45783	YÜZYÜZE	18
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	6-8.08.2025	YÜZYÜZE	18
BURSA	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	19-22.08.2025	YÜZYÜZE	10
BURSA	BİYOSİDAL ÜRÜN UYGULAYICI EĞİTİMİ	5-7.11.2025	YÜZYÜZE	16
GAZİANTEP	BİLİRKİŞİLİK TEMEL EĞİTİMİ	14-17 AĞUSTOS 2025	YÜZYÜZE	21
İZMİR	Biyosidal Ürün Uygulayıcı Eğitimi	27-28-29.03.2024	YÜZYÜZE	21
İZMİR	Biyosidal Ürün Uygulayıcı Eğitimi	13-14-15.05.2024	YÜZYÜZE	24
İZMİR	Atıksu Arıtma Tesisi İşletme Personeli Bilgilendirme Eğitimi	25-26.03.2024	ONLINE	29
İZMİR	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme Eğitimi	22-23.08.2024	YÜZYÜZE	12
İZMİR	Biyosidal Ürün Uygulayıcı Eğitimi	16-17-18.10.2024	YÜZYÜZE	14
İZMİR	Atıksu Arıtma Tesisi İşletme Personeli Bilgilendirme Eğitimi	25-26.11.2024	ONLINE	16
İZMİR	ISO 14064-1:2019 Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimi	16-17-20.01.2025	YÜZYÜZE	21
İZMİR	ISO 14064-1:2019 Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimi	12-13-14.03.2025	YÜZYÜZE	17
İZMİR	Atıksu Arıtma Tesisi İşletme Personeli Bilgilendirme Eğitimi	24-25.04.2025	ONLINE	17
İZMİR	Bilirkişilik Temel Eğitimi	9-12.09.2025	YÜZYÜZE	16
İZMİR	Bilirkişilik Yenileme Eğitimi	45946	YÜZYÜZE	16
İZMİR	Bilirkişilik Yenileme Eğitimi	45961	YÜZYÜZE	13
İZMİR	Biyosidal Ürün Uygulayıcı Eğitimi	3-4-5.11.2025	YÜZYÜZE	20
İZMİR	Biyosidal Ürün Uygulayıcı Eğitimi	19-20-21.11.2025	YÜZYÜZE	25
İZMİR	ISO 14064-1:2019 Kurumsal Karbon Ayak İzi Eğitimi	14-15-16.01.2026	YÜZYÜZE	12
İZMİR	Mesleğe İlk Adım Eğitim Semineri (Ücretsiz Eğitim)	26-27-28.08.2024	ONLINE	25
İZMİR	Entegre Yönetim Sistemleri Bilgilendirme Eğitimi (ISO 9001:2015 KYS - ISO 14001:2015 ÇYS - ISO 45001:2018 ISGYS) (Ücretsiz Eğitim)	30-31.10.2024-01.11.2024	ONLINE	20
İZMİR	Mesleğe İlk Adım Eğitim Semineri (Ücretsiz Eğitim)	13-14-15.08.2025	ONLINE	33

İZMİR	SERA GAZI EMİSYONLARININ ULUSAL MEVZUAT KAPSAMINDA HESAPLANMASI, RAPORLANMASI VE DOĞRULANMASI EĞİTİMİ	03-04 MAYIS 2025	ONLİNE	9 Kişi
İZMİR	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI YETKİLİ PERSONEL EĞİTİMİ (POMPACI)	02-03 AĞUSTOS 2025	YÜZYÜZE	16 Kişi
İZMİR	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI YETKİLİ PERSONEL EĞİTİMİ (POMPACI)	09-10 AĞUSTOS 2025	YÜZYÜZE	11 Kişi
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	15.03.2024-16.03.2024		20
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	26.04.2024-27.04.2024		8
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	24.05.2024-25.05.2024		9
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	16.11.2024-17.11.2024	YÜZYÜZE	20
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	04.01.2025-05.01.2025	YÜZYÜZE	12
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	08.02.2025-09.02.2025	YÜZYÜZE	15
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	22.03.2025-23.03.2025	YÜZYÜZE	23
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	14.06.2025-15.06.2025	YÜZYÜZE	9
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	14.08.2025-15.08.2025	YÜZYÜZE	25
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	23.10.2025-24.10.2025	YÜZYÜZE	11
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	27.12.2025-28.12.2025	YÜZYÜZE	6
MERSİN	LPG OTOGAZ İSTASYONLARI TAŞIT DOLUM PERSONELİ	14.02.2026-15.02.2026	YÜZYÜZE	23
SAMSUN	14046:2014 Su Ayak İzi Bilgilendirme Eğitimi (Çevrimiçi)	45332	Online	12
SAMSUN	LPG Otogaz İstasyonları Taşit Dolum Personeli (Pompacı) Eğitimi	20-21 Mart 2024	Yüzyüze	15
SAMSUN	LPG Otogaz İstasyonları Taşit Dolum Personeli (Pompacı) Eğitimi	3-4 Haziran 2024	Yüzyüze	12
SAMSUN	LPG Otogaz İstasyonları Taşit Dolum Personeli (Pompacı) Eğitimi	6-7 Temmuz 2024	Yüzyüze	19
SAMSUN	LPG Otogaz İstasyonları Taşit Dolum Personeli (Pompacı) Eğitimi	8-9 Kasım 2024	Yüzyüze	11
SAMSUN	LPG Otogaz İstasyonları Taşit Dolum Personeli (Pompacı) Eğitimi	4-5 Aralık 2025	Yüzyüze	18
İSTANBUL	LPG Taşit Dolum Personeli Eğitimi	23.03.2024	YÜZYÜZE	25
İSTANBUL	LPG Taşit Dolum Personeli Eğitimi	29.03.2024	YÜZYÜZE	25
İSTANBUL	LPG Taşit Dolum Personeli Eğitimi	12.10.2024	YÜZYÜZE	50

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	19.10.2024	YÜZYÜZE	52
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	26.10.2024	YÜZYÜZE	60
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	28.12.2024	YÜZYÜZE	14
İSTANBUL	Atıksu Arıtma Tesisi İşletme Personeli Bilgilendirme Eğitimi	25.02.2025	ONLINE	23
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	15.03.2025	YÜZYÜZE	21
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	12.04.2025	YÜZYÜZE	13
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	24.05.2025	YÜZYÜZE	21
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	14.06.2025	YÜZYÜZE	55
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	28.06.2025	YÜZYÜZE	55
İSTANBUL	Bilirkişilik Temel Eğitimi	24.07.2025	YÜZYÜZE	20
İSTANBUL	Bilirkişilik Yenileme Eğitimi	02.08.2025	YÜZYÜZE	15
İSTANBUL	Bilirkişilik Temel Eğitimi	07.08.2025	YÜZYÜZE	16
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	18.10.2025	YÜZYÜZE	55
İSTANBUL	Bilirkişilik Temel Eğitimi	11.11.2025	YÜZYÜZE	13
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	13.12.2025	YÜZYÜZE	13
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	25.12.2025	YÜZYÜZE	45
İSTANBUL	LPG Taşıt Dolum Personeli Eğitimi	27.12.2025	YÜZYÜZE	45

tmmob
evre muhendisleri odası

17.DÖNEM MALİ DURUM

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

➤ 2024 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR KALEMLERİ

2024 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR

600	YURTIÇİ SATIŞLAR	₺3.663.653,65
600 01	MERKEZ	₺2.495.191,65
600 01 01	MERKEZ ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺1.029.488,02
600 01 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺29.580,00
600 01 01 02	ÜYE KİMLİK GELİRLERİ	₺3.985,00
600 01 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺531.374,32
600 01 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺423.548,70
600 01 01 08	GECİKME CEZALARI	₺31.400,00
600 01 01 09	GELECEK YIL ÖDENTİ GELİRLERİ	₺9.600,00
600 01 02	MERKEZ BELGE VE HİZMET KARŞILIĞI GELİRLERİ	₺723.918,91
600 01 02 02	EĞİTİM VE KURS GELİRLERİ	₺17.500,00
600 01 02 03	ODA KAYIT BELGESİ	₺58.867,26
600 01 02 04	DİĞER BELGE GELİRLERİ	₺400,00
600 01 02 05	BİLİRKİŞİLİK GELİRLERİ	₺250,00
600 01 02 07	BÜRO TESCİL BELGESİ	₺392.380,00
600 01 02 08	LPG SOR.MÜD.BELGE DÜZ.ÜCR.	₺153.625,00
600 01 02 09	LPG EĞİTİM BELGE YENİLEME	₺3.500,00
600 01 02 12	SMM BELGE GELİRLERİ	₺4.600,00
600 01 02 13	LPG SOR.MÜD.BELG.YENİLEME ÜCRETİ	₺89.400,00
600 01 02 99	DİĞER HİZMET KARŞILIĞI GELİR	₺3.396,65
600 01 03	MERKEZ YAYIN VE BAĞIŞ GELİRLERİ	₺715.000,00
600 01 03 04	SPONSORLUK BAĞIŞ GELİRLERİ	₺715.000,00
600 01 04	MERKEZ DİĞER GELİRLER	₺26.784,72
600 01 04 98	PERSONEL SAĞLIK RAPORU GELİRLERİ	₺14.824,93
600 01 04 99	DİĞER GELİRLER	₺11.959,79
600 02	TEMSİLCİLİKLER	₺1.168.462,00
600 02 09	AYDIN TEMSİLCİLİĞİ	₺105.480,00
600 02 09 01	AYDIN ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺104.980,00
600 02 09 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺780,00
600 02 09 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺76.500,00
600 02 09 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺27.700,00
600 02 09 02	AYDIN BELGE VE HİZMET KARŞ.GELİRLERİ	₺500,00
600 02 09 02 09	LPG EĞİTİM BELGE YENİLEME	₺500,00

tmmob
çevre mühendisleri odası

600 02 20	DENİZLİ TEMSİLCİLİĞİ	₺80.736,00
600 02 20 01	DENİZLİ ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺80.736,00
600 02 20 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺80.736,00
600 02 41	DÜZCE TEMSİLCİLİĞİ	₺2.900,00
600 02 41 01	DÜZCE ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺2.900,00
600 02 41 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺2.900,00
600 02 42	KONYA TEMSİLCİLİĞİ	₺190.870,00
600 02 42 01	KONYA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺190.870,00
600 02 42 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺1.770,00
600 02 42 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺185.100,00
600 02 42 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺4.000,00
600 02 48	MUĞLA TEMSİLCİLİĞİ	₺145.300,00
600 02 48 01	MUĞLA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺145.300,00
600 02 48 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺145.300,00
600 02 59	TRAKYA TEMSİLCİLİĞİ	₺370.376,00
600 02 59 01	TRAKYA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺370.376,00
600 02 59 01 02	ÜYE KİMLİK GELİRLERİ	₺290,00
600 02 59 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺352.086,00
600 02 59 01 04	GEÇMİŞ YIL ÖDENTİ GELİRLERİ	₺18.000,00
600 02 61	TRABZON TEMSİLCİLİĞİ	₺196.600,00
600 02 61 01	TRABZON ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺196.600,00
600 02 61 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺193.000,00
600 02 61 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺3.600,00
600 02 63	ŞANLIURFA TEMSİLCİLİĞİ	₺16.100,00
600 02 63 01	ŞANLIURFA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺16.100,00
600 02 63 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺16.100,00
600 02 67	ZONGULDAK TEMSİLCİLİĞİ	₺60.100,00
600 02 67 01	ZONGULDAK ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺60.100,00
600 02 67 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺60.100,00
602	DiĞER GELİRLER	₺320.000,00

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

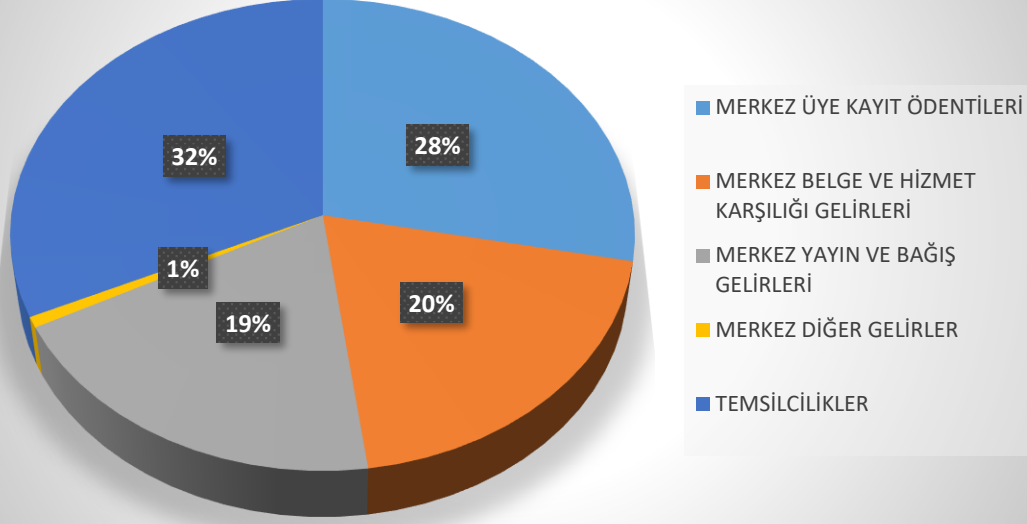

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

2024 YILI GELİR DAĞILIMI

➤ **2024 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER KALEMLERİ**

2024 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER		
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	₺9.055.811,86
770 01	YÖNETİM GİDERLERİ	₺500.559,72
770 01 02	Yönetim Kurulu Oturum Giderleri	₺4.356,00
770 01 03	Yönetim Kurulu Yolluk Giderleri	₺67.671,68
770 01 04	Yönetim Kurulu Temsil Ve Ağrlama Giderleri	₺44.897,71
770 01 05	Yönetim Kurulu Toplantı Giderleri	₺31.471,84
770 01 07	Denetleme Kurulu Toplantı Ve Yolluk Giderleri	₺35.040,91
770 01 08	TMMOB YÖNETİM KURULU GİDERLERİ	₺8.491,58
770 01 09	TMMOB Birlik Hisse Giderleri	₺308.630,00
770 02	PERSONEL GİDERLERİ	₺5.461.043,35
770 02 01	Personel Ücret Ve Giderleri	₺4.686.015,73
770 02 02	SGK Primi İşveren Hissesi	₺775.027,62
770 03	DIŞARIDAN SAĞ.FAYDA HİZM.GİD.	₺971.194,15
770 03 01	Elektrik Giderleri	₺17.926,30
770 03 02	Su Giderleri	₺4.252,42
770 03 03	Isınma Giderleri	₺25.986,00
770 03 04	Müşavirlik Ve Danışmanlık Giderleri	₺147.570,73
770 03 05	Kargo Ve Posta Giderleri	₺57.267,23
770 03 06	Gsm, Sabit Hat Ve internet Hizmet Giderleri	₺17.847,68
770 03 07	Bilişim Hizmeti Giderleri	₺700.338,00
770 03 08	İşçilik Gideri	₺5,79
770 04	ÇEŞİTLİ GİDERLER	₺721.787,17
770 04 01	Şehirci Seyahat Ve Ulaşım Giderleri	₺505,00
770 04 02	Bakım Ve Onarım Giderleri	₺5.711,42
770 04 04	Bilgisayar Sarf Malzeme Giderleri	₺11.313,24
770 04 05	Kırtasiye Giderleri	₺17.631,36
770 04 07	Dava, Mahkeme Ve Noter Giderleri	₺461.683,34
770 04 09	Mutfak Giderleri	₺14.738,17
770 04 11	Gecikme Ve Para Cezaları	₺213,38
770 04 12	Diğer Çeşitli Giderler	₺3.949,50
770 04 13	Kira Giderleri	₺120.937,50
770 04 14	Yapılandırma Katsayı Taksit Farkı Gideri	₺29.284,90
770 04 15	Apartman Aidatı	₺22.000,00
770 04 16	Temizlik Giderleri	₺24.315,03
770 04 17	Bilgisayar Destek Giderleri	₺8.400,00
770 04 19	Eft Havale Gideri	₺1.104,33

770 05	AMACA YÖNELİK GİDERLER	₺1.286.276,31
770 05 01	Genel Kurul Giderleri	₺1.154.190,10
770 05 03	Örgüt İçi Toplantı Giderleri	₺51.528,16
770 05 06	Mesleki Tanıtım Giderleri	₺12.575,95
770 05 07	Eğitim Ve Kurs Giderleri	₺18.349,50
770 05 09	Nvi Kimlik Paylaşımı	₺3.268,60
770 05 11	Toplu Mail Gideri	₺46.364,00
770 07	VERGİ RESİM VE HARÇLAR	₺3.999,48
770 07 01	Vergi Resim Ve Harçlar	₺3.999,48
770 08	ŞUBE VE TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	₺110.951,68
770 08 02	Temsilcilik Giderleri	₺110.951,68
770 08 02 09	AYDIN TEMSİLCİLİK	₺15.551,15
770 08 02 09 32	Genel Kurul Giderleri	₺15.551,15
770 08 02 42	KONYA TEMSİLCİLİK	₺39.798,50
770 08 02 42 32	Genel Kurul Giderleri	₺26.838,25
770 08 02 42 34	Örgüt İçi Toplantı Giderleri	₺8.711,00
770 08 02 42 37	Mesleki Tanıtım Giderleri	₺4.249,25
770 08 02 59	TRAKYA TEMSİLCİLİK	₺33.414,74
770 08 02 59 12	Elektrik Giderleri	₺39,00
770 08 02 59 20	Apartman Aidat Giderleri	₺4.790,00
770 08 02 59 28	Sigorta Giderleri	₺1.500,00
770 08 02 59 29	Gecikme Ve Para Cezaları	₺1.682,74
770 08 02 59 31	Kira Giderleri	₺14.592,00
770 08 02 59 44	Aidat Gideri	₺10.811,00
770 08 02 61	TRABZON TEMSİLCİLİK	₺102,29
770 08 02 61 16	Kargo Ve Posta Giderleri	₺102,29
770 08 02 63	ŞANLIURFA TEMSİLCİLİK	₺12.667,00
770 08 02 63 32	Genel Kurul Giderleri	₺12.667,00

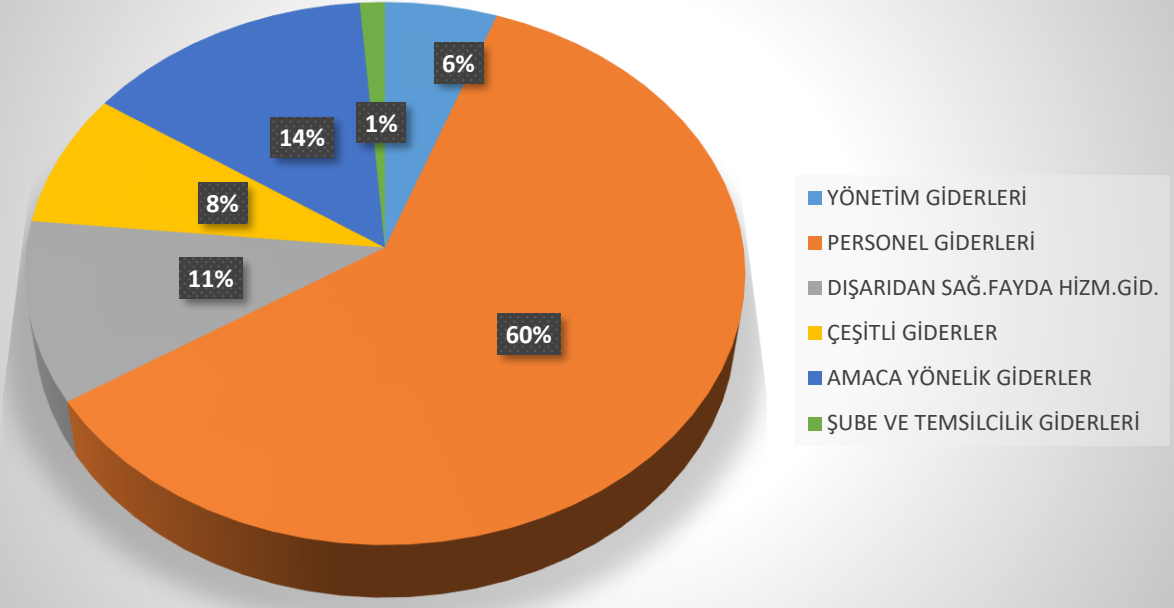

tmmob
çevre mühendisleri odası

770 08 02 67 ZONGULDAK TEMSİLCİLİK ₺9.418,00

770 08 02 67 Genel Kurul Giderleri ₺9.418,00
32

2024 YILI GİDER DAĞILIMI

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

➤ **2025 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR KALEMLERİ**

2025 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR		
600	YURTIÇİ SATIŞLAR	₺3.465.382,54
600 01	MERKEZ	₺2.313.332,43
600 01 01	MERKEZ ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺1.255.930,23
600 01 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺63.440,00
600 01 01 02	ÜYE KİMLİK GELİRLERİ	₺11.070,00
600 01 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺760.648,24
600 01 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺396.491,99
600 01 01 08	GECİKME CEZALARI	₺19.360,00
600 01 01 09	GELECEK YIL ÖDENTİ GELİRLERİ	₺4.920,00
600 01 02	MERKEZ BELGE VE HİZMET KARŞILIĞI GELİRLERİ	₺1.035.932,26
600 01 02 02	EĞİTİM VE KURS GELİRLERİ	₺165.950,00
600 01 02 03	ODA KAYIT BELGESİ	₺63.170,00
600 01 02 05	BİLİRKİŞİLİK GELİRLERİ	₺32.500,00
600 01 02 07	BÜRO TESCİL BELGESİ	₺318.170,00
600 01 02 08	LPG SOR.MÜD.BELGE DÜZ.ÜCR.	₺281.265,00
600 01 02 09	LPG EĞİTİM BELGE YENİLEME	₺11.040,00
600 01 02 12	SMM BELGE GELİRLERİ	₺10.525,00
600 01 02 13	LPG SOR.MÜD.BELG.YENİLEME ÜCRETİ	₺153.312,26
600 01 04	MERKEZ DİĞER GELİRLER	₺21.469,94
600 01 04 98	PERSONEL SAĞLIK RAPORU GELİRLERİ	₺12.823,77
600 01 04 99	DİĞER GELİRLER	₺8.646,17
600 02	TEMSİLCİLİKLER	₺1.152.050,11
600 02 09	AYDIN TEMSİLCİLİĞİ	₺88.673,11
600 02 09 01	AYDIN ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺83.860,00
600 02 09 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺1.140,00
600 02 09 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺71.200,00
600 02 09 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺11.520,00
600 02 09 02	AYDIN BELGE VE HİZMET KARŞ.GELİRLERİ	₺4.680,00
600 02 09 02 07	BÜRO TESCİL BELGESİ GELİRLERİ	₺4.680,00
600 02 09 04	AYDIN DİĞER GELİRLERİ	₺133,11
600 02 09 04 02	DİĞER GELİRLER	₺133,11
600 02 20	DENİZLİ TEMSİLCİLİĞİ	₺101.850,00

tmmob
çevre mühendisleri odası

600 02 20 01	DENİZLİ ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺96.480,00
600 02 20 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺88.800,00
600 02 20 01 04	GEÇMİŞ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺7.680,00
600 02 20 02	DENİZLİ BELGE VE HİZMET KARŞ.GELİRLERİ	₺5.370,00
600 02 20 02 03	ODA KAYIT BELGESİ	₺690,00
600 02 20 02 07	BÜRO TESCİL BELGESİ	₺4.680,00
600 02 42	KONYA TEMSİLCİLİĞİ	₺305.390,00
600 02 42 01	KONYA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺192.890,00
600 02 42 01 01	ÜYE KAYIT GELİRLERİ	₺570,00
600 02 42 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺192.320,00
600 02 42 02	KONYA BELGE VE HİZMET KARŞ.GELİRLERİ	₺112.500,00
600 02 42 02 02	EĞİTİM VE KURS GELİRLERİ	₺112.500,00
600 02 48	MUĞLA TEMSİLCİLİĞİ	₺118.258,00
600 02 48 01	MUĞLA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺118.258,00
600 02 48 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺118.258,00
600 02 59	TRAKYA TEMSİLCİLİĞİ	₺280.459,00
600 02 59 01	TRAKYA ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺279.769,00
600 02 59 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺279.769,00
600 02 59 02	TRAKYA BELGE VE HİZMET KARŞILIĞI GELİRLERİ	₺690,00
600 02 59 02 03	ODA KAYIT BELGESİ	₺690,00
600 02 61	TRABZON TEMSİLCİLİĞİ	₺195.820,00
600 02 61 01	TRABZON ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺195.820,00
600 02 61 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺195.820,00
600 02 67	ZONGULDAK TEMSİLCİLİĞİ	₺61.600,00
600 02 67 01	ZONGULDAK ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺61.600,00
600 02 67 01 03	CARİ YIL ÜYE ÖDENTİ GELİRLERİ	₺61.600,00
602	DiĞER GELİRLER	₺2.378.990,88
602.02	İcra Gelirleri	₺2.378.990,88

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

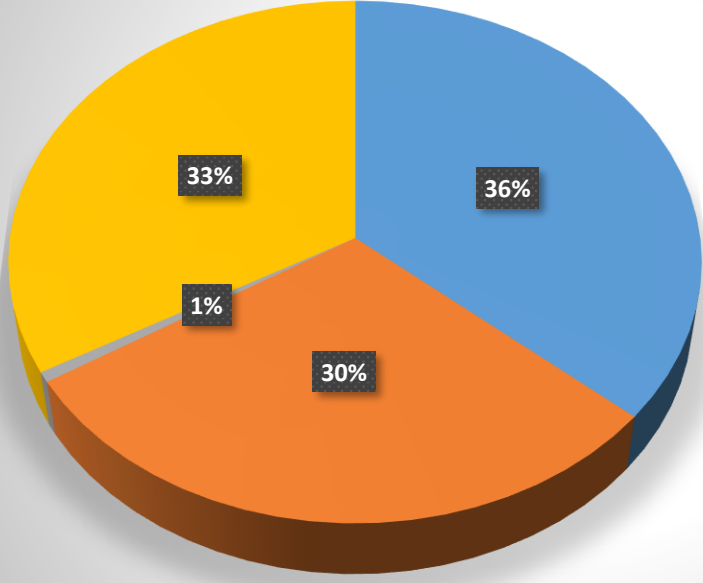

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

tmmob
çevre mühendisleri odası

2025 YILI GELİR DAĞILIMI

- MERKEZ ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ
- MERKEZ BELGE VE HİZMET KARŞILIĞI GELİRLERİ
- MERKEZ DİĞER GELİRLER
- TEMSİLCİLİKLER

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

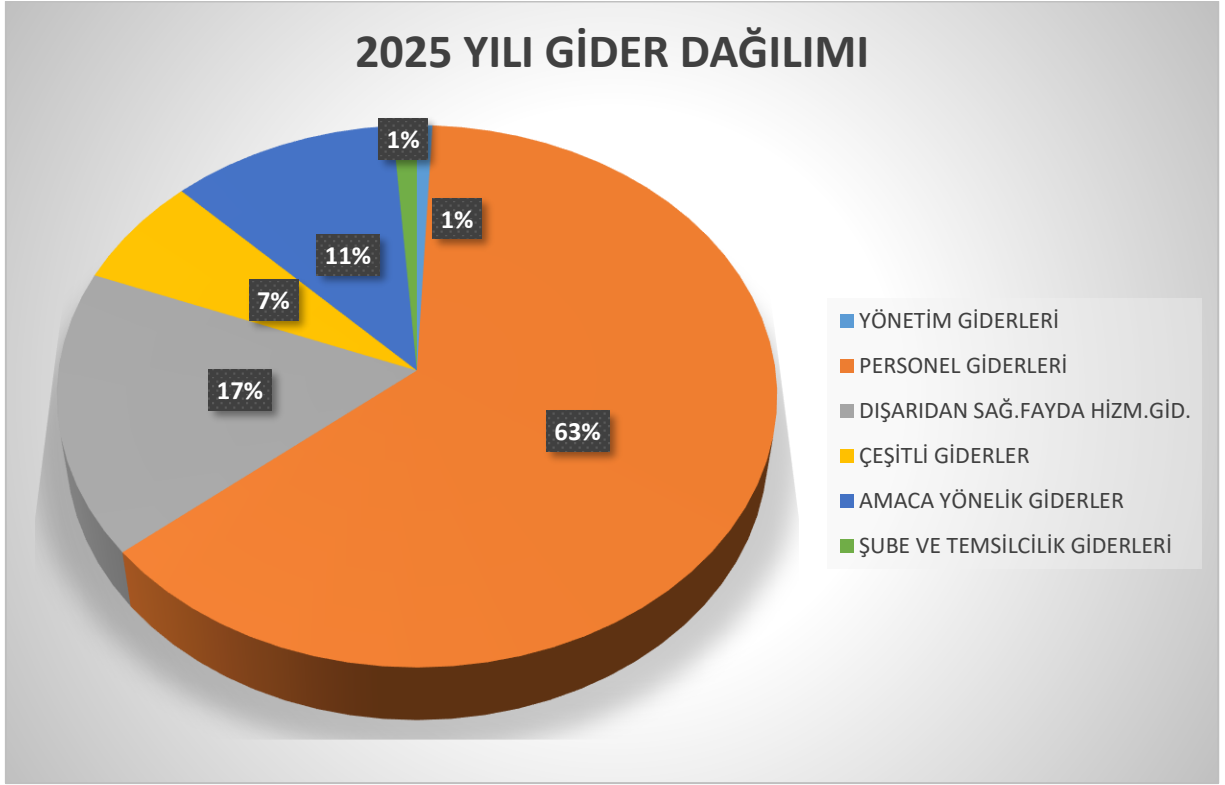

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

➤ **2025 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER KALEMLERİ**

2025 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER		
770	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	₺8.288.329,30
770 01	YÖNETİM GİDERLERİ	₺63.102,11
770 01 03	Yönetim Kurulu Yolluk Giderleri	₺14.866,70
770 01 04	Yönetim Kurulu Temsil Ve Ağrlama Giderleri	₺26.982,64
770 01 05	Yönetim Kurulu Toplantı Giderleri	₺2.285,00
770 01 07	Denetleme Kurulu Toplantı Ve Yolluk Giderleri	₺18.967,77
770 02	PERSONEL GİDERLERİ	₺5.244.355,95
770 02 01	Personel Ücret Ve Giderleri	₺4.373.270,48
770 02 02	SGK Primi İşveren Hissesi	₺871.085,47
770 03	DIŞARIDAN SAĞ.FAYDA HİZM.GİD.	₺1.404.093,48
770 03 01	Elektrik Giderleri	₺22.250,00
770 03 02	Su Giderleri	₺6.942,98
770 03 03	Isınma Giderleri	₺34.835,00
770 03 04	Müşavirlik Ve Danışmanlık Giderleri	₺242.819,24
770 03 05	Kargo Ve Posta Giderleri	₺68.244,49
770 03 06	Gsm, Sabit Hat Ve internet Hizmet Giderleri	₺23.382,70
770 03 07	Bilişim Hizmeti Giderleri	₺1.005.619,07
770 04	ÇEŞİTLİ GİDERLER	₺551.899,98
770 04 01	Şehiriçi Seyahat Ve Ulaşım Giderleri	₺1.290,00
770 04 02	Bakım Ve Onarım Giderleri	₺2.300,00
770 04 03	Yolluk Harcırah Giderleri	₺670,00
770 04 04	Bilgisayar Sarf Malzeme Giderleri	₺23.855,70
770 04 05	Kırtasiye Giderleri	₺17.937,13
770 04 07	Dava, Mahkeme Ve Noter Giderleri	₺230.085,89
770 04 09	Mutfak Giderleri	₺6.483,23
770 04 11	Gecikme Ve Para Cezaları	₺149,11
770 04 12	Diğer Çeşitli Giderler	₺14.258,26
770 04 13	Kira Giderleri	₺201.562,50
770 04 15	Apartman Aidatı	₺30.350,00
770 04 16	Temizlik Giderleri	₺5.633,16
770 04 18	Gider Sayılan Demirbaşlar	₺17.325,00
770 05	AMACA YÖNELİK GİDERLER	₺926.242,10
770 05 01	Genel Kurul Giderleri	₺6.339,15
770 05 03	Örgüt İçi Toplantı Giderleri	₺18.406,56
770 05 06	Mesleki Tanıtım Giderleri	₺36.800,00
770 05 07	Eğitim Ve Kurs Giderleri	₺73.660,21
770 05 08	Bilirkişi Giderleri	₺125.950,00
770 05 12	Tmmob Birlik Hisse Giderleri	₺613.440,00

770 05 13	İcra Giderleri	₺51.646,18
770 08	ŞUBE VE TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	₺98.635,68
770 08 02	Temsilcilik Giderleri	₺98.635,68
770 08 02 42	KONYA TEMSİLCİLİK	₺5.360,00
770 08 02 42 34	Örgüt İçi Toplantı Giderleri	₺5.360,00
770 08 02 48	MUĞLA TEMSİLCİLİK	₺24.000,00
770 08 02 48 38	Eğitim Ve Kurs Giderleri	₺24.000,00
770 08 02 59	TRAKYA TEMSİLCİLİK	₺69.275,68
770 08 02 59 20	Apartman Aidat Giderleri	₺10.670,00
770 08 02 59 31	Kira Giderleri	₺58.605,68

tmmob
çevre mühendisleri odası

**18.DÖNEM
PLANLANAN BÜTÇE**

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

2026-2027 YILLARI PLANLANAN BÜTÇE

➤ TAHMİNİ GELİR TABLOSU

GELİRLER HESABI	2025 YILI GERÇEKLEŞEN GELİR	2026 YILI TAHMİNİ GELİR	2027 YILI TAHMİNİ GELİR
ÜYE KAYIT ÖDENTİLERİ	₺1.430.613,91	₺2.002.859,47	₺2.503.574,34
HİZMET KARŞILIĞI GELİRLER	₺1.255.930,23	₺1.758.302,32	₺2.197.877,90
YAYIN GELİRLERİ	₺0,00	₺0,00	₺0,00
DiĞER GELİRLER	₺21.469,94	₺30.057,92	₺37.572,40
ŞUBE TAHSİLATLARI	₺21.293.510,98	₺29.810.915,37	₺37.263.644,22
ADANA ŞUBE TAHSİLATLARI	₺732.788,54	₺1.025.903,96	₺1.282.379,95
ANKARA ŞUBE TAHSİLATLARI	₺3.265.681,84	₺4.571.954,58	₺5.714.943,22
ANTALYA ŞUBE TAHSİLATLARI	₺6.769.106,30	₺9.476.748,82	₺11.845.936,03
BURSA ŞUBE TAHSİLATLARI	₺1.114.366,36	₺1.560.112,90	₺1.950.141,13
DIYARBAKIR ŞUBE TAHSİLATLARI	₺371.320,00	₺519.848,00	₺649.810,00
GAZİANTEP ŞUBE TAHSİLATLARI	₺360.712,51	₺504.997,51	₺631.246,89
KOCAELİ ŞUBE TAHSİLATLARI	₺3.883.711,49	₺5.437.196,09	₺6.796.495,11
İSTANBUL ŞUBE TAHSİLATLARI	₺2.583.967,53	₺3.617.554,54	₺4.521.943,18
İZMİR ŞUBE TAHSİLATLARI	₺881.440,00	₺1.234.016,00	₺1.542.520,00
MERSİN ŞUBE TAHSİLATLARI	₺765.420,00	₺1.071.588,00	₺1.339.485,00
SAMSUN ŞUBE TAHSİLATLARI	₺564.996,41	₺790.994,97	₺988.743,72
TEMSİLCİLİK TAHSİLATLARI	₺1.152.050,11	₺1.612.870,15	₺2.016.087,69
İCRA GELİRLERİ	₺264.000,00	₺8.000.000,00	₺10.000.000,00
GENEL TOPLAM	₺25.153.575,17	₺43.215.005,24	₺54.018.756,55

➤ TAHMİNİ GELİR TABLOSU

GİDERLER	2025 YILI GERÇEKLEŞEN GİDER	2026 YILI TAHMİNİ GİDER	2027 YILI TAHMİNİ GİDER
YÖNETİM GİDERLERİ	₺63.102,11	₺155.000,00	₺201.500,00

tmmob
çevre mühendisleri odası

Yönetici Ücret Ve Giderleri	₺0,00	₺0,00	₺0,00
Yönetim Kurulu Oturum Giderleri	₺0,00	₺20.000,00	₺26.000,00
Yönetim Kurulu Yolluk Giderleri	₺14.866,70	₺35.000,00	₺45.500,00
Yönetim Kurulu Temsil Ve Ağrlama Giderleri	₺26.982,64	₺40.000,00	₺52.000,00
Yönetim Kurulu Toplantı Giderleri	₺2.285,00	₺5.000,00	₺6.500,00
Onur Kurulu Toplantı Ve Yolluk Giderleri	₺0,00	₺10.000,00	₺13.000,00
Denetleme Kurulu Toplantı Ve Yolluk Giderleri	₺18.967,77	₺25.000,00	₺32.500,00
Tmmob Yönetim Kurulu Giderleri	₺0,00	₺20.000,00	₺26.000,00
PERSONEL GİDERLERİ	₺5.751.683,12	₺7.327.479,78	₺9.525.723,71
Personel Ücret Ve Giderleri	₺4.373.270,48	₺5.466.588,10	₺7.106.564,53
SGK Primi İşveren Hissesi	₺871.085,47	₺1.176.000,00	₺1.528.800,00
Kıdem Ve İhbar Tazminatları	₺507.327,17	₺684.891,68	₺890.359,18
DIŞARIDAN SAĞ.FAYDA HİZM.GİD.	₺1.404.093,48	₺738.004,42	₺959.405,74
Elektrik Giderleri	₺22.250,00	₺30.037,50	₺39.048,75
Su Giderleri	₺6.942,98	₺9.373,02	₺12.184,93
Isınma Giderleri	₺34.835,00	₺47.027,25	₺61.135,43
Müşavirlik Ve Danışmanlık Giderleri	₺242.819,24	₺300.000,00	₺390.000,00
Kargo ve Posta Giderleri	₺68.244,49	₺20.000,00	₺26.000,00
Gsm, Sabit Hat ve İnternet Hizmet Giderleri	₺23.382,70	₺31.566,65	₺41.036,64
Bileşim Hizmeti Giderleri	₺1.005.619,07	₺300.000,00	₺390.000,00
ÇEŞİTLİ GİDERLER	₺551.899,98	₺740.648,55	₺962.843,11
Şehir İçi Seyahat Ve Ulaşım Giderleri	₺1.290,00	₺1.741,50	₺2.263,95
Bakım Ve Onarım Giderleri	₺2.300,00	₺3.105,00	₺4.036,50
Yolluk Harcırah Giderleri	₺670,00	₺904,50	₺1.175,85
Bilgisayar Sarf Malzeme Giderleri	₺23.855,70	₺32.205,20	₺41.866,75
Kırtasiye Giderleri	₺17.937,13	₺20.000,00	₺26.000,00
Apartman Aidatı	₺30.350,00	₺40.972,50	₺53.264,25
Dava, Mahkeme Ve Noter Giderleri	₺230.085,89	₺310.615,95	₺403.800,74
Gider Kaydedilen Demirbaşlar	₺17.325,00	₺23.388,75	₺30.405,38
Mutfak Giderleri	₺6.483,23	₺8.752,36	₺11.378,07
Gecikme Ve Para Cezaları	₺149,11	₺0,00	₺0,00
Diğer Çeşitli Giderler	₺14.258,26	₺19.248,65	₺25.023,25
Temizlik Gideri	₺5.633,16	₺7.604,77	₺9.886,20

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

Kira Giderleri	₺201.562,50	₺272.109,38	₺353.742,19
AMACA YÖNELİK GİDERLER	₺447.938,02	₺2.689.000,00	₺895.700,00
Genel Kurul Giderleri	₺6.339,15	₺2.000.000,00	₺0,00
Kongre Giderleri	₺186.782,10	₺250.000,00	₺325.000,00
Örgüt İçi Toplantı Giderleri	₺18.406,56	₺24.000,00	₺31.200,00
Öğrenci Etkinlikleri Giderleri	₺0,00	₺50.000,00	₺65.000,00
Çalıştay, Seminer, Sempozyum vb. Giderler		₺50.000,00	₺65.000,00
Mesleki Tanıtım Giderleri	₺36.800,00	₺50.000,00	₺65.000,00
Eğitim ve Kurs Giderleri	₺73.660,21	₺100.000,00	₺130.000,00
Bilirkişi Giderleri	₺125.950,00	₺165.000,00	₺214.500,00
YAYIN VE BASIM GİDERLERİ	₺0,00	₺50.000,00	₺65.000,00
VERGİ, RESİM VE HARÇLAR	₺0,00	₺0,00	₺0,00
ŞUBE GİDERLERİ	₺22.279.776,70	₺27.849.720,88	₺36.204.637,14
ADANA ŞUBE GİDERLERİ	₺1.877.915,48	₺2.347.394,35	₺3.051.612,66
ANKARA ŞUBE GİDERLERİ	₺1.941.565,79	₺2.426.957,24	₺3.155.044,41
ANTALYA ŞUBE GİDERLERİ	₺4.323.215,71	₺5.404.019,64	₺7.025.225,53
BURSA ŞUBE GİDERLERİ	₺1.645.836,15	₺2.057.295,19	₺2.674.483,74
DIYARBAKIR ŞUBE GİDERLERİ	₺1.134.262,65	₺1.417.828,31	₺1.843.176,81
GAZİANTEP ŞUBE GİDERLERİ	₺1.413.201,73	₺1.766.502,16	₺2.296.452,81
İSTANBUL ŞUBE GİDERLERİ	₺2.302.901,60	₺2.878.627,00	₺3.742.215,10
İZMİR ŞUBE GİDERLERİ	₺3.121.510,67	₺3.901.888,34	₺5.072.454,84
KOCAELİ ŞUBE GİDERLERİ	₺1.444.900,22	₺1.806.125,28	₺2.347.962,86
MERSİN ŞUBE GİDERLERİ	₺1.510.233,15	₺1.887.791,44	₺2.454.128,87
SAMSUN ŞUBE GİDERLERİ	₺1.564.233,55	₺1.955.291,94	₺2.541.879,52
TEMSİLCİLİK GİDERLERİ	₺98.635,68	₺130.000,00	₺169.000,00
TMMOB HİSSESİ	₺613.440,00	₺797.472,00	₺1.036.713,60
İCRA GİDERLERİ	₺51.646,18	₺600.000,00	₺780.000,00
GENEL TOPLAM	₺31.262.215,27	₺41.077.325,62	₺50.800.523,31

tmmob
çevre mühendisleri odası

➤ **SÜREKLİ ÜCRETLİLER TABLOSU**

İSİM SOYİSİM	GÖREV	BİRİM
ADEM YILDIZ	İdari Personel	Genel Merkez
ÖZGE GÖKSU	Teknik Personel	Samsun Şube
CEM YENİLMEZ	İdari Personel	Genel Merkez
NURCAN ALTUNDAŞAR	Yardımcı Personel	Genel Merkez
GÖKÇE FADİME DOĞAN	İdari Personel	Adana Şube
DENİZ ÇAMUR	İdari Personel	Kocaeli Şube
DERYA CENGİZ	İdari Personel	Genel Merkez
ŞEBNEM BERCESTE EKER	Teknik Personel	Bursa Şube
NESİBE İNCİ	Teknik Personel	Gaziantep Şube
DENİZ TEMURTURKAN	İdari Personel	Ankara Şube
SELMA AKDOĞAN	Teknik Personel	İzmir Şube
TARKAN KILIÇ	İdari Personel	İstanbul Şube
ÖMRİYE BUDAKLI	Teknik Personel	İzmir Şube
GÜLSÜM ŞENEN	İdari Personel	Antalya Şube
ZEHRA KAŞ	İdari Personel	Diyarbakır Şube
DENİZ ALTUN	İdari Personel	Mersin Şube

Genel Merkezde Çevre Mühendisi bulunmaması ve personel eksikliğinden dolayı bir Çevre Mühendisi ve bir İdari Personel ihtiyacı bulunmaktadır.

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

tmmob
çevre mühendisleri odası

17.DÖNEM
ODA DİJİTAL DÖNÜŞÜM SÜRECİ

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

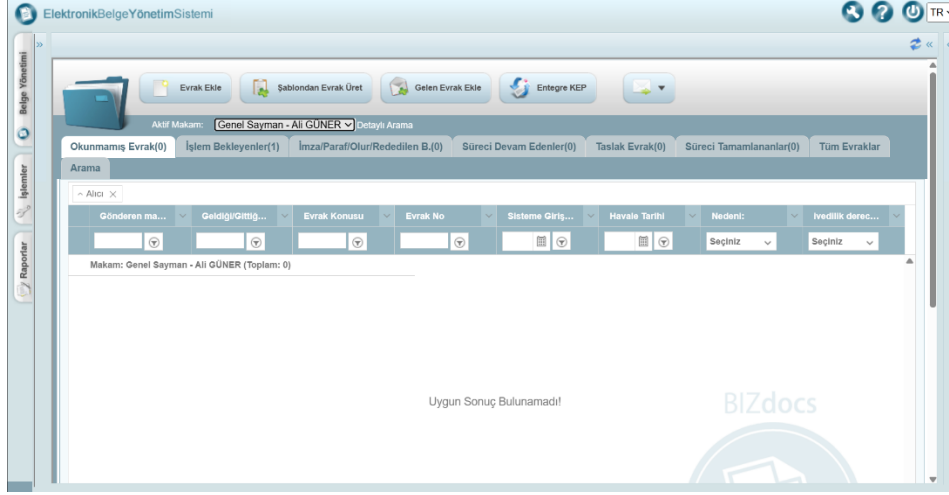

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

- Elektronik Belge Yönetim Sistemine geçilerek dijital imza ile belge süreçlerinin hızlandırılması, kargo maliyetlerinin azaltılması ve üyelerimize hızlı dönüş sağlayabilmenin önü açılmıştır.

- Tüm birimlerimizin protokol imzaladığı, üyelerimizin protokoller kapsamında avantajlardan yararlanabilecekleri kurumların paylaşıldığı ve tüm üyelerin görebileceği web-mobil entegrasyon tamamlanmıştır.

- Üyelerimizin yönetmeliklerimiz kapsamında yararlanabilecekleri muafiyet başvurularını dijital ortamda yapabilmeleri için entegrasyonlar tamamlanmıştır.

İşsizlik muafiyeti için gerekli belgeleri yükleyiniz.

Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınan veya E-Devletten barkodlu olarak alınan SGK hizmet dökümü

Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınan veya E-Devletten barkodlu olarak alınan SGK hizmet dökümü Gözet

(Pdf)

Barkodlu Sosyal Güvenlik Kayıt Sorgulama Belgesi

Barkodlu Sosyal Güvenlik Kayıt Sorgulama Belgesi Gözet

(Pdf)

Gerekli durumda işten ayrılış bildirgesi

Gerekli durumda işten ayrılış bildirgesi Gözet

(Pdf)

Açıklama

Açıklama

Formu Temizle Gönder

İptal

İşsizlik Muafiyet Başvuru Ekranı

Askerlik muafiyeti için gerekli belgeleri yükleyiniz.

E-Devletten barkodlu olarak alınan terhis belgesi

E-Devletten barkodlu olarak alınan terhis belgesi Gözet

(Pdf)

Açıklama

Açıklama

Formu Temizle Gönder

İptal

Askerlik Muafiyeti Başvuru Ekranı

Gerekli bilgileri yükleyiniz

E-Devletten barkodlu olarak alınan Emekli Aylık Bilgisi

Gözet

(Pdf)

Sosyal Güvenlik Kurumundan Alınan veya E-Devletten barkodlu olarak alınan SGK hizmet dökümü

Gözet

(Pdf)

Barkodlu Sosyal Güvenlik Kayıt Sorgulama Belgesi

Gözet

(Pdf)

Açıklama

Emeklilik Muafiyet Başvuru Ekranı

Sgk Dökümü

Gözet

(Pdf)

Pasaport kopyası(Ön-Arka)

Gözet

(Pdf)

Vize kopyası veya Oturum İzni veya Yerleşim Yeri ve Diğer Adres Belgesi

Gözet

(Pdf)

Barkodlu yurda giriş çıkış kağıdı (gerekli durumlarda)

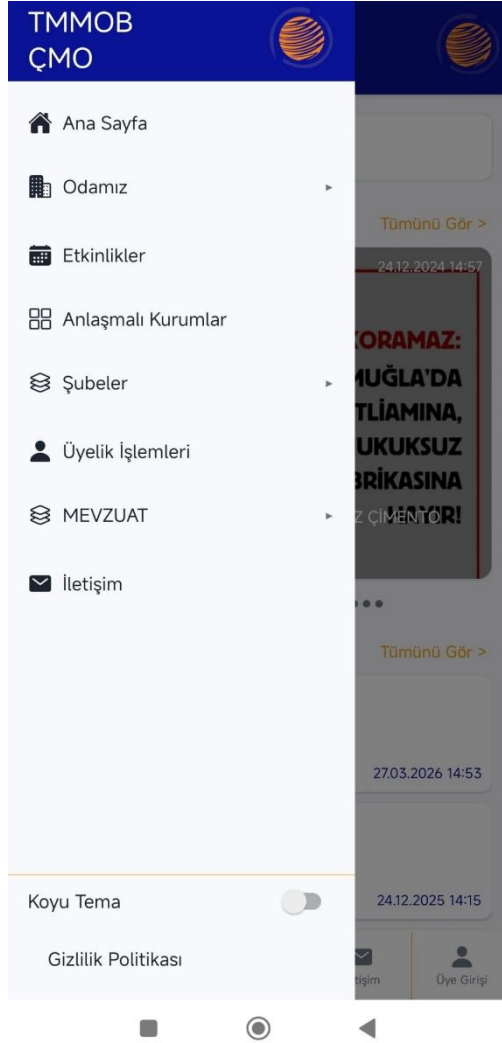
Gözet

(Pdf)

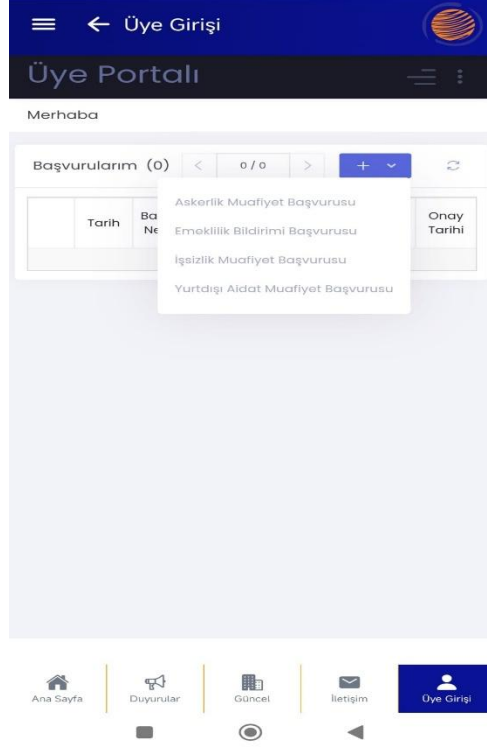
Açıklama

Yurtdışı Muafiyet Başvuru Ekranı

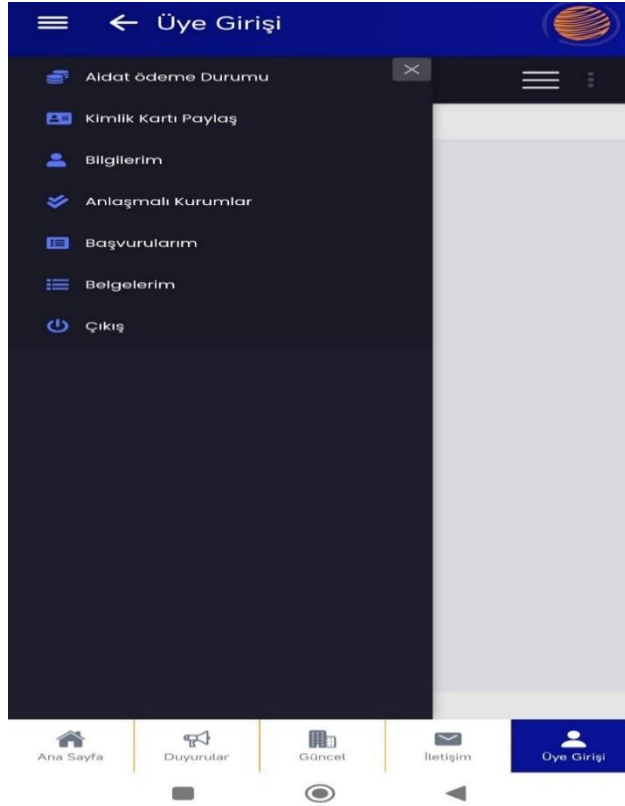
- Mobil Uygulamaya geçiş yapılmıştır. Mobil uygulama ile üyelerimizin online başvuruları mobilden yapabilmeleri, anlaşmalı kurumları bulunduğu ili seçerek görebilmeleri, dijital kimlik kartlarına ulaşabilmeleri, ödemeleri mobil uygulama üzerinden yapabilmeleri ve odadan temin ettikleri elektronik imzalı belgeleri görebilmeleri amacıyla tüm alt yapı tamamlanmıştır. Geliştirme çalışmaları devam etmekte olup üye portal sistemi ve mobil uygulamaya girişlerin e-devlet üzerinden girilebilmesi amacıyla TÜRSAT ile görüşmeler devam etmektedir. Mobil uygulamaya geçiş ile üyelerimizin başvurularının hızlı bir şekilde tamamlanması, imzalanan evrakların kağıt tüketimi olmadan dijital ortamda kurumlara sunulabilir nitelikte olması sağlanmıştır.

ÇMO Mobil Ana Menü

Muafiyet Başvuru Ekranı

Üye Girişi Ana Menü

tmmob
evre mühendisleri odası

17.DÖNEM ÜYE PROFİLİMİZ

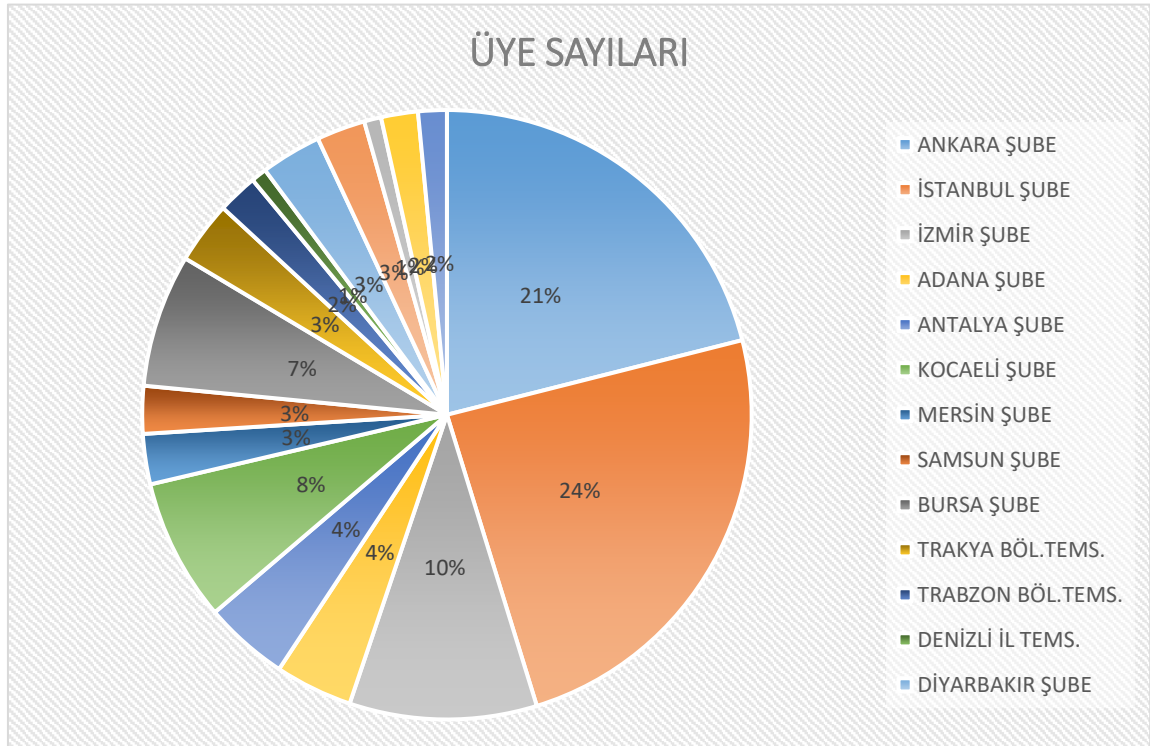
Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

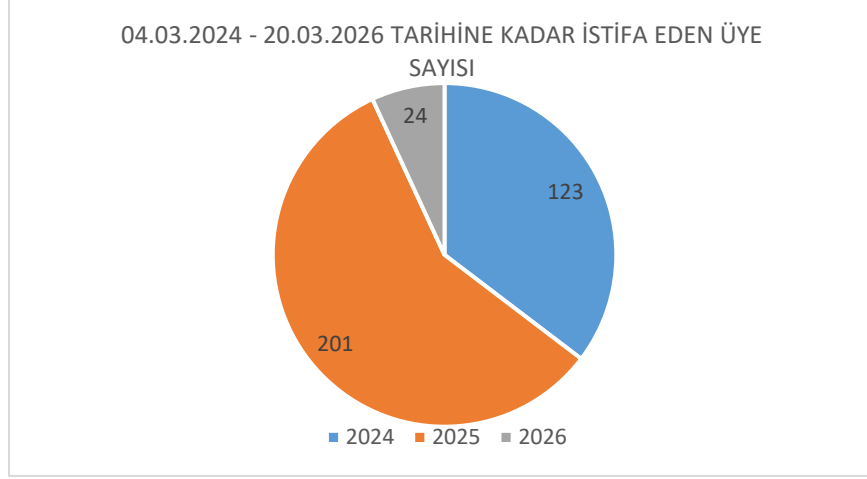
Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

BİRİMLERE GÖRE ÜYE DAĞILIMI

BİRİMLER	ÜYE SAYILARI
ANKARA ŞUBE	2749
İSTANBUL ŞUBE	3155
İZMİR ŞUBE	1297
ADANA ŞUBE	537
ANTALYA ŞUBE	586
KOCAELİ ŞUBE	986
MERSİN ŞUBE	348
SAMSUN ŞUBE	330
BURSA ŞUBE	920
TRAKYA BÖL.TEMS.	430
TRABZON BÖL.TEMS.	278
DENİZLİ İL TEMS.	108
DİYARBAKIR ŞUBE	420
GAZİANTEP ŞUBE	338
AYDIN İL TEMS.	118
KONYA İL TEMS.	255
MUĞLA İL TEMS.	198
TOPLAM ÜYE SAYISI	13053

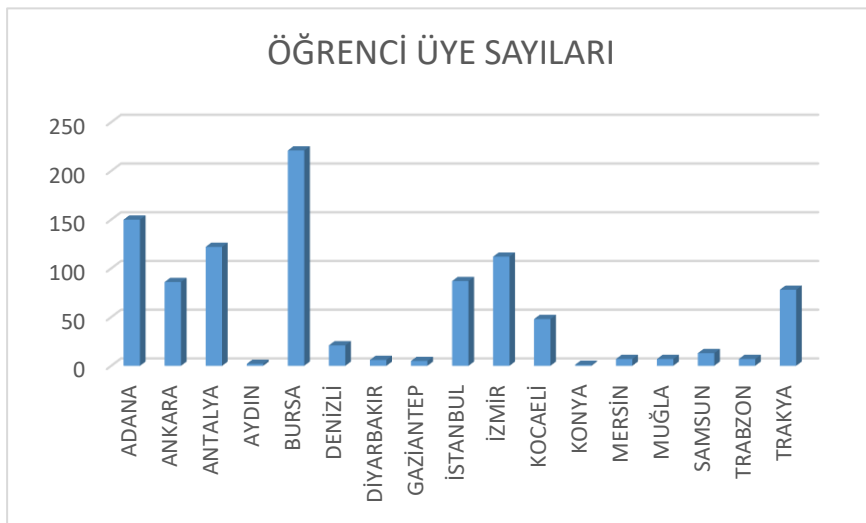
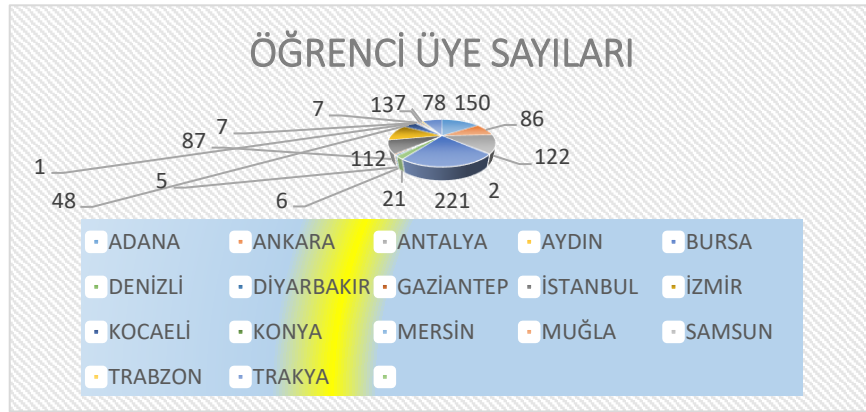
İSTİFA EDEN ÜYE SAYIMIZ (04.03.2024 - 20.03.2026)	SAYI
2024	123
2025	201
2026	24

tmmob
çevre mühendisleri odası

BİRİMLER	ÖĞRENCİ ÜYE SAYILARI
ADANA	150
ANKARA	86
ANTALYA	122
AYDIN	2
BURSA	221
DENİZLİ	21
DİYARBAKIR	6
GAZİANTEP	5
İSTANBUL	87
İZMİR	112
KOCAELİ	48
KONYA	1
MERSİN	7
MUĞLA	7
SAMSUN	13
TRABZON	7
TRAKYA	78

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

tmmob
çevre mühendisleri odası

MEZUN OLUNAN ÜNİVERSİTELERE GÖRE ÜYE DAĞILIMI

ÜNİVERSİTE	MEZUN SAYISI
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ	22
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	319
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	245
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	252
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	11
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	2
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	685
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	29
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	218
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	103
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	27
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	89
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	19
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	41
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	115
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	789
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	94
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	660
DENİZ HARP OKULU OŞİNOGRAFI BÖLÜMÜ	5
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	968
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	14
EGE ÜNİVERSİTESİ	2
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ	104
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	28
FATİH ÜNİVERSİTESİ	94
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	426
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	9
GİRESÜN ÜNİVERSİTESİ	8
HOCA AHMET YESEVİ ULUSLARARASI TÜRK-KAZAK ÜNİVERSİTESİ	5
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	336
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	49
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	713
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	435
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	3
K.K.T.C. ULUSLARARASI KIBRIS ÜNİVERSİTESİ	9
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	70
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	57
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	10
KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	30
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	572
MANAS ÜNİVERSİTESİ	4
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	202
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	438
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	157
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	1
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	29
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	21
NİĞDE ÖMER HALİS DEMİR ÜNİVERSİTESİ	175
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	1083
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	757
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	69

Tel: +90 312 419 80 71-73

Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr

Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17

Kızılay 06420 Ankara

tmmob
çevre mühendisleri odası

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	727
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	473
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	451
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	195
TUNCELİ ÜNİVERSİTESİ	41
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	422
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	13
VAN YÜZÜNCÜYIL ÜNİVERSİTESİ	3
BELİRSİZ	124
TOPLAM	13053

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

tmmob
çevre mühendisleri odası

17.DÖNEM PERSONEL LİSTESİ

GENEL MERKEZ

ADEM YILDIZ

CEM YENİLMEZ

DERYA TAÇYILDIZ

NURCAN ALTUNDAŞAR

ALİ ÇİFTÇİ (15.04.2024) Tarihine Kadar

ADANA ŞUBE

GÖKÇE FATOŞ DOĞAN

ANKARA ŞUBE

DENİZ TEMÜRTÜRKAN

ANTALYA ŞUBE

GÜLSÜM ŞENEN

BURSA ŞUBE

ŞEBNEM BERCESTE EKER

KOCAELİ ŞUBE

DENİZ ÇAMUR

MERSİN ŞUBE

SİBEL BAYRAM (09/07/2024) Tarihine kadar

DENİZ ALTUN (06/05/2025) Tarihinden itibaren

SAMSUN ŞUBE

ÖZGE GÖKSU

İSTANBUL ŞUBE

TARKAN KILIÇ

İZMİR ŞUBE

SELMA AKDOĞAN

ÖMRİYE BUDAKLI

GAZİANTEP ŞUBE

NESİBE İNCİ

DİYARBAKIR ŞUBE

ZEHRA KAŞ

Tel: +90 312 419 80 71-73

Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr

Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17

Kızılay 06420 Ankara

tmmob
evre muhendisleri odası

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Tel: +90 312 419 80 71-73
Faks: +90 312 419 80 74

E-posta: cmo@cmo.org.tr
Web: www.cmo.org.tr

Adres: Hatay 2 Sk. 24/17
Kızılay 06420 Ankara

Sicil No	Üye Adı Soyadı
16310	Barış Mutlu
16223	Mehmet Şirin Sarıboğa
14075	Güray Yıldız
12567	Kasım Bostan
10909	Abdurrahman Sezgin
10451	Kadir Kurt
7389	Utku Seymen
4207	Orhan Er
4106	Ali Altıparmak
2583	Murat Levent Kütük
2534	Hasan Oğuz Duman
2026	Tayfun Çengelcik
1819	Ahmet Arundaş
1576	Durmuş Savaş Peker
980	Mehmet Sait Arıç
712	Gürcan Uçak
20	Sabriye Gül Özer